VALENTIN GUSTAV

VRACIUL ALB

VALENTIN GUSTAV

VRACIUL ALB

VALENTIN GUSTAV

VRACIUL ALB

Încă o peripeție a unchiului Ted

EDITURA ION CREANGĂ
București, 1978

Coperta de
VESPASIAN LUNGU

PARTEA ÎNTÎI

Dinspre nord năpădesc nori negri

CAPITOLUL I

Cum ţi se pot încurca uneori socotelile

Cîteşitrei — Trifly, Gill şi cu mine — eram de cîteva zile oaspeţii tribului Tharaka.

Stăteam tolănit pe spate, pe salteaua mea de frunze, în coliba în care fuseserăm găzduiţi, cu genunchiul niţel îndoit şi cu talpa proptită pe un morman mai înalt. Astfel aşezat, piciorul mă durea mai puţin.

Deşi coliba se afla ceva mai la o parte, prin deschizătura ce da afară vedeam destul de bine mulţimea strînsă în jurul lui Trifly şi-i auzeam chiotele pline de uimire stîrnite de scamatoriile şi de giumbuşlucurile acestuia. Abia isprăvea un şir de năstruşnicii şi mulţimea neagră, prin strigăte şi ţopăieli, îl îndemna s-o ia de la capăt. Bietul om, gîfîind, lac de sudori, însă cu ochii sclipitori de mulţumire, se supunea fără a cîrti. Se redeşteptase în el circarul de altădată.

Mai la o parte, Gill împreună cu cîţiva băietani meştereau vîrfuri de suliţe şi săgeţi pentru arcuri. Flăcăul acesta bălăior şi bucălat parcă avea lipici. Tot tineretul năpădise în jurul lui de cum sosiserăm aici şi nu se mai dezlipea de el cît era ziua de mare. Mă tot întrebam cum ajungeau să se înţeleagă ? Cînd chiotele mulţimii se înteţeau, doar în-

torceau capetele ca să privească puţin, apoi îşi reluau lucrul.

Un junghi m-a făcut să mişc piciorul. Privindu-mi rana din coapsă, cam la o şchioapă deasupra genunchiului, m-am gîndit din nou ce noroc am avut că plumbul nu mi-a spart osul. Rana începuse să se închidă, de-acum puteam pune piciorul în pămînt — cu dureri, ce e drept — însă nu voiam să-l silesc. Trebuia să stau liniştit, să mă înzdrăvenesc cît mai repede ca să mă pot încumeta cu lungul drum al întoarcerii.

Am închis ochii ; prin minte au început să mi se depene cele petrecute cu două săptămîni în urmă...

După ce am zvîrlit muniţia şi armele ce ne prisoseau în fundul lacului şi i-am eliberat pe negrii cărăuşi, am pornit fără zăbavă cîteşitrei pe potecă la vale, spre est, către ocean. Ne-am păstrat, pentru a nu fi îngreuiaţi pe drum, numai ce ne era neapărat trebuincios : cîte o carabină pe umăr, buzunarele doldora de cartuşe, lădiţa cu pesmeţi luată din calabalîcul lui Joe, o găleată pentru apă, cînd vom străbate pustiul pietros, o bucată de velă.

Aveam în faţă, dacă nu se va ivi nimic care să ne zăbovească, trei săptămîni bune de mers.

Sarcina cea mai grea era lădiţa, aşa că o căram cu schimbul, deşi Gill ceruse s-o ducă el. Dar, fie că o ţineai în braţe, fie că o purtai pe umeri, povara era la fel de anevoioasă. După un timp, i-am făcut din fîşii de velă două toarte. Şi aşa era greu de dus din pricina potecii destul de strîmte şi cu hopuri la tot pasul. Pînă la urmă am sfîşiat vela în trei bucăţi, ne-am făcut fiecare cîte o boccea pe care, umplînd-o cu pesmeţii împărţiţi frăţeşte, am luat-o în cîrcă, întocmai ca pe o raniţă. Am făcut cu toţii haz că nu-i trecuse ni-

mănuia prin cap, de la bun început, un lucru atît de simplu.

Am mers întins pînă către miezul nopții. Cînd oboseala a început să ne împleticească pașii, ne-am hotărît să facem un popas mai lung. Am trecut pe malul celălalt și, adunați într-un luminiș străjuit de jur împrejur de tufe dese, am aprins un foc mic, să ne păzească de lighioane. Nu ne temeam de Joe și de oamenii lui, deși aveau de urmat același drum ; erau dezarmați și, în afară de asta, aveam o distanță destul de mare față de ei.

Începuse să licărească de ziuă cînd m-am trezit înghiontit de Trifly. Focul de lîngă noi se stinsese demult.

— Ted... tufele din față... se află cineva în dosul lor, mi-a șoptit Trifly. Adineauri au tremurat... și parcă s-au auzit șoapte...

M-am săltat într-un cot și am căutat cu privirea carabina pe care o știam lîngă mine.

— N-o mai căuta... mi-a suflat din nou cel de alături. Armele ne-au fost șterpelite în timp ce dormeam.

Am rămas cîteva clipe ca înghețat. Parcă mi se pusese o ceață peste ochi.

Gill se trezise și el și a dat să se ridice.

— Ce este ? a întrebat tînărul irlandez încă buimac de somn.

— Stai jos ! i-a poruncit Trifly. Am fost dezarmați.

Ne-am privit cîteșitrei jalnic. Cine ar fi putut să ni le ia decît Joe cu oamenii lui care acum, desigur, ne urmăreau din dosul tufișurilor chicotind batjocoritor ?

Nu mai era nimic de făcut. M-am ridicat domol în picioare și am strigat cu glas răgușit :

— Hai, Joe, arată-ţi faţa ! De astă-dată ai cîştigat !

Frunzişurile din faţă s-au clătinat şi, printre ele, în locul celui aşteptat, au apărut trei capete negre, apoi alte cîteva.

Primul care a izbutit să bolborosească a fost Gill :

— Keno !

Da, era flăcăul cel înalt şi chipeş, împreună cu ceata sa de tineri, unul din cele zece pîlcuri evadate cu două nopţi în urmă de pe dealul împresurat de oamenii lui Joe. Băieţii ne zîmbeau plini de bucuria revederii. Aşadar erau teferi !... Dar Mahó, Dulú şi toţi ceilalţi ? Desigur — împrăştiaţi prin ţinutul ăsta întins şi sălbatic, căutînd drumul spre vetre.

Ceea ce nu puteam înţelege era cum îndrăzniseră să le atingă, ştiută fiind teama lor faţă de armele noastre ; şi mai cu seamă pricina care îi îndemnase să ni le ia. Le-am făcut semne cerîndu-le să ne înapoieze carabinele. Keno a înălţat mai întîi din umeri, apoi a arătat cu mîna pe malul celălalt. Nu pricepeam nimic. Armele nu se găseau la ei şi nici în spatele tufişurilor. Băiatul a arătat iarăşi spre albia Lakderei. Privind bine, am zărit dincolo de ea, pe mal, un alt pîlc de negri. Ne-am îndreptat repede într-acolo.

Am fost întîmpinaţi cu chiote vesele. Printre ei, cîţiva băieţi din echipaj şi tînărul cu cicatrice la bărbie. Dar armele nu erau nici la aceştia. În sfîrşit le-am zărit în mîinile cîtorva care se aflau pe un dîmb din susul văii, la vreo trei sute de paşi de noi.

Le-am făcut semne să se apropie. Nici gînd să ne dea ascultare. Am pornit spre ei ; însă, pe măsură ce înaintam, ei se îndepărtau ascunzîndu-se

uneori pe după stînci, prin tufişuri sau ierburi înalte. Parcă intrasem într-o joacă de copii. Am strigat, i-am ameninţat. Degeaba.

M-am întors spre Keno. Sta în faţa mea drept şi, orice semne i-aş fi făcut, clătina agale din cap.

— Te trudeşti zadarnic ! mi-a spus Trifly cînd, pierzîndu-mi cumpătul, începusem să-l scutur de umeri pe tînăr. Nu pricepi ? Ne-au luat armele ca să ne întoarcă din drum şi să ne silească să-i urmăm.

M-am aşezat la rădăcina unui copac. Firește, numai asta putea fi. Situaţia, pe cît părea de caraghioasă, pe atît era şi plină de primejdii. Carabinele le păstraserăm încărcate şi fără piedici. O mişcare nedibace a unuia şi arma s-ar fi descărcat. Pe de altă parte mă întrebam cu neliniște ce s-ar întîmpla dacă ar apare acum Joe cu şleahta sa ? Mi-am privit prietenii. Desigur că şi ei gîndeau la fel.

— N-avem încotro, trebuie să-i urmăm ! mi-a spus Trifly. Să nădăjduim că nu vom avea încurcături.

Şi, de voie, de nevoie, am luat drumul înapoi, la spate cu Keno şi ceata de negri, înainte, la trei sute de metri, cei trei băieţi cu armele noastre, trăgînd mereu ocheade ca nu cumva să-i ajungem.

Trifly a pufnit în rîs.

— Zău că treaba asta are şi un strop de haz !

Am rîs şi eu cu Gill, făceam haz de necaz...

Cu teama că ne vom întîlni cu Joe, care nu putea coborî decît pe aceeaşi potecă, i-am făcut semn lui Keno şi am trecut pe malul celălalt, croindu-ne drum prin desişurile lui. Nădăjduiam totodată că, mulţumită lor, vom găsi un prilej ca

să-i surprindem pe băieţii din faţă şi să ne recăpătăm armele.

După-amiază am ajuns din nou la răspîntia de văi, de unde plecaserăm cu o zi în urmă. Cele cîteva încercări de a-i prinde pe băieţi fuseseră zadarnice. Erau mult mai sprinteni şi mai dibaci decît noi, se strecuraseră ca şopîrlele printre ierburi şi prin hăţişuri, chicotind cu veselie, ca la o hîrjoană pe placul lor. Totuşi am răsuflat uşuraţi, nu dăduserăm ochii cu Joe. Desigur că mergînd aşa, noi pe un mal şi el pe celălalt, ne încrucişaserăm fără să ne fi văzut.

Dar asta o credeam noi, sau ne plăcea s-o credem, pentru că ceea ce avea să se întîmple va arăta că lucrurile stăteau altfel.

Spre seară, încredinţaţi că nu ne mai paşte nici o primejdie am trecut din nou pe malul cu potecă şi am făcut popas într-o poiană largă. Peste zi ni se mai alăturaseră două pîlcuri de negri şi acum aveam în jurul nostru un alai de vreo 40 de tineri.

Ne-am pregătit pentru noapte.

Aşa cum mă înţelesesem cu Trifly şi cu Gill, de îndată ce am simţit că toată suflarea adormise, ne-am sculat binişor, cu gîndul să ne furişăm vreo sută de paşi înainte, pînă la vîlceaua în care se aflau cuibăriţi băieţii cu armele.

Era o noapte destul de luminoasă, trebuia să ne mişcăm cu cea mai mare grijă. Ne strecuraserăm cu bine printre trupurile din jurul nostru şi mai aveam de străbătut doar distanţa ce ne despărţea de vîlcea. Mergeam îndoit de spate, la cîţiva paşi înaintea prietenilor mei, cînd, trecînd pe lîngă un tufiş, am auzit un zgomot slab. Desigur, un animal ce sta la pîndă. M-am întors repede către cei din spate ca să le fac semn de fereală ; dar,

în aceeași clipă, a pornit din tufiș o împușcătură. Am simțit o arsură în coapsă și m-am prăbușit gemînd. Au urmat alte două focuri îndreptate către însoțitorii mei, însă aceștia se lungiseră la pămînt, așa că ele nu și-au mai atins țintele. Din tufiș a țîșnit o umbră pe care a înghițit-o repede bezna.

S-a stîrnit zarvă mare. Negrii, treziți pe neașteptate, se frămîntau țipînd, neștiind ce se întîmplase și dincotro venea primejdia.

Nu puteam pune piciorul în pămînt. Trifly și Gill m-au luat pe brațe și m-au dus în mijlocul taberei. Abia atunci s-au dumirit cu toții.

În forfota din preajma mea, unul singur sta nemișcat, ca încremenit, cu ochii pironiți pe piciorul însîngerat. Era Keno. Parcă se simțea vinovat de ceea ce mi se întîmplase. Peste un timp, după ce a îngăimat cîteva cuvinte băiatului de lîngă el, s-a făcut ghemotoc la pămînt cu brațele încolăcite în jurul capului. Nu s-a mișcat nici atunci cînd ne-au fost aduse armele și s-au slobozit, la întîmplare, cîteva focuri. A mai rămas așa vreme îndelungată. Nu puteam să nu-l iert. L-am chemat lîngă mine, dar băiatul a sărit în picioare și a rupt-o la fugă prin noapte.

Îmi era teamă să nu facă vreo prostie, să plece în căutarea aceluia care mă rănise și care, nici vorbă, nu putea fi decît unul dintre oamenii lui Joe. Deși îi ușurasem de carabine, pesemne că vreunul, sau poate chiar mai mulți, păstraseră în buzunare pistoalele. Dacă așa stăteau lucrurile, primejdia plutea în jurul nostru, puteam fi luați oricînd prin surprindere.

După ce Trifly mi-a oblojit rana, am cerut să ne mutăm pe buza malului. Dinspre albie, loc deschis, era mai greu să pornească un atac ; ast-

fel măcar o latură a taberei era neprimejduită. Trifly și Gill s-au pus de strajă în cîte un capăt ; iau eu, întins pe partea nevătămată și cu arma la îndemînă, la mijloc.

În ciuda temerilor noastre, noaptea s-a scurs liniștită pînă către zori cînd, în depărtare, a răsunat un țipăt prelung și jalnic. Ne-am înfiorat cu gîndul la Keno. Minutele treceau încet și neliniștea noastră sporea din ce în ce.

Odată cu zorile, din susul văii a apărut și băiatul. Aproape că nu ne venea să credem. S-a apropiat domol și s-a așezat la cîțiva pași de mine. Răsufla din greu, era plin de praf și de zgîrieturi ; dar ochii îi străluceau în chip ciudat. Toate încercările mele de a afla ce se întîmplase au fost de prisos. Băiatul se mulțumea numai să clatine din cap și să-mi zîmbească.

Rănit, în neputință să mă mișc, ce drum se putea lua decît acela al convoiului ? Mi s-a făurit o targă din crăci, ramuri împletite și frunze ; și, lungit pe ea, purtat de băieți cu schimbul, cu Trifly în frunte și cu Gill în urmă, am luat cu toții poteca în suiș, spre inima țării.

*

S-a mers așa vreo trei zile și, zi de zi, cu mai multă însuflețire. Se părea că intraserăm pe meleaguri cunoscute de băieți și asta le dădea aripi.

Dintre cei care purtau targa, primul care se repezea s-o apuce, de îndată ce-și mai trăgea nițel sufletul, era Keno. Cînd ridicam ochii să-l privesc, deși lac de nădușeli, îmi zîmbea larg, ca și cum îndeplinea treaba cea mai ușoară. Un altul care de asemenea se grăbea să ducă povara tărgii era

tînărul cu crestătura la bărbie, pe nume Comba. Parcă se iscase între ei o întrecere.

Din partea lui Joe n-am mai avut necazuri şi nici nu s-a mai ivit vreun prilej care să ne arate că s-ar afla prin apropiere ; totuşi paza nu s-a slăbit nici o clipă.

În schimb începuse să mă îngrijoreze rana. Se învineţise pe margini şi puroia uşor. Trebuia neapărat scos din ea plumbul. Îmi dădeam seama, lucru greu de săvîrşit pentru Trifly şi greu de îndurat pentru mine ; însă n-aveam încotro.

Îmi amintesc şi astăzi destul de bine : fusesem întins pe iarbă, cu Trifly şi Gill îngenuncheaţi de o parte şi de alta, şi cu mulţimea roată în jurul nostru. Era o tăcere adîncă. Lui Trifly îi tremura briceagul în mînă, iar faţa lui Gill părea străvezie.

Am şoptit încrîncenat :

— Hai !

Cînd limba briceagului a pătruns în carne, am scrîşnit amarnic înfigîndu-mi o mînă într-un snop de iarbă, iar cealaltă în glezna lui Keno. Mai ţin minte clipa cînd Trifly, cu fruntea îmbrobonată, mi-a arătat plumbul ; după care mintea mi s-a înceţoşat.

M-am trezit pe targă. Aşa cum le cerusem mai înainte, peste rană mi se legase o foaie lată, ca de pătlagină, întocmai cum oblojisem şi eu, cu vreme în urmă, pe insulă, mîna vătămată a lui Dulú.

Şi minunea s-a petrecut din nou : a doua zi rana nu mai puroia şi vineţeala pierise...

În timpul acestor zile ni se mai alipiseră cîteva pîlcuri. Am recunoscut printre noii sosiţi pe mulţi băieţi de pe „Clemenţa“ şi pe cîţiva din ceata lui

Keno. Dar despre Mahó şi Dulú nici urmă, nimeni nu ştia nimic. Nu-mi găseam liniştea. Să fi avut nenorocul se să întîlnească cu foştii lor stăpîni ?

*

S-a ajuns iarăşi la o răspîntie de văi. Poteca, ce se lărgise şi părea mai bătătorită, se despărţea în două : un fir continua să urce de-a lungul Lakderei — care devenise acum un şir neîntrerupt de lacuri — altul se strecura pe o vale mai strîmtă, către nord.

Înainte de apusul soarelui, cînd hotărîsem popas, pe malul celălalt s-a ivit o ceată destul de numeroasă de negri. Nici vorbă, fuseserăm urmăriţi fără să ne dăm seama. Deşi erau înarmaţi cu suliţe şi arcuri, de teama noastră, a albilor, şi a carabinelor ce le purtam, n-au cutezat să se apropie. Ne priveam în tăcere, unii pe alţii, fiecare de pe cîte un mal.

Comba, care în lipsa lui Mahó şi Dulú se părea că luase conducerea negrilor de pe corabie, a coborît cu grijă în albie şi, ajuns în mijlocul ei, a strigat cîteva cuvinte. Ceilalţi i-au răspuns. Tînărul a scos un chiot de bucurie şi a dat buzna spre ei. A fost întîmpinat cu multă însufleţire.

Cît a zăbovit Comba, mulţimea din jurul meu începuse să se frămînte ca prinsă de un neastîmpăr ciudat, în timp ce Keno cu băieţii lui, mai puţini la număr, se trăseseră mai la o parte într-o aşteptare încordată. Cînd Comba s-a întors singur, iar cei de pe malul celălalt s-au făcut nevăzuţi, ceata lui Keno a respirat parcă uşurată lepădînd din mîini pietrele cu care se înarmase.

Îmi dădeam seama cu mîhnire că toate încercările mele de împăciuire fuseseră de prisos, că

gloata era încă împărțită și că între cele două tabere continua să dăinuiască neîncrederea și vrajba.

Odată cu înnoptarea, după ce se aprinsese focul, dinspre deal s-a auzit un tam-tam prelung, apoi zvonul altuia mai îndepărtat. Pustietatea din jurul nostru parcă prinsese viață. Am oftat și am închis ochii. După un timp tam-tamurile au încetat.

Cred că ațipisem, cînd ceva nedeslușit m-a făcut să tresar. Deasupra mea, luminat de pîlpîiala gălbuie a flăcărilor, apăruse chipul lui Keno. În spatele lui alte două fețe. Flăcăul a îngenuncheat lîngă mine și a început să-mi înșire — cu glas scăzut, dar repezit — un potop de vorbe neînțelese. Mă arăta pe mine, apoi pe el și pe cei de alături, pe urmă, cu mîna întinsă, undeva în beznă.

Curînd, de partea cealaltă, s-a ivit Comba cu cîțiva de-ai lui ; și s-a pornit altă năvală de cuvinte repezite și arătări cu mîna spre ei, spre mine și în noapte. Oricît îmi dădeam silința, era cu neputință să înțeleg ce voiau.

Apoi vorbirea lor nu s-a mai îndreptat spre mine, ci peste mine, de la unii la alții. Frunțile se încruntau din ce în ce și ochii scăpărau tot mai viu. Se iscase o ceartă în toată legea.

M-am săltat într-un cot și i-am strigat pe Trifly și pe Gill. I-au potolit cu greu trimițîndu-i — mai cu binele, mai cu nebinele — la culcare.

Dar istoria nu se sfîrșise. Puțin înainte de ivirea zorilor, eu și prietenii mei am fost treziți de o larmă și-o bușeală strașnică. De astă dată cele două tabere se încăieraseră. La început crezuserăm că năvăliseră peste noi Joe cu șleahta lui.

Trifly și Gill au avut mult de furcă pînă să pună din nou rînduială. Într-un tîrziu, cînd au izbu-

tit s-o facă — se luminase bine de ziuă — am chemat la mine căpeteniile, pe Keno şi pe Comba. Unuia îi sîngera umărul, faţa celuilalt era plină de zgîrieturi. I-am privit cu mustrare ; dar n-am apucat să scot o vorbă pentru că s-au pornit, amîndoi deodată, întrecîndu-se care pe care, să-şi spună păsul ; şi, ca de cu seară, să dea din mîini arătînd cînd spre mine, cînd spre ei, cînd în zări.

Mi-am privit prietenii.

— Voi înţelegeţi ceva din toată harababura asta?

Gill a înălţat din umeri, în timp ce lui Trifly îi mijea pe buze un zîmbet.

— Cred că eu am început să pricep ceva... Dacă semnele lor către tine şi către ei se aseamănă, în schimb acela care arată zările e altul. Comba arată spre vest, de-a lungul Lakderei, pe cînd Keno întinde mîna spre valea ce duce către nord.

— Şi ce-i cu asta ?

— Cred că de-aici drumurile lor se despart... şi pricina dihoniei dintre ei eşti tu.

— Eu ? l-am întrebat uimit.

— Fiecare ar vrea să iei calea spre tribul lui.

Nici vorbă că asta era. Băieţii nu mă slăbeau din ochi aşteptîndu-mi cu înfrigurare hotărîrea. M-am socotit repede şi am căutat să le răspund cît mai limpede : Întîi i-am arătat pe fiecare în parte şi am scuturat din cap ; apoi am întins mîna spre Trifly şi Gill şi am arătat drumul înapoi, spre vale.

Gîndeam, ca să nu mîhnesc pe nici unul, deşi inima îmi da ghes să-i urmez pe cei din tribul lui Mahó şi Dulú, că cel mai nimerit lucru ar fi fost să rămîn cu prietenii mei pe loc, să ne aciuăm pentru o vreme pe undeva pe-aici, pînă mi se va tă-

mădui piciorul, ca după aceea să luăm calea ce ne era sorocită.

Dar băieţii nu s-au lăsat păgubaşi ; dimpotrivă, au dat din nou frîu potopului de vorbe şi de gesturi, ajungînd chiar să smucească, fiecare din cîte o parte, targa pe care mă aflam. Încă puţin şi s-ar fi încăierat iarăşi, de astă-dată în preajma mea, dacă nu chiar de-a valma peste mine.

Spre norocul tuturora, dinspre deal s-a auzit toaca unui tam-tam, iar pe firul potecii se zărea un convoi lung de oameni. Băieţii s-au potolit dintr-o dată, ca peste cîteva clipe Comba cu ai lui să izbucnească în chiote de veselie, în vreme ce Keno şi ceata sa să se tragă, tăcuţi şi temători, într-o lature.

Am tresărit de bucurie cînd l-am auzit pe Gill strigînd :

— Mahó şi Dulú ! În frunte sînt ei !

Întîlnirea dintre oamenii tribului Tharaka şi fraţii lor, foştii robi, socotiţi pierduţi, a însemnat o adevărată sărbătoare. Şi pentru noi trebuia să fie la fel, ajunseserăm, în sfîrşit, la capătul drumului !

Mahó şi Dulú îngenunchează lîngă mine.

— Ted ! Ted ! şopteau ei întruna.

Privirile mi-au zburat către un colnic care străjuia gura văii ce ducea spre nord. Pe creasta lui se afla tînărul cel înalt şi chipeş ; în spate, întreaga lui ceată. Mă privea şi el. I-am fluturat mîna. Keno şi-a pus capul în piept, s-a întors şi, coborînd pe partea cealaltă, s-a făcut curînd nevăzut.

M-am gîndit că marile bucurii nu pot fi lipsite uneori şi de o undă de mîhnire...

CAPITOLUL II

Vraciul alb și vracii negri

Tribul Tharaka își avea sălașul pe coastele împădurite și plaiurile mănoase de sub muntele Kenia, pe latura lui estică. Împrejur, nu prea îndepărtate, alte așezări mai mărunte, din aceeași seminție, înfrățite ; și toate la un loc alcătuind o ramură a marelui trib Neru ce se întindea spre sud. De partea cealaltă, către nord, dincolo de valea largă a Lakderei, pe pămînturi mai sărace, vieţuia tribul lui Keno, Samburu.

Între Tharaka și Samburu dăinuia de multă vreme vrăjmășia. Ciocnirile dintre cele două triburi erau destul de dese și de aprige. Se pare că vrajba pornise cu ani în urmă, în timpul unei vînători, cînd o ceată mai numeroasă de samburieni răpise prada tharakanilor. În încăierare, a căzut rănit un tînăr tharakan ; iar alţi trei, printre care și fiul mai vîrstnic al șefului tribului, au fost făcuţi prizonieri. De atunci pîndele și înfruntările s-au ţinut lanţ, cu pierderi numeroase și de o parte, și de cealaltă.

Toate acestea le aflasem în decursul cîtorva zile de la Mahó și Dulú, ajungînd astfel să înţeleg obîrșia vrajbei dintre cele două tabere. Dacă în timpul lungului nostru drum se stăpîniseră, în afară de cîteva mici învălmășeli, aceasta se datora greutăţilor prin care treceam și a primejdiei ce plutea necontenit deasupra tuturora.

Ceea ce mă mirase cel mai mult la tharakani erau podoabele pe care le purtau, mai cu seamă bărbaţii. Șiraguri de mărgele și brăţări — uneori chiar în jurul gleznelor — de sticlă colorată, marfă

ieftină pe care o găseai cu toptanul în porturile de la toate mările. Mai aveau de asemenea topoare și cuțite, sau pînzeturi, tot ieftine, în culori vii. Cum ajunseseră toate aceste mărfuri pînă aici, pe coclaurile astea îndepărtate, pe care negustorii albi sau arabi nu le călcaseră încă ? Cine le adusese și pe ce preț ? Fildeș, piei de animale [1] ?

Îi întrebasem pe rînd pe Mahó și pe Dulú. Primul a ridicat din umeri în semn că nu știe ; al doilea, deși întrebarea mea fusese limpede și o repetasem de mai multe ori, părea că nu mă pricepe. Îmi dădeam seama că amîndoi se prefăceau nevoind să-mi răspundă.

Căpetenia tribului Tharaka, pe nume Kisimu, era un bărbat între două vîrste, bine legat, cu privirea ageră, fățișă. Se bucura de multă supunere și de prețuire din partea semenilor săi. Faptul că îi întorsesem din robie o sumedenie de oameni îi umpluse inima de fericire și nu știa în ce chip să ne mai arate recunoștința. Ceea ce îmi plăcea era că în toată purtarea sa avea grijă să nu treacă peste marginile care i-ar fi putut știrbi demnitatea.

După cîte am înțeles, Mahó și Dulú erau nepoții lui Kisimu. Rămași orfani de mici, fuseseră crescuți de acesta laolaltă cu cei trei fii ai săi. Cîteșicinci erau tinerii de vază ai tribului. Nici Comba — tot o rudă a lui Kisimu, însă mai îndepărtată — nu era mai puțin bine văzut.

---

1 În vremea aceea, în a doua jumătate a secolului XIX, coloniștii englezi încă nu pătrunseseră prea adînc pe teritoriul Keniei, stăpîneau numai porturile și localitățile apropiate de coastă, cu o populație pestriță formată, pe lîngă băștinași, din negustori și meșteșugari veniți din toate părțile. Abia în deceniile următoare coloniștii vor ajunge în interior ca să exploateze solul și subsolul țării.

Dacă pentru Kisimu aveam numai cuvinte de laudă, nu la fel şi pentru sfetnicii săi, Sabaki şi Muturi, doi vîrstnici deşiraţi şi scofîlciţi, totodată vracii tribului, care ne sfredeleau fără încetare cu căutături viclene, încărcate de pizmă. Fiecare purta în jurul gîtului cîte un şirag gros, alcătuit — pe cît am putut să-mi dau seama — din colţi de animale sălbatice. Desigur un semn de cinstire, care le statornicea înalta slujbă de care se bucurau.

Deocamdată cam acestea erau cele ce izbutisem să aflu sau să observ în puţinele zile de cînd mă aflam, împreună cu prietenii mei, în mijlocul tharakanilor ; însă, în răstimpul săptămînilor ce aveam să le petrec cu ei, întîmplările neobişnuite ce mi-a fost dat să le văd, sau la care am fost nevoit să iau parte, m-au făcut să înţeleg mult mai multe...

De cîteva minute, Mahó apăruse la intrare şi, văzîndu-mă prins de gînduri, se aşezase cuminte pe prag. I-am făcut semn să vină lîngă mine. S-a apropiat cu privirile aţintite pe piciorul rănit.

— Bine, bine ? m-a întrebat el încet.

— Bine ! i-am răspuns.

A dat din cap zîmbindu-mi, însă în zîmbetul lui se deslușea şi un firicel de amărăciune. Nu era greu să-i ghicesc gîndurile. Se bucura ştiind că piciorul mi se tămăduieşte, dar, totodată, însănătoşirea mea însemna „plecarea".

Am oftat şi i-am şoptit :

— Da, ne vom despărţi, băiatule..., şi nu ne vor mai rămîne decît amintirile... Va trebui să ne mulţumim cu ele.

Firește, nu mă înţelesese, totuşi a dat din cap.

Afară s-au auzit din nou chiotele mulţimii şi, curînd, Trifly a pătruns în colibă gîfîind. Ceilalţi au rămas îmbulziţi în faţa intrării.

— Uf, nu mai pot ! M-au dat gata ! s-a văitat circarul.

Dar strălucirea ochilor îl trăda.

— Nu te mai văicări, Trifly, ţi se vede cît de colo mulţumirea ! Spune, odinioară, la circ, tot atîta succes aveai ?

Mi-a răspuns fără să mă privească :

— Eşti un hapsîn, Ted !... De ce mă răscoleşti ?

Apoi s-a întins pe frunze alături de mine şi a rămas cu ochii în gol.

— Ştiu eu ?... Alţii erau mai buni decît mine... aici, însă, deşi am pierdut din îndemînare, e altceva... Tot ce fac parcă preţuieşte mai mult aici, în faţa oamenilor ăstora... Parcă îţi dau aripi !... Şi, ridicîndu-se într-un cot, a strigat gloatei ce se frămînta afară în aşteptare :

— Puţină răbdare, prea onoraţi spectatori ! Doar să răsuflu un pic şi luăm reprezentaţia de la capăt !

*

A doua zi, înainte de revărsatul zorilor, am simţit lîngă mine o foială. Dulú trăgea de Gill ca să-l trezească.

— Ce este ? l-am întrebat pe tînărul irlandez cînd a făcut ochi.

— M-am înţeles cu băieţii, plecăm la vînătoare. Merg şi fiii lui Kisimu.

— Să vedem cu ce ispravă vă veţi întoarce ! i-am răspuns căscînd. Şi am închis pleoapele încercînd să mai fur cîteva minute de somn.

Ah, dacă aş fi ştiut ce necaz avea să ne aducă vînătoarea asta ! Şi totuşi, de stau să cumpănesc, poate că a fost mai bine că s-a întîmplat aşa ; alt-

minteri cine știe dacă n-am fi avut parte de altele mai mari cărora să nu le putem face față.

Dimineața s-a scurs ca de obicei, ca toate celelalte de pînă atunci ; eu tolănit pe maldărul de frunze, cu piciorul întins ; Trifly învîrtindu-se, mai cu rost mai fără rost, pe lîngă mine ori prin vecini.

Către amiază, spre hazul nostru, al privitorilor, cîțiva băietani se străduiau — bineînțeles, fără să izbutească — să imite giumbușlucurile văzute cu o zi în urmă la circar. Kisimu, stîrnit de larmă, ieșise și el din colibă și privea înveselit scălîmbăiala copiilor.

Deodată, pe cînd petrecerea era în toi, a răsunat un strigăt și curînd a năvălit în mijlocul nostru un tînăr. Abia își trăgea sufletul de atîta alergătură. Arăta cu mîna în direcția din care venise și spunea o grămadă de vorbe neînțelese pentru mine și pentru Trifly. S-a stîrnit mare forfotă. Kisimu și cîțiva bărbați s-au grăbit să ia calea arătată de băiat, în timp ce femeile, strînse în pîlcuri, șoșoteau. Ici-colo, cîte una se tînguia. Vracii tribului, Sabaki și Muturi, apăruseră și ei. Se țineau mai deoparte și își vorbeau în taină, aruncîndu-ne din cînd în cînd căutături strîmbe. Nu știam ce să credem. Minutele treceau greu.

În sfîrșit, printre copaci s-au ivit vînătorii, precum și cei plecați în întîmpinarea lor. Cîțiva duceau pe brațe un tînăr rănit. În urma lor, străveziu la față și istovit, Gill.

Trifly a dat fuga spre ei, însă vracii, care i-o luaseră înainte, l-au împiedicat să se apropie. Rănitul a fost băgat în coliba lui Kisimu.

Gill a venit să se așeze lîngă mine. Tremura din tot trupul.

— Nu sînt de vină..., crede-mă ! mi-a şoptit el cu lacrimi în ochi. Deşi îi făcusem semn să stea pe loc, a ţîşnit în bătaia armei tocmai cînd apăsam pe trăgaci... Aşa a fost, nu mint !

— Cine e ? l-am întrebat.

— Thuo, fiul mai mic al lui Kisimu.

— E rănit grav ?

— Nu ştiu... nu pot să-mi dau seama... mi-a răspuns Gill luîndu-şi capul între mîini.

— Pe cît am putut vedea, are spata dreaptă sfîrtecată începînd din umăr, a spus Trifly.

M-am ridicat cu destulă cazną şi, sprijinit de Trifly şi de Gill, ne-am îndreptat spre coliba în care fusese dus cel vătămat ; însă în acelaşi timp au ieşit afară Kisimu împreună cu vracii. Căpetenia tribului ne-a făcut un semn cuviincios, dar hotărît, să nu intrăm ; în schimb Sabaki şi Muturi s-au pornit să ne împroaşte cu vorbe răstite arătîndu-ne cînd pe unul, cînd pe celălalt, cînd pe toţi laolaltă. Kisimu privea încruntat în pămînt ; iar după un timp, parcă plictisit de atîta vorbărie, i-a oprit cu o mişcare. Mahó şi Dulú, ieşiţi şi ei din colibă, priveau cu ochi speriaţi. Au încercat să spună ceva, dar vracii i-au acoperit cu alt potop de vorbe.

Ne-am întors în coliba noastră.

— Oare ce tot îndrugau sfrijiţii aceia doi ? m-a întrebat Trifly.

— Nu ştiu, dar nicidecum de bine... şi, pe cît aţi înţeles şi voi, nu ne e îngăduit să ne apropiem de băiat.

Ceva mai tîrziu, Mahó şi Dulú au venit lîngă noi. Păreau abătuţi. Dîndu-mi cît mai mult silinţa să mă fac înţeles, i-am întrebat ce se întîmplă ? De ce nu fuseserăm lăsaţi să intrăm în colibă ?

Ce tot sporovăiseră vracii și de ce ne priveau cu atîta dușmănie ?

Ne-a fost greu să pricepem răspunsul băieților ; iar cînd l-am deslușit, nu ne venea să credem. Vracii susțineau că se arătaseră anumite semne — ce nu puteau fi puse la îndoială — cum că noi, albii, aduseserăm în trib nenorocirea și jalea ; și că acestea se vor ține lanț cît timp ne vom afla printre ei.

Mi-am privit prietenii uluit. Ce vorbă mai era și asta ? Doar întorseserăm din robie o sumedenie de oameni... Dar se vede treaba că semnele și vracii nu țineau seama de asta !

*

Au trecut două zile.

Trifly meșterise o cîrjă dintr-o cracă răsfrîntă la un capăt și, cu ajutorul ei, începusem să mă mișc prin fața colibei. Îmi cercetam mereu rana — aproape se închisese — și așteptam cu nerăbdare ziua cînd voi fi iarăși în toate puterile.

Împrejurările nu se schimbaseră. Vracii și o parte din oamenii tribului continuau să ne privească pieziș, desigur așteptînd să ne luăm cît mai repede tălpășița ; alții, mai cu seamă tineretul, ne arăta prietenie, însă cu fereală, cînd nu erau văzuți de ceilalți. Kisimu ne ocolea, avînd totuși grijă să ne trimeată ce ne trebuia, aceasta prin Mahó și Dulú, singurii cărora le era îngăduit să se apropie de noi.

Prin ei am aflat că Thuo, care era doftoricit de Sabaki și Muturi, nu se simțea bine deloc și mulți se temeau că își va da sfîrșitul.

Gill, de la auzul acestei vești, nu-și mai găsea pace. Îți era mai mare mila să-l privești cum se

frămîntă. Pe Kisimu îl vedeam uneori stînd în fața colibei copleșit de amărăciune.

N-am mai putut răbda și m-am hotărît. Le-am spus prietenilor mei ce aveau de făcut la nevoie și, îndată după amiază, cînd căldura era în toi și pe afară nu se afla nimeni, după ce i-am văzut și pe vraci punîndu-se la adăpost, mi-am luat cîrja la subsuoară și, șoltîc-șoltîc, am pornit spre coliba în care se afla rănitul.

Am intrat de-a dreptul, fără să cer învoire. Kisimu ședea ghemuit la căpătîiul băiatului. Cînd a dat cu ochii de mine, s-a ridicat repede voind să spună ceva. L-am oprit cu o mișcare hotărîtă și am îngenuncheat lîngă rănit.

Thuo era întins, în fundul colibei, cu fața în jos. Răsufla greu. Rana, de-a latul spetei drepte, îi era acoperită de un strat gros de lut amestecat cu sînge, grăsime și păr din cine știe ce jivine ! Nu-mi venea să cred.

Am înlăturat spurcăciunea de pe rană și am spălat-o cu apă curată, găsită într-un vas. Apoi am cercetat-o cu atenție. Era mai puțin gravă de cum mă temusem. Plumbul nu pătrunsese înăuntru, numai sfîrtecase în trecere pielea și carnea pînă la os, de sub umăr pînă aproape de șira spinării. Mai rău era că se infectase din pricina murdăriei. Buzele rănii se învinețiseră.

Kisimu mă privea cu ochii holbați. I-am făcut semne de liniștire și, luîndu-mi cîrja, am pornit-o prin dosul colibelor în căutarea frunzei tămăduitoare. Știam de la mama ce se pune în asemenea cazuri. Am cules cîteva și m-am întors.

Forfoteala mea nu rămăsese totuși neluată în seamă. Cîțiva ieșiseră din colibe și mă urmăreau cu uimire ; dar mie puțin îmi mai păsa.

Am spălat din nou rana, apoi frunzele. După aceea le-am așternut cu grijă de-a lungul crestăturii. În colibă era zăpușeală. Cu ajutorul lui Kisimu, care n-a cîrtit nici de data asta, am tras bolnavul către ieșire, la aer curat.

Cînd am sfîrșit treaba, mi-am luat iarăși cîrja și, șchiopiș, m-am înapoiat între ai mei.

Priveam cîteșitrei mulțimea care se strînsese în fața colibei lui Kisimu. Tot tribul era în picioare. Curînd i-am zărit și pe vraci. Strigau și dădeau din mîini arătînd deseori spre noi. Ne temeam să nu-i ațîțe pe cei care erau de partea lor la cine știe ce ispravă. Am rămas cuminți ca să nu le dăm vreo pricină. Nu s-a întîmplat nimic, iar după un timp Sabaki și Muturi au dispărut. Eram bucuroși socotind că nu găsiseră înțelegere și se lăsaseră păgubași.

Adierea vîntului de seară ne-a adus un miros înecăcios, de mirodenii. Din coliba lui Kisimu ieșea o dîră de fum.

— Trifly, ce se întîmplă acolo ?

Acesta a ridicat din umeri la fel de nedumerit.

— Așteaptă-mă aici ! i-am spus.

Și, fără să mă mai sinchisesc de nimeni, am luat din nou drumul într-acolo, cît mai repede. Pesemne eram tare încruntat, fiindcă oamenii s-au dat sfioși la o parte făcîndu-mi loc.

Înăuntru abia mai puteai vedea și respira din pricina fumului ce ieșea dintr-un vas așezat la căpătîiul rănitului. Acesta fusese din nou tras în fundul colibei ; iar lîngă el, făcîndu-și vînt, vracii. Văzîndu-mă, s-au repezit spre mine, cu gălăgie mare, ca să mă oprească. I-am îmbrîncit cît colo și m-am aplecat asupra băiatului. Frunzele fuseseră înlăturate și rana era iarăși acoperită cu scîrboșenia aceea. Am simțit că-mi ies din sărite. Am

apucat cîrja de un capăt şi i-am croit cu sete pe spinări.

— Ucigaşilor !

Ţipetele şi văicărelile lor au îmbulzit mulţimea la intrare. În primele rînduri cîţiva cu uitături nu prea prietenoase. Mersesem cam departe şi mă întrebam cum voi ieşi din strîmtoare ? Mi-au venit în ajutor Trifly cu Gill. Cîteva împuşcături în văzduh au fost îndeajuns ca să împrăştie mulţimea.

Curînd prietenii s-au aflat lîngă mine.

— Nu pătrunde nimeni aici !

În timp ce intrarea era străjuită cu armele în mîini, m-am apucat iar să doftoricesc rănitul.

Lucrurile se răsturnaseră. De-acum noi eram cei care stăpîneam coliba şi hotăram. Îmi dădeam seama că îmi luasem o mare răspundere. Dacă băiatul se va prăpădi, cu ce ochi l-aş mai privi pe Kisimu ? Şi cu ce ochi m-ar privi acesta, cum şi tribul întreg ? Vracii vor susţine — şi nimeni nu i-ar fi putut dezminţi — că băiatul, dacă ar fi rămas în îngrijirea lor, ar fi fost tămăduit şi că nenorocirea ni se datora numai nouă. Nici vorbă, nu ne-ar fi spălat o mie de ape !... Pe de altă parte cugetul nu-mi îngăduia să nu încerc să-l salvez pe Thuo, chiar cu sorţi de unu la o sută.

Noaptea care a urmat a fost lungă şi grea. Băiatul răsufla anevoie şi uneori bolborosea vorbe fără şir. Stam lîngă el cu inima strînsă şi îi schimbam mereu cîrpele ude de pe frunte sau îi înmuiam buzele arse de fierbinţeli. La intrare, Trifly şi Gill vegheau cu schimbul. Nu avea voie să pătrundă înăuntru decît Kisimu, Mahó şi Dulú ; dar nici ei nu ne-au stingherit pentru că au intrat arareori. Se mulţumeau să stea afară, strînşi laolaltă, tăcuţi, cu ochii pe noi, la zece paşi în faţa colibei. Pe vraci nu i-am mai zărit, însă eram încredinţat

că ne pîndeau ascunși pe undeva prin apropiere. Dealtfel, cred că în noaptea aceea nimeni n-a închis ochii, că toată suflarea tribului a rămas trează, în așteptare.

Undeva, în capătul satului, se bătea rar un tam-tam...

*

Dimineața s-a scurs la fel : eu în colibă cu rănitul ; Trifly cu Gill de pază la intrare ; Kisimu, Mahó și Dulú afară, în fața noastră ; în spatele lor mulțimea care, strînsă în pîlcuri, se frămînta în tăcere. Încordarea ajunsese de neîndurat.

Prima licărire de nădejde am avut-o abia către seară cînd rănitul a deschis pentru o clipă pleoapele și, cu ochi turburi, a cerut să bea. Atît numai.

Apoi altă noapte de veghe, de îndoieli, de așteptare. Și tam-tamul acela care nu mai contenea !...

Peste toate astea, ca să se pună vîrf, întîmplarea a făcut ca în noaptea aceea să fie eclipsă. Luna, vreme de cîteva minute, aproape că a dispărut, cum ar spune neștiutorii, ca mîncată de vîrcolaci ; și în bezna care ne-a cuprins, oamenii s-au ghemotocit la pămînt, cu fețele acoperite în palme, gemînd. Erau încredințați că duhurile rele nu se îndepărtaseră și că le trimeteau alte semne de obidă.

Dar duhurile și vîrcolacii s-au făcut de ocară. De dimineață, cînd am vrut să-i spăl băiatului rana și să schimb frunzele, m-am pomenit strigînd prostește :

— Trifly ! Gill ! Veniți repede ! Nu cumva am vedenii !

Rana nu mai era vînătă, nu mai puroia pe nicăieri. Foile late, de pătlagină, își dovediseră din nou puterea de lecuire. Firește, nu era mai puțin adevărat că răzbise și voinicia băiatului.

A doua zi Thuo s-a întors pe o parte și a cerut demîncare.

Vestea s-a răspîndit de îndată în tot satul și oamenii au năvălit buluc. Voiau cu toții să vadă minunea. Cu greu am izbutit să-i împiedic să intre.

Tam-tamul își schimbase sunetul tînguios, acum bătea săltăreț, parcă a veselie ; și tribul n-a întîrziat să înceapă să chiuie și să țopăie. I-am potolit făcîndu-i să înțeleagă că băiatul avea nevoie de liniște și odihnă.

De Kisimu ce să mai vorbesc ? Nici el nu mai avea astîmpăr. Se vîntura de colo pînă colo, se așeza pentru cîteva clipe la căpătîiul băiatului, cu ochii sclipind de fericire, ca după aceea să vină spre noi bolborosindu-ne el știa ce, sau privindu-ne holbat ca pe niște făcători de minuni.

Și a patra noapte ne-am petrecut-o tot lîngă Thuo. Acesta a dormit destul de liniștit ; și, pe apucate, am moțăit și noi cîte puțin...

Ne-am întors în coliba noastră pe la amiază, după ce îl doftoricisem din nou pe băiat — rana arăta bine — lăsîndu-l în grija lui taică-său, a lui Mahó și Dulú și cu opreliști pentru cei doi vraci.

Cel mai fericit dintre noi părea să fie Gill. I se luase o povară grea de pe suflet.

Nu ne-am atins de cele ce ni s-au adus de mîncare și, frînți de osteneală, ne-am grăbit să ne întindem pe saltelele noastre de frunze. Am dormit neîntorși toată după-amiaza și noaptea pînă spre ziuă cînd...

*

A fost ca un vis rău.

Parcă mă aflam într-un cazan cu apă clocotită şi cineva mă apăsa la fund ca să mă împiedice să răsuflu. Împrejur nenumărate mîini, mari şi alungite, care frîngeau vreascuri — şi acestea trosneau ciudat — menite să înteţească focul de sub cazan. Voiam să mă smulg, să strig, însă puterile îmi erau sleite.

M-am trezit lac de năduşeală. Tuşeam.

Coliba ardea vîlvătaie.

— Foc ! Foc ! am strigat cu glasul sugrumat de fum, aruncîndu-mă peste Trifly şi trăgîndu-l de pe salteaua care începuse să fie cuprinsă de flăcări.

— Ce ? bolborosi acesta încă buimac de somn.

— Afară ! Ardem de vii !... Gill ! am mai strigat.

Băiatul care îşi avea culcuşul într-o latură mai ferită, se trezise şi el şi a venit spre mine împleticindu-se.

— Armele şi muniţia ! a ţipat în urmă Trifly.

M-am întors şi am tras carabinele, bocceaua cu cartuşe şi ce bruma mai aveam. Gill a dat să mă ajute, dar ne-am împiedicat şi am căzut unul peste altul, eu pe coapsa rănită.

— Piciorul ! m-am văitat.

Gill m-a prins de mîini încercînd să mă tîrască. Dogoarea ne pîrjolea, din acoperiş începuse să cadă o ploaie de jar şi de ramuri aprinse.

Am fost traşi afară de Mahó, Dulú, Comba şi de alţi cîţiva. Curînd după aceea coliba s-a prăbuşit înălţînd în noapte puzderii de scîntei care, purtate de vînt, au zburat spre colibele învecinate. Toată truda oamenilor de a le feri a fost de prisos,

în cîteva minute aproape un sfert din sat era în flăcări.

Stam întins pe pămînt, istovit și neputincios, privind pîrjolul. Trifly și Gill au încercat să dea o mînă de ajutor, însă cu prea puțin folos. Împotriva focului nu poți lupta fără apă.

La amiază mormanele de tăciuni mai dogoreau încă. Au fost stinse de ploaie.

Scăpaserăm totuși destul de ușor, Trifly și Gill cu cîteva arsuri pe umeri și pe brațe, eu cu părul și cu bărbia pîrlite. Mai rău era că mi se redeschisese rana.

*

Oamenii tribului nu păreau prea abătuți de cele întîmplate, se vede că erau obișnuiți cu asemenea necazuri. Dealtfel, chiar de a doua zi s-au apucat să reclădească colibele mistuite de pîrjol.

Lucrau cu dichis și destul de repede. Mai întîi udau locul — n-aș putea spune cu ce anume — cred cu o băutură. După cîte am înțeles din semnele lui Mahó și Dulú, aceasta pentru a îndemna duhurile strămoșilor să-i ajute. Coliba trebuia construită într-o singură zi, deoarece noaptea se putea strecura și cuibări în ea duhuri rele care ar aduce necazuri acelora care o vor locui. Acoperișul rămînea în seama femeilor, în timp ce bărbații cîntau într-o legănare domoală. Cînd coliba era gata, înainte de apusul soarelui, vracii satului înălțau o rugăciune cu fața spre muntele Kenia ; apoi unul dintre ei aprindea două făclii de la focul făcut mai din vreme, le înmîna la doi copii care intrau primii în colibă — ceea ce însemna pace și belșug.

Priveam munca oamenilor din pragul locuinței lui Kisimu, unde fuseserăm găzduiți, și le prețuiam îndemînarea.

Lîngă mine a răsărit glasul lui Trifly :

— Focul ăsta, iscat din senin și tocmai în spatele colibei noastre, nu-mi pare lucru curat...

— Nici mie, i-am răspuns.

— ...Și nu-i greu de ghicit a cui mînă a fost la mijloc !

— Ce poți face ? Fără dovezi n-ai dreptul să învinovățești pe nimeni.

— Firește, dar să deschidem bine ochii. N-ar fi de mirare să ne pomenim și cu alte minunății !

La fel gîndeam și eu, însă am tăcut.

În zăpăceala din colibă, în timpul focului, pierdusem briceagul. Țineam mult la el, era o amintire de la Gino, prietenul înecat în naufragiul din fața Insulei Robilor.

Cu destulă caznă, în lipsa cîrjei proptindu-mă într-un băț, m-am îndreptat spre locul pe care fusese coliba noastră. L-am înconjurat și, ajungînd în partea în care îmi avusesem culcușul, am început să scormonesc în mormanul de cenușă și tăciuni. N-ar fi fost o treabă prea grea, dacă nu m-ar fi înjunghiat piciorul. Am împins o piatră și m-am așezat pe ea. Așa parcă era mai bine. Am continuat să caut cu migală.

Pînă la urmă truda mi-a fost răsplătită, am dat peste briceag. E drept, înnegrit și cu prăselele stricate ; totuși eram bucuros că îl aveam din nou.

M-am sucit vrînd să plec. Nu prea departe de locul pe care mă aflam și la un pas de mormanul de cenușă, am mai zărit ceva : o grămăjoară albicioasă. Am răscolit-o cu vîrful bățului. Ce putea fi ? M-am aplecat să văd mai bine și nu mică mi-a fost uimirea. Oase mărunte. Păreau colți de ani-

male... Le-am cules pe toate cu grijă. Da, de-acum aveam dovada !

L-am întîlnit pe Kisimu în apropierea colibei sale. M-am oprit în faţă şi, vîrînd mîna în buzunar, am scos colţii. I-a cercetat cu nedumerire, apoi m-a privit întrebător. I-am arătat locul pe care îi găsisem. Faţa i s-a întunecat. A luat colţii, i-a strîns în pumn şi, chemînd un băietan, a dat o poruncă scurtă.

Curînd au fost aduşi vracii. Aşa cum mă aşteptam, unul din ei, Sabaki, nu avea la gît şiragul, lucru pe care l-a băgat de seamă şi Kisimu.

Ca de obicei, cei doi s-au năpustit asupra mea cu ploaie de vorbe, desigur de astă-dată aruncîndu-mi în cîrcă nenorocirea cu focul. Kisimu le-a curmat-o cu un gest hotărît ; apoi l-a întrebat ceva pe Sabaki, arătîndu-i gîtul. Era lesne de înţeles ce anume ; în schimb nu puteam şti ce i-a răspuns vraciul. Atîta doar că n-a fost pe placul lui Kisimu, pentru că acesta s-a încruntat amarnic. În sfîrşit a ridicat pumnul şi l-a deschis. La vederea colţilor, Sabaki a amuţit ; iar cînd i-a arătat locul unde fuseseră găsiţi, a început să facă feţe-feţe.

Nu mai aveam ce căuta între ei, lucrurile erau lămurite. M-am îndepărtat repede.

Chiar din ziua aceea vracii au dispărut. Mahó mi-a spus că fuseseră alungaţi spre munţi, în aşezarea cea mai îndepărtată a tribului.

Totuşi pe Sabaki aveam să-l mai întîlnesc destul de curînd într-o altă împrejurare, nici aceea prea plăcută.

*

În cîteva zile colibele au fost înălţate la loc, şi odată cu ele şi a noastră. Ne-am mutat din nou.

Thuo se înzdrăvenise destul de bine, de-acum se ridicase în picioare ; însă mîna dreaptă o mişca cu greutate. Mă temeam să nu-i rămînă înţepenită ; dar între două rele — cum se spune — te mulţumeşti cu cel mai puţin rău. Trebuia să fiu bucuros că scăpase cu viaţă.

Şi eu mă simţeam bine, puteam merge fără cîrjă sau baston. Împreună cu prietenii mei începuserăm să ne gîndim iarăşi la plecare...

În trib se iscase de cu seară o frămîntare neînţeleasă. Parcă se punea ceva la cale. Bărbaţii care plecaseră la vînătoare se întorseseră cu pradă bogată, copiii adunaseră mormane de vreascuri, femeile alergau de colo pînă colo fără astîmpăr cu fel de fel de îndeletniciri, din aşezările învecinate veniseră o mulţime de oameni — printre ei recunoscînd mulţi tineri cu care împărţisem amarul pribegiei ; şi toţi, noii veniţi împreună cu cei care îşi isprăviseră treburile, ne dădeau tîrcoale privindu-ne cu ochi iscoditori. I-am întrebat pe băieţi ce se petrecea, dar au fugit chicotind fără să răspundă.

Dis-de-dimineaţă suflarea întreagă — cu mic, cu mare — se afla strînsă în faţa colibei lui Kisimu. Curînd a venit la noi un pîlc de bătrîni poftindu-ne să-i urmăm.

— Ce năzbîtie o mai fi şi asta ? ! a exclamat Trifly.

— Să mergem şi vom vedea.

Am fost duşi, în freamătul mulţimii, în faţa lui Kisimu. Acesta, încărcat din cap pînă în picioare cu salbe şi brăţări de tot felul, părea mai împodobit ca o sorcovă ; dealtfel, ca toţi ceilalţi din jurul nostru.

— Pesemne e vreo sărbătoare, mi-a zis Gill.

Căpetenia tribului ne-a făcut semn să ne apropiem ; apoi, cu gesturi largi, a arătat cerul, depărtările de jur împrejur, înşirînd tare şi răspicat cuvinte pe care toţi le înţelegeau în afară de noi.

Nu-mi mai amintesc amănunţit totul, doar că, la sfîrşit, m-am ales cu un şirag gros în jurul gîtului. Era din colţi de animale. Ce mai vorbă, Kisimu mă unsese prim sfetnic al său şi mare vraci al tribului !

Cred că aveam o mutră tare caraghioasă, pentru că Trifly îşi muşca buzele ca să nu pufnească în rîs.

Ce puteam face ? Să scot şiragul şi să-l dau înapoi ? Ar fi însemnat o jignire adusă atît lui Kisimu cît şi întregului trib. M-am pomenit îngăimînd pe limba mea de acasă :

— Îţi mulţumesc, Kisimu... E o mare cinste pentru mine... dar, din păcate, nu-l voi purta mult... Peste cîteza zile eu cu prietenii mei va trebui să plecăm...

De astă dată le veniseră celorlalţi rîndul să nu priceapă nimic.

Dar serbarea nu se sfîrşise încă. Peste cîteva clipe, cînd şi pe gîtul lui Trifly şi pe al lui Gill atîrna cîte un colan, eu eram cel care îşi muşca buzele. Nici unul din ei n-a fost în stare să scoată măcar un cuvinţel, parcă înlemniseră.

Şiragurile lor erau ceva mai scurte şi mai subţiri, ceea ce însemna că fuseseră numiţi ajutorii mei.

S-a pornit apoi ospăţul. Bineînţeles că toţi trei am fost puşi la loc de cinste, de-a dreapta lui Kisimu. Hălcile cele mai gustoase de carne friptă la proţap la noi ajungeau. După aceea a început dănţuiala în sunet de tam-tam. Şi petrecerea s-a întins aşa pînă tîrziu după miezul nopţii.

Cînd am poposit în coliba noastră, cu capetele huind încă de atîta hărmălaie şi îmbuibaţi că abia ne mişcam, Trifly a mai avut puterea să ne spună cu glasul lui hîtru :

— În sfîrşit, ne-am pricopsit !

*

S-a scurs încă o săptămînă.

Slujbele de vază în care ne aflam nu ne aduseseră alte griji decît să mîncăm bine şi să trîndăvim toată ziua, la fel ca mai înainte. Uneori ne întîlneam cu Kisimu şi, fiindcă nu aveam ce să ne spunem — şi chiar dacă am fi avut, ar fi fost greu să ne înţelegem — ne mulţumeam să stăm în faţa colibei privind cerul, oamenii dimprejur, sau să ne uităm unii la alţii zîmbitori.

Piciorul mi se tămăduise, aşa că nu mai aveam nici o pricină ca să ne tărăgănăm plecarea ; dimpotrivă, cu cît mai repede cu atît mai bine. Va fi, desigur, o grea lovitură pentru oamenii aceştia care ne arătaseră atîta bunăvoinţă şi încredere ; dar n-aveam încotro, fiecare îşi avea viaţa şi rosturile lui.

Din fericire, hărţile, pe care le păstram în bocceaua cu cartuşe, scăpaseră de pîrjol, pe alocuri scorojite şi afumate ; totuşi ne mai puteam face treaba cu ele.

Ne-am tras în fundul colibei ca să nu fim văzuţi şi le-am întins cu grijă.

Gîndeam să ne întoarcem pe acelaşi drum şi căutam scurtături care să ni-l mai uşureze, cînd Trifly a avut o idee :

— Dacă l-am schimba ?... Să coborîm spre sud, pînă la întîlnirea cu fluviul Tana, ca apoi să-i urmăm cursul pînă la vărsarea lui în ocean, lîngă micul port Kipini.

Întîi m-am împotrivit. După aceea, am început să chibzuiesc punînd în balanță greutățile și părțile bune ale fiecăruia. Valea Lakderei o cunoșteam, în adevăr, însă ea era bătută de oamenii lui Joe și ai lui El Bahir, care ar fi fost în stare de orice ca să pună mîinile pe noi. Ceea ce mă îngrijora mai mult era ultima parte a drumului. Cum vom străbate pustiul somalez, timp de cîteva zile, fără apă și merinde ? Cealaltă cale, de-a lungul Tanei, ne era necunoscută ; în schimb, hărțile o arătau plină de vegetație și cu așezări omenești. Părea și mult mai scurtă. Singura teamă era ca hărțile să nu ne înșele din nou și Tana să fie, ca și Lakdera, o albie pietroasă și uscată, la bunul plac al ploilor. Trebuia s-o aflăm trăgîndu-i de limbă pe băieți.

Trifly mai avea un temei : Cînd vom fugi — căci plecarea noastră semăna mai degrabă a fugă — oamenii tribului vor căuta să ne ia urma. Și încotro vor porni mai întîi ? Spre nord, pe calea pe care știau că o cunoaștem, dîndu-ne în chipul ăsta răgaz să ne îndepărtăm cît mai mult în direcția cealaltă.

Gill a venit cu un adaos, arătînd cu degetul pe hartă :

— Am putea da un ocol pe sub munte, calea cea mai puțin bănuită, ca apoi să coborîm spre drumul cel bun... aici, unde Tana face cotul către sud-est.

Nici ideea lui nu era de lepădat, deși ne lungea drumul cu cîteva zile. A rămas să mai chibzuim, plecarea însă am hotărît-o peste o săptămînă cînd vom avea lună plină.

În timp ce strîngeam hărțile, ne-am dat seama că pe prag se afla cineva. Comba ne privea cu ochi mari, nedumeriți. S-a răsucit repede pe căl-

cîie şi a rupt-o la fugă. Nu prea ne-a plăcut, dar ne-am gîndit că băiatul nu putuse pricepe multe.

Mai spre seară am plecat cîteşitrei agale, ca la plimbare, însă cu scopul să dăm tîrcoale satului pentru a găsi ieşirea cea mai lesnicioasă.

Ne-am avîntat ceva mai mult — intraserăm pe locuri mai puţin umblate — cînd am avut o întîlnire neaşteptată : Dulú... cu o fetişcană. Văzîndu-ne, s-au fistîcit amîndoi şi au încercat să fugă. Am trecut mai departe fluturîndu-le doar mîna, cu un zîmbet complice.

Trifly, mucalit, a oftat prelung, dîndu-şi ochii peste cap ; apoi, cu glas tremurat, a început să îngîne un cîntecel din ţara lui :

Oh, tu, scurtă tinereţe
De visări şi năbădăi...

— Cine este ? l-am întrebat pe Gill.

— Njeri, fiica lui Ociemo.

Îl ştiam, era unul dintre fruntaşii satului.

— Are ochi frumoşi codana !

Trifly a chicotit şi a schimbat cîntecul :

Să ne scoatem toţi din ladă
Hainele de sărbătoare.
Toată lumea să ne vadă
Că plecăm la nuntă mare !...

Pe întreg drumul, la întoarcere, Trifly ne-a ţinut numai în cîntece şi în şotii. Multe mai ştia !

Am ajuns în sat odată cu apusul. Intraţi în colibă, am făcut o descoperire care ne-a umplut de ciudă : hărţile noastre dispăruseră.

Făptaşul nu putea fi decît Comba. Ce era de făcut ? Să-l chemăm şi să-l întrebăm ? Desigur că n-am fi scos nimic de la el ; în schimb am fi făcut vîlvă în jurul furtului, ceea ce iarăşi n-ar fi fost

bine. A trebuit să ne împăcăm cu gîndul pagubei şi să tăcem.

Plecarea a rămas totuşi aşa cum fusese hotărîtă.

CAPITOLUL III

Prizonier sau oaspete ?

A doua zi către amiază a venit la noi Kisimu însoţit de Mahó şi Dulú. Băieţii fuseseră aduşi ca să ne înlesnească înţelegerea, semnele lor pricepîndu-le mai uşor.

La început am crezut că era în legătură cu cele petrecute cu o seară în urmă, însă era cu totul altceva. Kisimu mă ruga să plec cît mai neîntîrziat la o aşezare învecinată, care ţinea de tribul său, unde cineva — se părea că un om de seamă — era bolnav. Mahó şi Dulú îşi arătau pîntecele, aşadar acolo era răul.

Nu puteam să nu primesc, de unde să ştiu ce avea să mi se întîmple ?

Pregătirile de plecare s-au făcut repede. Mi s-au dat şapte însoţitori printre care şi Comba, cu Mahó conducător şi călăuză.

Dulú se codea să ne întovărăşească. Trifly mi-a aruncat o ocheadă şi, apropiindu-se de băiat, i-a şoptit :

— Njeri ?

Dulú a făcut feţe-feţe şi a zbughit-o repede. Am pufnit amîndoi în rîs.

Kisimu, grijuliu, i-a încărcat pe băieți și cu o targă ; dacă piciorul mă va supăra, să fiu purtat pe ea. Mi-am luat carabina pe umăr gata de drum.

La despărțire, Trifly mi-a spus cu mutra lui caraghioasă :

— Îți amintesc că foile de pătlagină nu sînt potrivite la durerile de burtă... Acum să vedem cum te vei descurca, vraciule !

Ne-am îndreptat către nord-est.

Locurile pe care le străbăteam erau de o frumusețe rară și dacă vorbele lui Trifly nu mi-ar fi sunat mereu în urechi, poate că m-aș fi bucurat mult mai mult de tot ce mă înconjura.

Ce ne dădea mama nouă, copiilor, cînd ne văitam de pîntece ? Parcă ceai de izmă. Da, și marinarii beau la fel. Oare voi găsi pe-aici ierburile astea ? Și bolnavul la care mă duceam nu avea ceva mult mai grav, care să întreacă slabele mele cunoștințe doftoricești ?

N-am folosit targa, am mers mai tot timpul pe jos, mulțumit că piciorul nu mă durea — îl simțeam numai puțin obosit. Așadar mă puteam încumeta cu lungul drum pe care voi porni în curînd.

Cînd ziua începuse să se îngîne cu noaptea, ne-am oprit într-o vîlcea ca să ne odihnim. Satul părea mai îndepărtat decît îmi închipuisem. L-am întrebat prin semne pe Mahó cît mai aveam de mers ? Mi-a răspuns că ne apropiaserăm. Ne-am ridicat ca să pornim din nou, de-acum cu mai multă grijă pentru că în noapte puteam fi oricînd atacați de sălbăticiuni.

Dar nu acestea aveau să ne aducă necazul. Nu făcuserăm decît cîțiva pași și în jurul nostru a apărut, ca din senin, o ceată de vreo 15 negri. Ne țineau sub amenințarea sulițelor. Pesemne încercasem o mișcare spre armă că una s-a înfipt în

pămînt la numai un pas de mine. Am rămas nemișcat.

Negrii au năvălit peste noi ca să ne lege. Abia atunci mi-am dat seama cît de isteț putea fi la nevoie Mahó. A scos un strigăt scurt, arătînd spre frunzișul des al unui copac din față, ca și cum de-acolo s-ar fi ivit o primejdie. Atît a fost îndeajuns ca, slăbit nițel din strînsoare și, folosindu-se de clipa de nedumerire a celor de lîngă el, să se smulgă și s-o ia la sănătoasa spre desișuri. Cîțiva, cu țipete de necaz și de îndemn, s-au luat pe urmele lui.

Așteptam cu inima strînsă șoptindu-mi : „Nu te da bătut, băiatule ! Fugi, aleargă cît poți !"

Se întunecase demult cînd urmăritorii s-au întors cu mîinile goale. Mahó le scăpase.

Ne-au îndemnat la drum împingîndu-ne din spate. Se părea că față de mine aveau multă îngăduință, ba chiar teamă. N-aș putea spune dacă aceasta din pricină că eram alb sau pentru că purtam la gît colanul. Poate, în aceeași măsură, pentru amîndouă.

Mă frămîntam zadarnic ca să înțeleg ce însemna toată povestea asta. Că fusesem răpit nu mai încăpea vorbă, dar de cine și în ce scop ? Deocamdată pricepeam doar atît, că istoria cu bolnavul din satul vecin nu fusese decît o momeală ca să cad în capcană.

Păreau că se grăbesc și că se tem de o piedică neașteptată. M-am gîndit să-i joc puțin. Nu puteam ști cît va dura drumul și n-aveam chef să mă ostenesc din pricina lor. M-am prefăcut că șchiopătez. Le-am arătat piciorul, apoi targa, dîndu-le să înțeleagă că nu pot merge prea mult pe jos. Au adus-o îndată și m-am lungit pe ea. Patru brațe voinice m-au luat pe sus.

După un timp și-au dat seama că nu era nevoie și nici nu se cădea ca să se trudească ei cînd povara putea fi dusă de către prizonieri, așa că le-au trecut-o lor. M-am dat jos și le-am făcut semn că nu primesc să fiu cărat de băieții mei, lucru care i-a supărat ; dar, văzînd că umblu fără spor, n-au avut încotro și s-au înhămat iarăși ei la targă. Cred că păcăleala asta i-a uns pe inimă pe băieții mei.

Nu știu ce s-o fi întîmplat, însă curînd am auzit în urma mea un zgomot înfundat și vaiete. M-am răsucit pe targă. Unul dintre băieți, Comba, fusese lovit. Furios, m-am răstit la bătăuș amenințîndu-l cu pumnul. Băiatul a fost lăsat în pace și de-atunci nu s-au mai atins de nimeni.

Pe la miezul nopții, în timpul unei scurte odihne, din desișurile din dreapta mea, s-au deslușit cîteva șuierături scurte, asemănătoare cu acelea scoase de unele păsări de noapte de prin partea locului. Am tresărit, ciulind urechile. Nu cumva... Peste cîteva clipe șuierăturile s-au repetat. Nu, nu mă înșelam, acesta era semnalul nostru de recunoaștere — al meu și al prietenilor mei — cu săptămîni în urmă, pe cînd călăuzeam mulțimea dezrobită. Îl știa și Mahó. Mă vestea că se afla prin apropiere ?

La următorul popas l-am auzit din nou. Deși paznicii noștri nu-l luaseră în seamă socotindu-l firesc, mi-am șoptit cu îngrijorare : „Întoarce-te, băiatule ! Nu te mai primejdui zadarnic !“

După aceea nu l-am mai auzit, dealtfel începuse să se lumineze.

Ne îndreptam neabătut spre nord. Cînd s-a trecut o vale largă, pietroasă, cu o pînză lată de apă, m-am gîndit că ar putea fi Lakdera.

Odată cu ziua am mai avut o surpriză : printre cei care ne străjuiau am descoperit două chipuri ce mi se păreau cunoscute. Oare nu erau doi inşi din fostul convoi ? Le-am făcut semn să se apropie, însă ei s-au prefăcut că nu înţeleg şi n-au venit.

S-a ajuns pe noapte.

Intraserăm într-o tabără mare, în jurul nostru larmă multă. Am fost despărţit de băieţii mei şi împins într-un bordei. După atîtea ore de neodihnă, păsîndu-mi prea putin de ochii ce mă iscodeau din afară, m-am întins pe pămînt şi am adormit de îndată.

*

M-am trezit de dimineaţă în aceeaşi hărmălaie ca şi la culcare, parcă oamenii aceştia nu avuseseră somn peste noapte. De cum am făcut ochi, cîţiva, care cred că asta aşteptau, m-au tras afară.

Ne aflam într-o poiană înţesată cu războinici. Am fost împins spre ei. S-au dat la o parte făcîndu-mi loc. În mijlocul lor, doi oameni, dintre care unul deşirat şi scofîlcit.

La orice m-aş fi aşteptat numai la asta nu. Îl aveam în faţă pe Sabaki, fostul vraci al tharakanilor. Sta fălos de-a dreapta celuilalt, un bărbat de înălţime potrivită şi peste măsură de gras, desigur căpetenia războinicilor şi a tribului. Aşadar Sabaki îşi schimbase stăpînul.

Însoţitorii mi-au dat drumul. Am înaintat agale. Cînd am ajuns în faţa celor doi, Sabaki nu s-a mai putut stăpîni şi s-a repezit spre mine. Am crezut la început că voia să mă lovească. N-am făcut nici o mişcare de fereală, l-am privit ţintă în albul ochilor. Dar Sabaki avea alt gînd, să-mi smulgă

salba de colți de la gît, ceea ce a și făcut ; apoi, plin de mulțumire, s-a împodobit cu ea. Dacă asta era, n-aveam nimic împotrivă ; numai că bucuria nu-i era sortită să țină prea mult.

Căpetenia l-a împins la o parte — se părea că nu-i plăcuse purtarea vraciului — și s-a apropiat de mine. Din pricina grăsimii, gîfîia la fiece mișcare. M-a privit îndelung, galeș, apoi a făcut un semn celor din spate. I s-a adus ceva. Pînă să-mi dau seama ce anume, m-am pomenit cu un alt șirag de colți în jurul gîtului.

Mi-am revenit cu greu din uimire. Trebuia să înțeleg că fusesem scos din demnitatea dată de tharakani și pus într-una asemănătoare de către alt trib. Și mai trebuia să recunosc că acest al doilea colan era mult mai lung și mai bogat decît primul. Ce mutră ar fi făcut Trifly, dacă m-ar fi văzut acum !

N-am căutat prea mult cu privirea. Chiar în fața mea, printre războinici, îmi zîmbea, plin de mulțumire, Keno.

Dar uimirea de mai înainte, pricinuită de schimbul de șiraguri, nu fusese numai pentru mine, ci și pentru Sabaki. Desigur că nu știuse ce se pusese la cale, pentru că s-a repezit spre căpetenie țipînd și dînd din mîini ca un apucat. A fost luat și dus pe sus — unde și ce i s-a întîmplat după aceea n-am putut-o afla niciodată. Se vede că nici samburienii nu făceau cîrdășie cu ticăloșii, doar îi foloseau uneori ca unelte pentru atingerea anumitor țeluri, ca apoi să se lepede de ei.

Am pornit cu toții la drum, eu dus pe targa mea, căpetenia tribului pe alta, mai arătoasă, alături. Cred că cei care îl purtau năduseau de două ori mai mult decît cărăușii mei. Ne aflam în mijlocul convoiului, jumătate dintre sulițași înainte,

restul în spate. Pe Keno îl vedeam necontenit în preajma noastră, ceea ce însemna că era ţinut la loc de cinste.

Ne îndreptam tot către nord. Era lesne de înţeles încotro. Spre sălaşul tribului.

Am ajuns abia a doua zi şi am fost întîmpinaţi cu aceeaşi mare zarvă, ca o oştire ce se întorcea biruitoare după o luptă grea.

Mi s-a dat ca adăpost o colibă mare din mijlocul satului. Deşi eram destul de ostenit, somnul nu se lipea de mine. Mă perpeleam cînd pe o parte cînd pe cealaltă frămîntat de gînduri şi întrebîndu-mă mereu, fără putinţa de a-mi răspunde, cum voi izbuti să ies de aici.

*

Ca şi cu o săptămînă în urmă, la tharakani, a doua zi s-a pornit cu ospăţ mare şi cu dănţuială în sunete de tam-tam. Samburienii, la rîndul lor, îşi sărbătoreau noul vraci.

Oniaca — aşa se numea căpetenia tribului — m-a umplut de daruri : pînzeturi colorate, mărgele de sticlă, brăţări şi cîte altele, toate asemănătoare cu cele văzute la tharakani.

Cu acest prilej am aflat că tînărul Keno era fiul lui Oniaca. Aşa se explica faptul că el se afla mereu în preajma căpeteniei, iar în timpul lungului drum de întoarcere din robie se bucurase de respectul celor din ceata sa.

Samburienii aveau o băutură care semăna cu berea. Era pregătită, se pare, cu miere şi fructe dospite. Oniaca se dovedea un băutor de nădejde, că nu zăbovea mult între o duşcă şi alta. Nici cu ospătarea nu se da de ruşine ; înfuleca de zor cît şapte. Gemînd din pricina grăsimii, dar şi de plă-

cerea îmbuibatului, mă îndemna necontenit să-i urmez pilda, mai cu seamă la băutură. Neobișnuit cu ea, mă cam codeam. Văzînd asta, l-a chemat pe Keno, care se găsea ca de obicei pe lîngă noi, poruncindu-i ceva. Tînărul a dat fuga și s-a întors repede cu o sticlă. De-acum nu mă mai mira nimic. Sticla era cu whisky, whisky sadea, englezesc. Oniaca i-a spart gîtul și mi-a întins-o. N-am avut încotro și am tras cîteva înghițituri. Dar grăsanul mă îmbia mereu.

Se spune că oamenii beau atît la bucurie cît și la necaz ; în împrejurarea aceea fiecare din noi aveam cîte una dintre cele două pricini. Încet-încet, mai la îndemnul lui Oniaca, mai ajutat de setea-i nepotolită, am dat de fundul sticlei.

Nu-mi mai amintesc bine cum s-a făcut, însă spre seară mi s-a înapoiat carabina, fiind poftit să-mi arăt iscusința. Aburit de băutură nu m-am dat în lături ; ba chiar am simțit aprinzîndu-se în mine ambiția de bun trăgător.

Am înfipt în pămînt o suliță în vîrful căreia sta sticla goală de whisky. Aveam ținta dorită. Am făcut semn mulțimii să se dea la o parte, apoi, împleticindu-mă pe picioare, m-am tras 30 de pași înapoi și am ochit. Primul plumb s-a dus în vînt, pesemne printre cele două sticle care îmi jucau înaintea ochilor ; al doilea, din întîmplare, a nimerit sticla adevărată prefăcînd-o în cioburi.

Pocnetele armei m-au dezmeticit puțin. În minte mi-a sclipit o amintire, cînd pe puntea „Clementei", Liston și Sherfild, chercheliți, voiau să se întreacă țintindu-mi urechea. Am aruncat arma scîrbit.

Mulțimea se frămînta încă de isprava mea ; apoi s-a auzit ici-colo cîte un glas ca, pînă la urmă, să strige toți laolaltă :

— Bam-bam, Tharaka ! Bam-bam Tharaka !

La început n-am înțeles și m-am uitat întrebător la Oniaca. Acesta a arătat cu mîna în depărtări, către sud, rostind :

— Tharaka !

— Tharaka ?

După aceea m-a arătat pe mine și arma cu care trăsesem, continuînd cu glas și ochi încărcați de ură :

— Ted... bam-bam !

Mulțimea, asmuțită, țipa întruna :

— Tharaka, bam-bam ! Ted, bam-bam, Tharaka !

Am crezut că pică cerul peste mine. Amețeala îmi trecuse dintr-o dată. Așadar asta îmi cereau, pentru asta fusesem răpit, adus aici și uns mare vraci : eu și arma mea în slujba lor și împotriva tharakanilor !

Am scuturat cu îndîrjire din cap și, întorcîndu-i spatele, am dat să plec spre coliba mea. Mulțimea dimprejur continua să strige. M-am răzgîndit și m-am întors. Înfipt în fața lui Oniaca, cu ochii în ochii lui, l-am întrebat răstit :

— Sabaki ?

Oniaca a avut o mișcare de dispreț.

— Sabaki... ticălos, trădător ! am strigat imitîndu-i gestul. Apoi l-am întrebat bătîndu-mă cu pumnii în piept : Eu, Ted, la fel cu Sabaki ?

Nu puteam ști ce sau cît a înțeles, totuși Oniaca a rămas o clipă descumpănit. I-am făcut semn lui Keno să se apropie. Cu vreme în urmă, în timpul pribegiei noastre, mai avusesem cu el, cu Mahó și Dulú o discuție asemănătoare.

Am rostit cît mai lămurit, însoțindu-mi cuvintele cu gesturi potrivite :

— Ted, Samburu — prieteni ! Ted, Tharaka — prieteni ! Samburu, Tharaka — prieteni..., frați !

Keno și-a amintit ; însă se codea să tălmăcească tatălui său spusele mele. L-am îndemnat s-o facă. La auzul lor, Oniaca a scuturat din cap mînios.

— Ba da, frați ! Frați ! am repetat.

Oniaca a început să-și scuture capul și să țipe ca scos din minți. Așa gras cum era, mă temeam să nu-l lovească damblaua. L-am lăsat în pace și am plecat spre coliba mea.

Petrecerea se încheiase cum nu se putea mai prost.

*

Am făcut socoteala : trecuseră nouă zile de cînd părăsisem tribul Tharaka, adică o săptămînă de cînd căzusem în mîinile samburienilor și două zile de la înfruntarea cu Oniaca.

Arma mi se luase iarăși, nu și colanul. Puteam oricînd să ies din colibă, ba chiar să colind pe oriunde pofteam, nu se împotrivea nimeni ; însă întotdeauna se găseau cîțiva, ca din întîmplare, în urma mea. Pază de prisos pentru că singur și cu mîinile goale nu m-aș fi putut încumeta să fug prin ținutul acela necunoscut și primejdios.

Din toată purtarea lor trebuia să înțeleg un singur lucru : că mi se dăduse răgaz să mai cumpănesc, în speranța că mă voi răzgîndi. Firește, de așa ceva nu putea fi vorba. Atunci ce se va întîmpla cu mine ? La întrebarea asta mă poticneam mereu negăsind un răspuns potrivit ; sau, mai bine spus, găsind multe, însă toate la fel de îngrijorătoare. Singura luminiță de nădejde era prea îndepărtată, prea slabă.

Hoinărelile mele prin sat și prin împrejurimi nu erau într-aiurea. Aveau un scop : să dibuiesc unde se aflau Comba și ceilalți cinci băieți, foștii

mei însoţitori tharakani. Mă temeam pentru ei bănuind ce soartă crîncenă le era hărăzită. Dar n-a fost chip să-i descopăr, pesemne erau ţinuţi undeva departe de sat.

Pe Oniaca nu-l mai văzusem ; în schimb pe Keno îl zăream adesea dînd pe departe tîrcoale colibei mele, trăgînd cu ochiul, dar neîndrăznind să se apropie. Mă prefăceam că nu-l bag în seamă, eram supărat pe el socotindu-l în mare măsură vinovat de situaţia în care mă aflam.

În după-amiaza aceea, cînd am ieşit din colibă ca să pornesc la aşa-zisa plimbare, a fost gata să mă împiedic de Keno făcut ghemotoc lîngă prag. Am trecut ca şi cum n-ar fi fost acolo ; însă n-am putut să nu mă opresc cînd am auzit în urma mea un glas slab, ca un scîncet :

— Ted !... Ted !...

Flăcăul mă privea cu ochii lui mari, acum încărcaţi de mîhnire. Inima mi s-a înmuiat dintr-o dată. Tinerii aceştia simpli şi neştiutori nu puteau întotdeauna despărţi binele de rău. M-am aşezat alături.

— Ted !... a şoptit din nou Keno.

Am rămas aşa, tăcuţi şi împăcaţi, unul lîngă altul.

După un răstimp am întrebat :

— Comba ?

Tînărul a arătat cu mîna dincolo de sat. Aşadar nu mă înşelasem, însoţitorii mei fuseseră duşi departe.

După alt răstimp am întrebat iarăşi :

— Oniaca ?

Keno s-a întins la pămînt şi, ducînd mîna la piept şi la gît, a răsuflat de cîteva ori scurt, întretăiat. Am înţeles, tatăl său zăcea bolnav, de aceea nu-l mai zărisem.

N-am stat în cumpănă, m-am ridicat și am pornit spre coliba cea mare cu Keno după mine.

Oniaca bolea pe un morman de zdrențe, cu ochii bulbucați, respirînd din greu. Cînd m-a văzut, ochii parcă i s-au holbat mai mult. A dat să se ridice, dar, slăbit de puteri, a căzut la loc. Cred că era și puțin amețit, că în colibă duhnea a băutură ; lîngă el se găsea un vas mare, jumătate golit. De asemenea grămezi de fructe și resturi de mîncare. Își închipuia că mîncarea și băutura multă îi va da puteri, ori tocmai grăsimea de pe el îi îngreuia respirația și-i slăbea inima.

I-am făcut semn lui Keno să scoată totul afară, Oniaca a încercat să se împotrivească, însă i-am arătat cît este de umflat și i-am dat să înțeleagă că răul de la asta i se trăgea. Pe urmă, împreună cu Keno, l-am tras spre ieșire, la aer proaspăt. N-a fost lucru ușor, cred că atîrna cît trei saci cu cartofi unul peste altul. I-am înălțat căpătîiul și i-am pus o cîrpă udă pe frunte. Mai mult n-aveam ce-i face ! Și nici nu mă pricepeam.

După cîteva ore, cînd m-am dus din nou să-l văd, am găsit iarăși lîngă el vasul cu băutură și grămezi cu de-ale mîncării. I le-am luat iarăși.

A treia oară n-am mai găsit nimic. Am dat mulțumit din cap ; totuși aș fi putut să jur că se îndopase pe furiș. Era prea lacom ca să se poată stăpîni...

Peste două zile l-am văzut plimbîndu-se prin fața colibei sprijinit pe umărul unui tînăr. Bucuros, i-am făcut semn cu mîna. S-a prefăcut că nu mă ia în seamă și a intrat înăuntru. Era încă supărat pe mine, fie din pricina sfadei avute, fie pentru că îl îndemnasem la post.

*

Curînd s-a adeverit că bănuielile mele fuseseră întemeiate.

În după-amiaza aceea atenţia mi-a fost atrasă de o forfoteală neobişnuită. N-am ieşit din colibă — şi bine am făcut — ci am tras cu ochiul prin gaura ce o făcusem, chiar din primele zile, printre împletiturile de crengi ale unuia dintre pereţi, ca să pot privi oricînd afară fără a fi văzut.

În mijlocul satului apăruseră trei oameni necunoscuţi. Oniaca şedea pe bolovanul din faţa colibei între sulițaşii săi ; mulţimea în frămîntare, de o parte şi de alta ; necunoscuţii, la zece paşi înaintea căpeteniei tribului. Pesemne că aşa era rînduiala.

Ceea ce m-a uimit mai mult era faptul că noii veniţi aveau în mîini arme de foc. Nu le puteam deslușî chipurile, pentru că stăteau puţin întorşi şi acoperiţi în bună parte de mulţime ; însă îmi dădeam seama că nici gazdele şi nici musafirii nu se simţeau în largul lor fiindcă se iscodeau necontenit cu armele la îndemînă.

Unul dintre cei trei, mai pirpiriu ca înfăţişare, care se afla la un pas înaintea celorlalţi, s-a apropiat de Oniaca înmînîndu-i o sticlă ; acesta, la rîndul său, i-a întins un vas. Au băut amîndoi în liniște, apoi necunoscutul s-a întors între ai lui.

Abia atunci i-am văzut faţa. Era El Bahir, ucigaşul lui Liston, stîrpitura cu care avusesem de-a face pe puntea „Clementei", înainte de debarcare şi pe care, după încăierarea aceea scurtă, îl azvîrlisem în apă.

Au rămas toţi tăcuţi, parcă în aşteptare, unii în faţa altora ; eu la pîndă prin ochiul din perete.

Într-un tîrziu, mulțimea s-a frămîntat din nou. Fuseseră aduși prizonierii, însoțitorii mei tharakani. Băieții aveau mîinile legate la spate. Au fost îmbrînciți în fața lui El Bahir. Acesta i-a cîntărit o vreme din priviri, apoi s-a apropiat de ei cercetîndu-le amănunțit brațele, picioarele, ba și dinții din gură, întocmai ca geambașii din oboarele de vite.

Comba, iute cum îi era firea, cînd El Bahir a ajuns în dreptul lui, nu s-a putut stăpîni și i-a repezit un picior zdravăn în pîntece trîntindu-l pe spate. Acela s-a ridicat repede și l-a pocnit pe băiat cu patul armei între umeri. Comba s-a prăbușit gemînd.

El Bahir a vrut să-l lovească încă o dată. N-am mai putut îndura și m-am repezit afară strigînd mînios :

— Oprește-te, tîlharule !

Am cules o piatră vrînd să dau cu ea de-a azvîrlita în El Bahir, însă am fost împiedicat de cîțiva. Totuși, ivirea mea neașteptată l-a oprit să lovească a doua oară. A rămas cîteva clipe uimit, așa cum rămăsesem și eu mai înainte cînd îl zărisem.

Am fost împins în fața căpeteniei tribului care m-a dat în mîinile sulițașilor. Aceștia mă țineau strîns, silindu-mă astfel să rămîn simplu privitor la tot ceea ce avea să urmeze.

El Bahir a dezlegat sacul aflat la picioarele oamenilor săi și, ca orice negustor care își cunoaște meseria, a început să scoată la iveală, una cîte una, mărfurile aduse, însoțindu-le cu nesfîrșite laude. Vorbea în limba tribului, însă, cred, destul de stîlcit pentru că unele cuvinte le repeta în-

truna, la altele se poticnea, iar adeseori îl vedeam pe Oniaca silindu-se să-l priceapă [1].

Deşi prins de grijile negustoriei, El Bahir îşi găsea timp ca să-mi arunce din cînd în cînd cîte o privire furişă.

A scos din sac marfă ca dintr-o întreagă dugheană, aceleaşi lucruri mărunte şi ieftine, întîlnite în amîndouă triburile. Dar, de astă dată, Oniaca nu se lăsa ademenit de cele ce i se arăta ; dimpotrivă, clătina nemulţumit din cap, în vreme ce El Bahir, pe măsură ce se apropia de fundul sacului, îşi pierdea răbdarea.

În sfîrşit, căpetenia tribului l-a oprit cu o mişcare ; apoi, rostind cîteva cuvinte, a arătat hotărît spre prizonieri şi spre armele negustorului şi ale oamenilor săi. Era lămurit, asta voia Oniaca : arme.

El Bahir s-a prefăcut că nu înţelege, continuînd să-l îmbie cu mărfurile aduse, dar Oniaca clătina îndărătnic din cap arătînd mereu carabinele. Pînă la urmă, El Bahir, neavînd încotro, a trebuit să dea un răspuns. A scuturat la rîndu-i din cap, la fel de hotărît, în semn că armele nu erau de vînzare. Firește, trei arme în schimbul a cinci negri însemna un preţ prea mare ; şi totodată ar fi fost o greşeală pe care cumpărătorii de sclavi nu o puteau săvîrşi. În faţa unui trib astfel înarmat, puterea lor ar fi scăzut ; ba mai mult, armele puteau fi oricînd întoarse împotriva lor.

Se părea că tîrgul nu se va încheia ; însă bucuria mea n-a ţinut prea mult pentru că El Bahir era

---

[1] Triburile din centrul continentului african — şi cele din Kenia nu făceau excepţie — vorbeau, şi vorbesc şi astăzi, limbi diferite ; însă cea mai răspîndită, cunoscută de toate triburile, este limba **swahili.**

un negustor viclean și pe deasupra îi venise o idee năstrușnică.

S-a apropiat de Oniaca agale, parcă pregătindu-și lovitura. Ajuns la cinci pași, s-a oprit și, tot domol, cu o mînă a întins arma spre Oniaca, iar cu cealaltă m-a arătat pe mine. Da, eu prețuiam cît o armă!

Au fost clipe ce nu cred să mi se șteargă vreodată din minte. Cu sîngele năvală în cap, mă zbăteam zadarnic în mîinile sulițașilor; El Bahir, rămas ca înțepenit cu brațele întinse, mă sfredelea cu priviri ucigașe; Oniaca, luat pe neașteptate și descumpănit, se uita cînd la mine, cînd la armă... Și arma parcă îl ispitea mai mult.

Am scăpat mulțumită lui Keno. S-a repezit în fața tatălui său vorbindu-i aprins și bătîndu-se cu pumnii în piept. Poate îi amintea că eu îi întorsesem din robie cîteva zeci de oameni, sau că un vraci nu se cuvenea să fie scos la mezat, sau că fapta asta ar stîrni răzbunarea oamenilor albi. Nu știu ce i-o fi spus, știu numai că Oniaca, după ce l-a îndepărtat cu un brînci, a rămas cîteva minute pe gînduri, minute lungi pentru toți. În sfîrșit s-a întors spre El Bahir și a clătinat scurt din cap, în semn că nu se învoiește. Acesta a încercat să-l întoarcă, dar n-a fost chip! Hotărîrea era nestrămutată.

Am privit cu recunoștință spre Keno, însă acesta ținea ochii în pămînt.

Pînă la urmă, tîrgul s-a încheiat mai pe placul, mai pe neplacul amîndurora, adică la fel ca și celelalte tîrguri de pînă atunci: sacul cu mărfuri a trecut de partea lui Oniaca, cei șase tineri tharakani între oamenii lui El Bahir.

Înainte de plecare, am încercat să mă strecor spre băieți. De-acum deveniseră robi, unii dintre

ei pentru a doua oară. Nu știam ce le-aș fi putut spune, dar simțeam nevoia să fiu în apropierea lor. El Bahir, care nu mă slăbise din ochi, mi-a tăiat calea cu arma în mîini. Ne-am măsurat, învrăjbiți, din cap pînă în picioare.

— N-avea grijă, nici tu n-ai să-mi scapi ! a cîrîit el în limba lui.

— Am mai scăpat și altă dată... Nu cred să fii mai isteț decît prietenul tău Joe Rinoceru ! i-am răspuns.

Mirat că de bine de rău îi cunoșteam graiul, m-a măsurat din nou. Apoi a rîs batjocoritor.

— Dar cu doi isteți la un loc cum ai să te descurci ?

— Voi vedea... Nu m-am putut stăpîni să nu-l întreb la rîndu-mi : Spune-mi..., în adevăr, ți-ai fi dat arma în schimbul meu ?

Ochii lui El Bahir au sticlit.

— Desigur... încărcată cu cartușe oarbe !

Vicleanul nu se dezmințea. Înainte să-mi întoarcă spatele mi-a mai șuierat amenințător :

— Nu, n-ai să-mi scapi !...

*

Stam trîntit pe grămada de frunze cu mintea golită, ca prostit. El Bahir plecase de cîteva ore ducînd cu el pe Comba și pe ceilalți băieți.

Într-un tîrziu mi-am dat seama că nu mai eram singur în colibă. Lîngă intrare răsărise un bărbat între două vîrste care mă privea în tăcere. Văzînd că mă sucesc spre el, s-a așezat liniștit pe prag. Numai de musafiri n-aveam chef ! I-am făcut semn să spună repede ce îl aducea la mine, dar omul nu se grăbea deloc, continua să mă privească în liniște. L-am îndemnat din nou. În sfîr-

şit s-a hotărît să rostească cele trei cuvinte care cuprindeau tot ce avea să-mi spună :

— Ted... bam-bam... Tharaka !

Oniaca găsise timpul cel mai puţin potrivit ca să-şi trimită solul. Mînios, am sărit la el şi înşfăcîndu-l de grumaz l-am repezit afară cu nasul în ţărînă.

Răspunsul lui Oniaca n-a întîrziat mult. Peste cîteva minute în faţa colibei şedeau înfipţi trei suliţaşi voinici. Nu mai aveam voie să ies afară şi, pe deasupra, în seara aceea nu mi s-a adus nimic demîncare. Grăsanul se hotărîse să mă strîngă bine în chingi.

Se spune că pe stomacul gol se doarme mai bine ; mie, dimpotrivă, nu mi-a priit. Somnul nu mi s-a lipit nici o clipă de pleoape... dar n-a fost rău că s-a întîmplat aşa.

În toiul nopţii, după ce mă întorsesem de nu ştiu cîte ori de pe o parte pe alta, mi s-a părut că-mi sună în urechi şuieratul acela bine cunoscut, ca de pasăre. Nu-mi venea să cred ; totuşi am ciulit urechile. Nu, nu mi se năzărise, şuieratul s-a repetat. Simţeam cum mi se înteţesc bătăile inimii.

M-am tîrît binişor spre ieşire, însă aceasta era stăvilită de cei trei suliţaşi care, înghesuiţi unul într-altul, moţăiau alături de prag. Nu puteam trece peste ei fără să fiu simţit. M-am tras înapoi, în fundul colibei, şi, cu cea mai mare grijă, am început să tai cu briceagul împletiturile de nuiele ale peretelui. N-a fost o treabă uşoară, mai mult rîcîiam pentru că lemnul era tare şi ascuţişul limbii tocit. După destulă caznă am izbutit să fac o gaură cît să scot afară capul.

Am şuierat încet, scurt. Mi s-a răspuns de îndată. Nici vorbă, unul dintre ai mei se găsea prin apropiere, undeva în spatele colibei.

Mi-am reluat lucrul cu mai multă rîvnă. Voiam să lărgesc deschizătura cît să mă pot strecura prin ea ; însă n-a mai fost nevoie, din marginea cealaltă a satului s-a auzit o răpăială de împuşcături. Îmi dădeam seama că porneau doar din două carabine pentru că focurile se legau două cîte două, întrerupte de timpul cerut de reîncărcarea armelor.

Totul s-a desfăşurat apoi pe placul meu şi, desigur, aşa cum socotiseră cei care îmi veneau în ajutor. Oamenii tribului, buimaci încă de somn şi de împuşcăturile stîrnite ca din senin, s-au năpustit afară din colibe într-o zăpăceală cumplită. Toţi ţipau, alergau care încotro dînd din mîini sau împiedicîndu-se unii de alţii. Îşi închipuiau că satul e atacat. Cîţiva au încercat să fugă, dar s-au întors din drum de teamă să nu fie pîndiţi din întuneric sau să cadă în vreo capcană.

Paznicii mei, la fel de înspăimîntaţi, s-au repezit înainte, de-a valma cu mulţimea. Atît aşteptam. M-am strecurat iute afară — dealtfel nimeni nu se mai sinchisea de mine — am ocolit din cîteva salturi coliba ca să mă afund în bălăriile din spate.

Din preumblările mele cunoşteam bine locurile, dar acum, în beznă şi în grabă mare, dădeam prin hîrtoape, mă împleticeam prin mărăcinişuri. N-a fost chip, pînă la urmă tot am căzut.

O umbră neagră m-a apucat de mînă şi m-a tras după ea.

— Ted, Ted !

M-am lăsat în seama lui Mahó.

Am făcut un înconjur prin stînga. De cîtva timp împuşcăturile conteniseră. Curînd ne-am întîlnit cu alte trei umbre.

— Ted !

— Trifly ! Gill ! Dulú !

La o parte se mai afla cineva. Mi-am căznit ochii, ca să-l pot desluşi. Nu mi-a venit să cred, era Keno. Am vrut să mă apropii de el, tînărul s-a tras un pas înapoi, mi-a făcut un semn cu mîna ca de bun rămas şi a dispărut repede în beznă, în direcţia satului, spre ai lui.

CAPITOLUL IV

El Bahir nu se dă bătut

Ne-am îndreptat către sud îndemnîndu-mi mereu prietenii să-şi înteţească paşii ; nu numai de teamă că samburienii, venindu-şi în fire şi dîndu-şi seama că totul nu fusese decît un vicleşug ca să fiu eliberat, ar fi putut porni pe urmele noastre. Mai aveam o pricină pe care încă n-o dezvăluisem.

În timpul unei scurte odihne mi s-a povestit cum ajunseseră să mă găsească şi împrejurările prin care intraseră în legătură cu Keno.

Reîntoarcerea lui Mahó, singur, şi istorisirea a ceea ce mi se întîmplase mie şi însoţitorilor mei a ridicat în picioare întreg tribul tharakan. Primul gînd al lui Kisimu a fost să-şi adune războinicii pentru a porni să cotropească aşezările samburiene. Trifly l-a potolit cu greu. Pînă la urmă

au căzut la înțelegere să plece înainte doar el cu Gill, Mahó și Dulú, Kisimu cu sulițașii lui rămînînd înapoi pentru a interveni numai dacă cei patru nu vor izbuti sau dacă se vor afla la ananghie.

După cîteva zile, călăuziți de Mahó, în ultima parte a drumului strecurîndu-se doar noaptea, au ajuns în vecinătatea satului. Dar cum să afle unde mă găseam ? Au stat ascunși în tufărișuri o zi întreagă socotind să pună mîna pe un băștinaș pe care să-l silească să le dea lămuririle dorite.

În timpul acelei lungi așteptări i-au zărit pe El Bahir și pe oamenii săi îndreptîndu-se spre sat ; apoi, după cîteva ore, întorcîndu-se, de astă dată ducînd cu ei pe Comba și pe ceilalți băieți tharakani. Au trecut doar la 30 de pași. I-ar fi putut lesne ataca, dar asta ar fi însemnat să facă zarvă, să stîrnească întreg satul.

În sfîrșit, spre seară, s-a ivit omul mult așteptat. Întîmplarea a făcut ca acesta să fie Keno. Încolțit de cei patru, tînărul n-a încercat nici o împotrivire ; dimpotrivă, le-a destăinuit de îndată totul. Trifly mi-a mai spus — îndoindu-se de adevăr — că băiatul le mărturisise că luase drumul spre tharakani cu gîndul să-i ajute la eliberarea mea. Eu nu m-am îndoit. Keno îl înfruntase pe tată-său din pricina mea, fusese martor la toate necazurile și frămîntările mele, iar cînd l-au întîlnit, părea a fi pregătit pentru drumeție lungă.

Ne-am continuat drumul nădăjduind că a doua zi, spre seară, vom întîlni albia Lakderei. Pe malul celălalt ne aștepta Kisimu cu războinicii săi.

Dacă la început eu fusesem cel care îmi îndemnasem prietenii să-și zorească pașii, acum, după atîtea ore de mers întins, tot eu încercam să-i domolesc. Piciorul, obosit peste măsură, începuse

să mă înjunghie făcîndu-mă să șchiopătez. Rămîneam mereu în urmă sprijinit pe umerii băieților.

A doua zi, către asfințit, Mahó a spus arătînd înainte :

— „Ewaso Ng'iro" ! ceea ce în limba lui însemna Lakdera.

Deci, așa cum socotisem, ne apropiam. Dar bucuria n-avea să țină prea mult ; în curînd, ici și colo, în fața noastră, printre ierburi, s-au ivit mai întîi cîteva sulițe, apoi capetele celor care le purtau. Crezînd că sînt oameni de-ai lui Kisimu veniți să ne întîmpine, le-am făcut semne cu mîna.

Mahó și Dulú se lipiseră de mine cu fețe îngrijorate.

— Ted, Ted ! Uite, uite ! mi-au șoptit ei.

Așadar de ce ne fusese teamă nu scăpaserăm : samburienii ne ajunseseră. În jurul nostru, la mai puțin de o sută de pași, o roată de vreo 20 de inși.

— Ne înecarăm la mal ! a oftat Trifly cu ciudă.

Ne-am privit unii pe alții, minute în șir, în liniște și în nemișcare.

— Oare ce așteaptă ? a întrebat Gill.

— Cred că înnoptarea... atunci le va fi mai ușor să pună mîna pe noi, i-am răspuns.

Și iarăși au trecut cîteva minute nesfîrșite.

— Privește bine, din cînd în cînd, pe nesimțite, fac o jumătate de pas înainte !

În adevăr, încet-încet, cercul din jurul nostru se strîngea. Gill nu s-a mai putut stăpîni și a descărcat două focuri în aer.

— Ce faci ? i-am strigat.

— Dacă vor continua să se apropie așa, în curînd vom fi în bătaia sulițelor !

— Nu, nu le vor folosi.

Împuşcăturile n-au avut altă urmare decît să-i îndoaie niţel de spinări şi să le oprească pentru o vreme înaintarea. Samburienii văzuseră că armele nu erau îndreptate împotriva lor şi totodată ştiau că n-am fi în stare să tragem în ei sau să-i vătămăm în vreun fel.

Nu mai era nimic de făcut. Ne-am aşezat pe iarbă cu Mahó şi Dulú între noi, în semn de ocrotire.

Dar lucrurile aveau să ia o întorsătură nebănuită. Odată cu ultimele sclipiri ale amurgului, în spatele primului cerc a apărut un al doilea, mult mai mare şi mai des, alcătuit din oamenii lui Kisimu. (Desigur că aceştia fuseseră atraşi de focurile lui Gill). Aşadar cei care ne înconjuraseră erau la rîndul lor înconjuraţi.

Încăierarea a fost scurtă. Luaţi pe neaşteptate şi copleşiţi de numărul mare al celor care îi năpădiseră, samburienii nu s-au putut împotrivi multă vreme. Cîţiva, folosindu-se de întuneric, au scăpat cu fuga ; restul au căzut în mîinile tharakanilor.

Prizonierii au fost legaţi cobză şi trîntiţi la pămînt. Împreună cu Trifly şi cu Gill, ne-am apropiat de ei. Erau 16. Doi păreau răniţi mai greu ; unul primise un vîrf de suliţă în umăr, celălalt avea o jupuitură lungă pe piept. Ne-am apucat să le dăm îngrijiri sub privirile curioase ale celor dimprejur.

Cînd am isprăvit, l-am văzut pe Kisimu venind spre noi şi făcîndu-ne semne prieteneşti. Părea plin de mulţumire atît pentru eliberarea mea, cît şi de isprava oamenilor săi.

Am încercat să mă folosesc de prilej ca să-i cer un hatîr, şi anume să dea drumul prizonieri-

lor. A fost foarte greu să mă fac înțeles, mai cu seamă pentru că, la orice s-ar fi așteptat, numai la asta nu. Cînd s-a dumirit, a rămas mai întîi surprins de parcă nu-i venea să creadă ; apoi s-a încruntat amarnic și a scuturat scurt din cap. În van au fost toate stăruințele mele, blajinul Kisimu se arăta de astă dată de neînduplecat.

Despre ceea ce i se întîmplase lui Comba precum și celorlalți băieți n-am mai apucat să-i spun eu ; aflase de la Mahó și Dulú. Desigur că asta fusese o pricină mai mult ca să-i sporească supărarea și îndîrjirea. A chemat la el cîțiva mai vîrstnici și s-au tras ceva mai la o parte, pesemne să stea la sfat sau să dea porunci. Tare aș fi vrut să știu ce puneau la cale.

N-au zăbovit mult. Curînd s-a dat semnalul de plecare. Kisimu, cu cea mai mare parte dintre războinici, printre care Mahó și Dulú, au pornit înainte. Păreau grăbiți.

I-am făcut semn lui Gill.

— Ține-te după ei ! Iscodește ce au de gînd !

Tînărul, ascultîndu-mi îndemnul, a pierit repede în întuneric, în urma lor.

Restul oamenilor, pîlcul prizonierilor, și cei 20 de sulițași care îi păzeau, pe lîngă ei Trifly și cu mine, am apucat cu toții aceeași cale, cu pași ceva mai potoliți. În fruntea convoiului fusese pus un bărbat încă tînăr, puternic și cu priviri agere. Chipul său îmi era cunoscut, îl văzusem deseori în preajma lui Kisimu.

După odihna avută, piciorul mă durea mai puțin și puteam merge în rînd cu ceilalți. Îmi frămîntam în fel și chip mintea ca să găsesc vicleșugul prin care să ajung la ceea ce îmi propusesem.

Trifly parcă îmi ghicise gîndurile sau avea unele asemănătoare pentru că mi-a şoptit :

— Sînt bine păziţi, iar sulițaşii îşi ţin ochii pe noi...

I-am strîns braţul şoptindu-i la rîndul meu :

— Poate în timpul unui popas... printre ei sînt doi răniţi care au nevoie de îngrijiri...

După vreo oră am întîlnit albia Lakderei şi, spre mulţumirea mea, n-am trecut-o către aşezările tribului, ci am luat-o pe firul potecii, de-a lungul malului, spre est. Aşadar dorinţele mele se potriviseră cu ale lui Kisimu. Acesta pornise pe urmele lui El Bahir pentru a încerca să-i elibereze pe cei şase băieţi. Nici nu s-ar fi putut altfel. Totuşi eram plin de temeri. Firește, numărul mare al sulițaşilor îi va copleşi pe cei cîţiva oameni ai lui El Bahir, însă armele de foc ale acestora vor face să curgă şi sînge tharakan. Mă întrebam de ce Kisimu nu ne ceruse sprijin ?

Am încercat să iuţesc paşii, dar piciorul începuse iarăşi să mă înjunghie şi, cu toată silinţa mea, am rămas în urma tuturor. De rîndul ăsta a trebuit să mă sprijin pe umerii lui Trifly.

Primul popas mai lung l-am făcut abia după miezul nopţii. Ca din întîmplare, m-am aşezat la odihnă în apropierea prizonierilor care se întinseseră pe pămînt îngrămădiţi unul lîngă altul. În jurul lor, la cîţiva paşi, cei care îi păzeau.

— Nu ştiu dacă vom mai întîlni alt prilej... i-am şoptit lui Trifly.

— Aşa zic şi eu... nu trebuie să-l scăpăm !

Unul dintre răniţi a gemut.

— Dă-mi briceagul !... Tu caută să le abaţi atenţia, restul lasă-l pe seama mea, mi-a suflat Trifly.

I-am strecurat cuţitaşul.

— Acum să-ţi văd dibăcia, circarule !

Rănitul a gemut din nou.

— Hai la treabă !

M-am ridicat îndreptîndu-mă către cel suferind, cu Trifly după mine ; dar în faţa noastră s-a aşezat stavilă conducătorul convoiului. I-am făcut semne că vrem să dăm îngrijiri băiatului care gemea. Omul din faţă a stat puţin în cumpănă, apoi s-a hotărît să ne facă loc.

Am îngenuncheat lîngă rănit ; era tînărul cu vătămătura la umăr. Căpetenia sta înfiptă în spatele meu, în timp ce Trifly îşi găsise loc la doi paşi în dreapta noastră, între doi băieţi teferi.

Trebuia să cîştig timp şi, aşa cum mi se ceruse, să-i slăbesc cît mai mult atenţia celui care ne veghea. Am apucat braţul rănitului bălăbănindu-i-l într-o parte şi-n alta. La fiece mişcare băiatul scotea strigăte de durere. Îmi era milă de el, dar n-aveam încotro. I-am cercetat rana. Carnea îi era străpunsă pînă la os, chiar la încheietura umărului.

Cu grija rănitului, aproape că uitasem de Trifly şi de sarcina ce-mi luasem. Circarul se mutase în stînga mea, ceea ce însemna că îşi isprăvise treaba într-o parte. Se cuvenea să-mi dau mai multă silinţă. Am arătat omului ce-mi sta în cîrcă rana băiatului dîndu-i fel de fel de explicaţii pe limba mea, pe care, bineînţeles, el nu le putea pricepe ; apoi, nemaiavînd ce-i spune în privinţa asta, am început să-i înşir cîte în lună şi în stele. Puţin a lipsit să încep şi tabla înmulţirii.

Trifly se mutase iarăşi. Din cînd în cînd trăgeam cu coada ochiului spre el încercînd să-i ghicesc prin întuneric mişcările, însă nu puteam deslui aproape nimic ; atît doar că unul dintre băieţii întinşi în faţa lui a încercat să se salte şi că Trifly l-a împins repede la loc.

De teamă să nu fi băgat de seamă şi omul meu, şi pentru a-i abate privirile, m-am ridicat în picioare aşezîndu-mă între el şi Trifly. I-am cerut cu glas tare şi prin gesturi apă ca să spăl rana tînărului. A fost o greşeală a cărei urmare n-aveam cum s-o bănuiesc. Băieţii cărora li se tăiaseră legăturile, cinci la număr, n-au avut răbdarea să aştepte un prilej mai bun, au sărit în picioare ca împinşi de arcuri şi au rupt-o la fugă prin noapte.

Trifly, ca să sporească zăpăceala străjerilor, s-a repezit la armă şi a tras două focuri în aer. Dar căpetenia s-a dovedit a fi un om care ştie să facă faţă împrejurărilor. A pus repede rînduială potolindu-i pe toţi, pe noi împingîndu-ne la o parte şi trimiţînd fără zăbavă vreo 12 suliţaşi pe urmele fugarilor.

— Nu făcurăm treaba nici pe jumătate ! mi-a spus Trifly amărît.

— Măcar de-ar scăpa cei cinci ! i-am răspuns cu glas vinovat.

N-am avut însă nici mulţumirea asta. În mai puţin de un ceas, patru dintre fugari au fost aduşi înapoi. Nu scăpase decît unul singur şi, spre uimirea noastră a tuturora, cel cu jupuitura pe piept.

Ca urmare a faptei noastre, cei dimprejur începuseră să ne privească cu ochi de dojană, unii chiar duşmănos. Dar Trifly a găsit repede leacul. A scos din buzunar şiragul de colţi atîrnîndu-mi-l de gît. La vederea acestuia privirile s-au îmblînzit.

Am pornit iarăşi, de data asta cu mai mult spor pentru a se cîştiga din timpul pierdut. Făceam sforţări destul de mari ca să mă ţin cît mai aproape de coada convoiului.

În primele ore ale dimineții a sosit în grabă mare un sulițaș, ștafetă a lui Kisimu. A schimbat cîteva cuvinte cu conducătorul convoiului, iar acesta — se vede că așa era porunca — ne-a zorit și mai mult. Cu tot sprijinul lui Trifly, îmi era cu neputință să mai țin pasul celorlalți, distanța dintre noi și ceata sulițașilor se mărea din ce în ce.

Curînd l-am găsit la marginea potecii pe tînărul rănit la umăr. Slăbit de puteri, căzuse și fusese părăsit acolo.

L-am tras la umbră ca să-i dau îngrijiri.

— Tu du-te după ceilalți, i-am spus lui Trifly. Graba asta nu-mi place deloc.

— Nici nu mă gîndesc ! Nu te pot lăsa aici singur și neînarmat, mi-a răspuns el hotărît.

După ce am doftoricit rănitul cum ne-am priceput mai bine, punîndu-i apoi brațul într-o legătură petrecută pe după gît ca să nu și-l miște, ne-am întins la umbră lîngă el. Ne era foame, sete și ne simțeam istoviți. Pînă la urmă a învins oboseala, că am adormit cîteșitrei la rădăcina copacului.

*

Cînd ne-am trezit soarele scăpăta. Am căutat cu privirile în jurul nostru și nu ne venea să credem. Rănitul nicăieri. Era uimitor cîtă tărie și dîrzenie aveau băieții aceștia ! Mă gîndeam îngrijorat dacă, totuși, îl vor ține puterile pînă acasă, drum de cîteva zile.

Trebuia să vînăm ceva, dar mai cu seamă să ne potolim setea. N-a fost chip să ne apropiem de firul apei, odată cu înserarea, viețuitoarele locurilor coborîseră la adăpat. Am fost nevoiți să

ne aşteptăm rîndul mulţumindu-ne pînă atunci cu priveliştea asta neobişnuită.

Din vale venea într-un suflet Gill. Primul care l-a zărit a fost Trifly. I-am ieşit în cale îmbulzindu-l cu întrebările. Flăcăul s-a trîntit la pămînt frînt de osteneală şi, printre gîfîieli, ne-a înşirat pe scurt veştile :

Urmărise pe Kisimu cu războinicii săi de la distanţă, cu fereală ; totuşi cînd s-a făcut ziuă a fost văzut şi căpetenia tribului i-a făcut semn să se întoarcă. Gill s-a prefăcut că îi dă ascultare, însă a trecut pe malul celălalt al văii continuînd urmărirea.

Curînd ceata lui El Bahir a fost ajunsă. Gill, ascuns printre ierburi, iscodea cu nelinişte aşteptînd clipa cînd să intervină cu arma. Dar nu s-a întîmplat ceea ce îşi închipuise. Kisimu şi El Bahir şi-au făcut semne paşnice, apoi s-au întîlnit la jumătatea distanţei dintre cele două cete. S-au înţeles repede pentru că n-au stat mult la vorbă. Kisimu, întors între ai lui, a chemat un suliţaş ; iar acesta, primind porunci, a pornit în goana mare înapoi. (Era ştafeta care sosise la noi în timpul dimineţii şi care ne grăbise mersul.)

Au rămas cu toţii în aşteptare, iar la amiază, cînd a sosit din urmă pîlcul prizonierilor, lucrurile s-au petrecut în chipul cel mai firesc, întocmai cum se petrecuseră cu trei zile în urmă în tabăra lui Oniaca ; cu deosebire că acum tîrgul se făcea pe schimb de oameni. Treaba odată încheiată, fiecare a pornit pe drumul său : Kisimu, cu suliţaşii lui şi cu băieţii eliberaţi, înapoi, pe suişul văii ; El Bahir, cu noii înrobiţi, la vale.

După ce Gill şi-a încheiat istorisirea, am rămas cîteşitrei tăcuţi vreme îndelungată. Ne aşteptasem la asta ; dar acum, cînd faptul era împlinit, ne era

greu să-l îndurăm. Mă gîndeam învrăjbit la El Bahir şi parcă îl vedeam frecîndu-şi cu mulţumire mîinile. Făcuse pe negîndite o afacere strașnică. Prin acest schimb aproape că îşi întreise marfa, din şase robi se pricopsise cu şaisprezece.

M-am săltat în picioare.

— Cîţi oameni are El Bahir ? l-am întrebat pe Gill.

— Doi sau trei.

— Atîţia ştiam şi eu. Nu se aştepta la un asemenea chilipir !

Trifly s-a ridicat la rîndu-i.

— Le va fi destul de greu să păzească şi să ducă cu ei un convoi atît de numeros.

— Şi nu vor înainta prea repede... în mai puţin de o zi ar putea fi ajunşi ! a adăugat Gill.

Aşadar fuseserăm iarăşi gînd la gînd. Mi-am îmbrăţişat prietenii cu o privire caldă. Dar nu m-am lăsat copleşit şi am întrebat :

— Încercăm ?

— Nici vorbă, şi fără zăbavă ! mi s-a răspuns în acelaşi timp.

Am chibzuit repede : În drum îl vom întîlni pe Kisimu cu ai lui. Va trebui să-i ocolim. Cît despre El Bahir, avea prea puţini oameni ca să-şi îngăduie să lase în urmă vreunul pentru acoperire, şi nu avea cum să ştie de primejdia care îl pîndea. Chipul în care îl vom ataca ni-l va spune împrejurările.

— N-avem decît două arme, vor fi două împotriva a patru ! ne-a amintit Gill.

— Da, însă noi vom avea de partea noastră surpriza !

Ceea ce mă neliniştea mai mult era piciorul. E drept, se odihnise aproape o zi întreagă, dar va rezista acum la un mers atît de îndelungat şi de

grăbit ? Mi-am spus îndîrjit „trebuie !“ şi m-am jurat să nu mă mai gîndesc la el.

Odată cu înnoptarea am pornit întins. S-ar fi cuvenit să trecem pe malul celălalt pentru a ne feri de întîlnirea cu Kisimu, însă pe acolo nefiind potecă, mersul n-ar fi avut spor. L-am trimis înaintaş pe Gill, noi rămînînd la cincizeci de paşi înapoia lui.

După vreo trei ore flăcăul s-a întors într-un suflet.

— Vin ! ne-a înştiinţat el.

Ne-am repezit dincolo de potecă în căutarea unei ascunzători. Am nimerit într-un desiş. În spate erau altele şi mai stufoase şi un pîlc de copaci ; însă, de teamă să nu fim surprinşi, ne-am mulţumit cu adăpostul în care ne aflam. Aşa, pe întuneric, ar fi fost greu să fim descoperiţi.

Şedeam chirciţi în aşteptare. Larma celor care se apropiau creştea din ce în ce ; dar, în acelaşi timp, atenţia ne-a fost atrasă de nişte zgomote ciudate în spatele nostru, parcă trosnituri de vreascuri frînte şi un sforăit lung. Ne-am întors repede. În întunecime, printre frunzişurile unui copac, scăpăra o pereche de luminiţe verzui. M-a fulgerat un gînd : nu cumva nimerisem lîngă culcuşul unei dihănii ? Nu era de ales, între două primejdii te fereşti de cea mai apropiată. Am smuls arma din mîna lui Gill şi am ţintit între luminiţe. Aproape în acelaşi timp a pocnit şi carabina lui Trifly. Un răget şi lîngă noi s-a prăbuşit o jivină cît toate zilele.

(Mai tîrziu, amintindu-mi întîmplarea, am ajuns la credinţa că am scăpat cu faţa curată datorită oamenilor lui Kisimu. Mulţimea lor, cît şi larma stîrnită de ei în mers, au speriat lighioana făcînd-o să-şi întîrzie saltul asupra noastră.)

Firește, am fost dibuiți de îndată. Întîi au alergat spre noi Mahó, Dulú și Comba cu băieții eliberați ; apoi Kisimu cu tribul, toți bucuroși că ne-au întîlnit și uimiți văzîndu-ne isprava. La picioarele noastre zăcea o minune de leopard.

Kisimu părea că uitase neînțelegerea dintre noi și mă privea cu bunăvoința de mai înainte. M-am gîndit să mă folosesc de prilej. I-am făcut semne ce voiau să spună că aș dori să rămîn în urma lor, împreună cu prietenii mei, să ne încercăm pe mai departe norocul la vînătoare.

Căpetenia tribului m-a privit lung, cu luare-aminte, puțin încruntat. Eram încredințat că bănuise din capul locului ce se ascundea în dosul cererii mele ; totuși pînă la urmă a înclinat din cap în semn de încuviințare. Drept mulțumire i-am dăruit leopardul ucis. Leopardul este un animal greu de vînat, viclean și foarte primejdios, puțini se încumetau să-l înfrunte.

Stam ca pe ghimpi așteptînd ca popasul să fie cît mai scurt. Cînd s-a dat plecarea, am fost primul în picioare. Kisimu a pornit în fruntea oamenilor săi fără să ne mai arunce vreo privire. Am rămas pe loc pînă s-a scurs mulțimea, ca după aceea să pornim și noi cît mai repede pentru a cîștiga din întîrziere...

Bătuserăm cale destul de lungă — cred că trecuse de miezul nopții — cînd Gill s-a oprit șoptindu-mi :

— Parcă ar veni cineva din urmă !

Ne-am tras pe o parte a potecii ascultînd cu armele pregătite. Tînărul nu se înșelase, spre noi înaintau trei umbre. Ne-am lungit binișor la pămînt. Dar fuseserăm și noi zăriți pentru că umbrele s-au oprit și un glas a răsunat în noapte :

— Ted, Ted !

Era glasul lui Mahó.

Curînd băiatul a fost lîngă noi împreună cu cei care îl însoțeau, Dulú și Comba. Pe cît de bucuroși pe atît eram de uimiți. Cum de ne luaseră urma ? Nici vorbă, băieții n-ar fi îndrăznit să se desprindă de ceată fără învoirea lui Kisimu. Ei o ceruseră sau fuseseră trimiși ? Dar nu era timpul și nici locul să deslușim care din două ; oricum, tinerii erau bineveniți, ne puteau fi de mare ajutor, ei descurcîndu-se mult mai lesne decît noi pe locurile astea sălbatice.

Deși era mult prea devreme ca să-l ajungem pe El Bahir, pentru a preîntîmpina o întîlnire neașteptată, l-am trimis înainte ca cercetaș pe Mahó.

De la o vreme piciorul începuse iarăși să mă înjunghie. Degeaba mă prefăceam că nu-l iau în seamă, șchiopătam din ce în ce mai tare. Pînă la urmă a trebuit să mă agăț din nou de umerii băieților.

În timpul unei odihne mai lungi, către zori, Trifly s-a așezat alături privindu-mă lung :

— Ted, în curînd n-ai să mai poți... eu zic să ne lăsăm păgubași !

Am scuturat îndîrjit din cap :

— Nici gînd !

Și am încercat să mă ridic. Trifly m-a prins de braț și m-a tras înapoi lîngă el.

— Nu te încăpățîna, omule ! Uneori sînt împrejurări care trec peste puterile noastre.

— Știu, dar nu acum !

M-am smuls din strînsoarea prietenului meu și, ridicîndu-mă, am făcut semn de plecare. Mijea de ziuă.

Se părea că Trifly avusese dreptate. Curînd mersul mi-a devenit un chin, la fiecare pas parcă mi se împlîntau în coapsă zeci de cuţite.

Le-am cerut băieţilor să rupă o cracă groasă cu crăcană. Astfel, cu ajutorul cîrjei, nefiind nevoit să pun piciorul în pămînt, mă simţeam mai bine ; în schimb înaintarea ne era mult încetinită.

Un gînd începuse să-mi sfredelească mintea : Oare ne aflam cu adevărat pe urmele lui El Bahir ? Nu cumva acesta se abătuse pe vreuna din văile ce se deschideau cînd şi cînd de-a stînga noastră ?

Către amiază am răsuflat uşuraţi. Da, ne aflam pe drumul cel bun. La cîţiva paşi de potecă, băieţii descoperiseră urme de foc şi ierburile dimprejur bătătorite, semn că de curînd poposise acolo un pîlc de drumeţi. Spre seară s-au auzit în depărtare cîteva împuşcături. Vînau.

I-am ajuns abia cînd s-a înnoptat. Valea făcea o cotitură şi Mahó se suise pe un colnic ca să poată privi înainte de-a lungul ei. De-acolo zărise, la vreo două mile, licărirea unui foc.

Parcă am căpătat puteri noi. Am trecut pe malul celălalt şi, orbecăind prin desişuri şi hîrtoape, ne-am apropiat de cei pe care îi urmăream.

Se pregăteau pentru popasul de noapte. Îi iscodeam ascunşi pe după un morman de bolovani, de la vreo trei sute de paşi, cu albia Lakderei între noi ; însă prea multe nu puteam vedea şi auzi. Prin faţa focului trecea din cînd în cînd cîte o umbră, iar vîntul ne aducea uneori frînturi de glasuri.

Nu-i puteam ataca făţiş. Mai întîi trebuia să trecem pe partea cealaltă ; apoi, pe întuneric, ar

fi însemnat să tragem orbește primejduindu-i pe băieți.

Trifly mi-a șoptit :

— Să ne strecurăm înainte pînă vom găsi un vad ; pe urmă să încercăm să ne apropiem luîndu-i pe neașteptate.

Era singura cale. Dar planul a dat greș chiar din capul locului. O mișcare greșită a lui Gill a făcut să se rostogolească în albie un bolovan care a tîrît după el alți cîțiva. În liniștea nopții zgomotul părea mult mai mare. De pe malul celălalt s-au auzit glasuri speriate urmate curînd de cîteva împușcături. Ne-am lipit de pietre cu răsuflările tăiate.

— Nu pot să bănuiască decît că vreo jivină a vrut să se apropie de albie... mi-a suflat Trifly cînd totul a reintrat în liniște.

— Totuși de-acum vor fi cu ochii în patru. Aici nu mai putem rămîne.

Am mai întîrziat puțin, apoi ne-am tras binișor înapoi, de astă dată pe nesimțite ; și, făcînd un ocol prin tufărișurile din spate, ne-am pitulat în alt bolovăniș, la vreo două sute de pași înainte. Nu ne rămînea altceva decît să așteptăm o împrejurare mai prielnică a doua zi, pe lumină, în timpul mersului sau cînd se vor răzleți plecînd la vînat ori după apă.

Ne-am petrecut noaptea acolo, printre pietre, ca vai de noi.

Singurul care nu părea deloc chinuit era Dulú. Se lungise lîngă mine cu fața în sus și cu capul proptit pe un bolovan. Chipul îi era scăldat în razele străvezii ale lunii. Îi aruncam cîte o privire furișă. Ședea nemișcat, cu ochii lui mari, deschiși, ațintiți spre bolta cerului. Uneori parcă îi flutura pe buze un zîmbet. Poate că zărea, alu-

necînd spre stele, o zînă neagră — așa cum se cuvenea să fie zînele pe-aici — cu ochi la fel de mari și de luminoși... Aș fi fost în stare să jur că zîna se numea Njeri !

*

Dis-de-dimineață am zărit un om — bănuiam să fie El Bahir — apropiindu-se de mal și cercetînd cu luare-aminte locul de pe care se prăvăliseră peste noapte bolovanii ; pe urmă un altul cocoțîndu-se pe coasta dealului din spate ca să privească îndelung împrejurimile. Ne-am ghemuit cît mai strîns între pietre.

O vreme nu s-a mai petrecut nimic. Tabăra lor n-o puteam vedea din pricina unei ridicături a malului. Ne întrebam nedumeriți de ce își întîrziu plecarea ? Răspunsul n-a zăbovit mult. La urechi ne-a ajuns o învălmășeală de strigăte furioase și de vaiete. Desigur că băieții se împotriviseră sau încercaseră cine știe ce și acum loviturile curgeau cu nemiluita. Nu puteam face nimic altceva decît să strîngem din pumni și să așteptăm.

În sfîrșit, pe firul potecii a apărut convoiul. Negrii erau legați, fiecare, cu mîinile la spate și, doi cîte doi, de cîte un picior. Ca să nu se împiedice, fiece pereche trebuia să pășească în același timp. Mergeau cu capetele în piept, gîrboviți. În față, în spatele lor și pe de lături, El Bahir cu ceilalți trei netrebnici.

— Mai rău ca vitele ! a scrîșnit lîngă mine Trifly.

Gill se frămînta cu arma în mîini. L-am înghiontit cu cotul șoptindu-i :

— Ia degetul de pe trăgaci !

I-am lăsat să se scurgă urmărindu-i de la distanță. Trebuia să fim cu multă băgare de seamă, pentru că paznicii, parcă presimțind ceva, priveau mereu cu neliniște împrejur.

De cîtva timp, Mahó și Comba începuseră să-mi facă fel de fel de semne. Dulú, lîngă mine, mă îndemna să-i urmăresc cu atenție. Înțelegeam aproape fiecare gest, însă fără să pot face legături între ele ca să mă dumiresc despre ce era vorba. Se arătau între ei, îi arătau pe cei de pe malul celălalt, se prefăceau că fug, că se opresc deodată și cad, pe urmă că se încaieră între ei ; și ghicitoarea se încheia, arătîndu-ne pe noi și armele noastre, cu cuvintele :

— Ted, bam-bam !

— Cred că au un plan, mi-a spus Trifly. Să-i lăsăm să vedem ce vor.

Am încuviințat din cap. A fost îndeajuns ca băieții s-o zbughească înainte.

Curînd nu i-am mai văzut. Începusem să fiu îngrijorat temîndu-mă să nu facă o nesocotință. M-am întors spre Dulú. Părea puțin neliniștit ; totuși mi-a zîmbit dînd din cap în semn că totul era în bună rînduială.

Am iuțit pașii ca să ne apropiem iarăși de convoi.

Abia la amiază s-au oprit pentru popas. Ne-am furișat de-a bușilea sau tîrîndu-ne. Distanța dintre noi era acum mai mică de două sute de pași. Ascunși printre ierburi și bălării, îi vedeam destul de bine. Dacă le-ar fi trecut prin minte să se cațere într-un copac, fără îndoială că ne-ar fi zărit ; însă, spre norocul nostru, n-au făcut-o. Pesemne că temerile lor slăbiseră.

Ședeau turcește, la cinci pași în jurul băieților, cu armele pe genunchi, și mîncau.

Cînd au isprăvit, unul dintre ei a coborît în albie ca să umple o găleată cu apă.

Gill mi-a suflat :

— Să-l luăm între focuri... poate îl scoatem din luptă !

— Nu încă, i-am răspuns, să aşteptăm un prilej mai bun...

Omul s-a întors între ai lui şi a trecut găleata din mînă în mînă, apoi a împins-o spre băieţi. Aceştia, ca să poată sorbi cîteva înghiţituri, trebuiau să îngenunche în faţa găleţii — lucru destul de anevoios fiind legaţi doi cîte doi — şi să-şi vîre, pe rînd, capul în ea. Alt prilej de haz pentru ticăloşi.

Odată găleata golită, a fost dusă iarăşi la umplut. Şi ce s-a petrecut atunci ne-a împietrit.

Dintr-o ascunzătoare de pe malul nostru, doar la o sută de paşi mai jos, au răsărit Mahó şi Comba. S-au apropiat de buza malului făcînd semne celui care lua apă. Omul, surprins de această ivire neaşteptată, a lăsat găleata şi a pus repede mîna pe armă ; dar în spatele său s-a auzit glasul poruncitor al lui El Bahir : „Nu trage ! Fii doar cu ochii în patru !“ Apoi s-a grăbit să ajungă şi el pe mal. Băieţii i-au strigat ceva pe limba lor, însă El Bahir n-a înţeles — mai degrabă s-a prefăcut că nu înţelege — pentru că i-a îndemnat să se apropie. Mahó şi Comba au intrat în albie şi au înaintat pînă în mijlocul vadului. Acolo s-au oprit strigînd iarăşi şi arătînd ceata de robi. Jocul s-a repetat : El Bahir s-a prefăcut din nou că nu pricepe, le-a făcut băieţilor aceleaşi semne, iar aceştia i-au dat ascultare ca şi mai înainte.

Cum spuneam, Trifly, Gill şi cu mine priveam din ascunzătoare ca năuci. Cum puteau face bă-

ieţii o neghiobie atît de mare ? Singurul care nu părea tulburat era Dulú.

Cînd Mahó şi Comba au ajuns la cîţiva paşi de El Bahir, aşa cum era de aşteptat, acesta, împreună cu sluga lui, s-au năpustit asupra lor. Băieţii au dat să fugă ; dar, ca un făcut, s-au împiedicat printre bolovani şi au căzut, prilej ca ceilalţi doi să pună mîna pe ei. Şi iarăşi un lucru ciudat, băieţii nu s-au împotrivit prea mult, s-au dat repede învinşi.

— Să intervenim cît mai e timp ! ne-a îndemnat Trifly.

Am vrut să mă salt, însă Dulú m-a prins de picior şi m-a tras înapoi şoptindu-mi speriat :

— Ted ! Nu, nu !

Mi-am amintit de semnele făcute de băieţi înainte de plecare, se asemuiau cu cele petrecute acum. Aşadar acesta era planul lor. Dar ce rost avea să se lase prinşi ? Şi ce aveau de gînd de-aici înainte ?

M-am întors spre prietenii mei.

— Să mai aşteptăm puţin... cred că ne va spune Dulú cînd ne va sosi vremea.

Mahó şi Comba, odată legaţi, au fost împinşi între ceilalţi negri. El Bahir îşi înmulţise numărul robilor cu încă doi !

Au pornit destul de repede. Mahó şi Comba se vîrîseră în mijlocul convoiului ţinînd pasul celorlalţi. Cînd s-au îndepărtat ne-am luat după ei, de astă dată călăuziţi de Dulú.

Curînd valea s-a strîmtat făcînd o cotitură scurtă spre nord. Băiatul ne-a îndemnat să trecem pe malul celălalt. În adevăr, locul era bine ales, nu puteam fi zăriţi de cei din faţă ; în schimb s-a ivit altă piedică : cîţiva hipopotani se îmbăiau lîngă mal. În jurul lor un stol de păsări albe care

se roteau şi uneori li se aşezau pe spinări. Păreau că duc bun prieteşug. Deşi dihăniile nu ne luau în seamă, am socotit că era mai cuminte să le ocolim cît mai pe departe.

Apa era adîncă, nu-i dam cu picioarele de fund. Mai greu a fost pentru Trifly şi Gill care au trebuit să înoate pe spate sau pe o rînă, numai cu una din mîini ca să ţină cu cealaltă deasupra capului armele şi muniţia.

Ajunşi pe mal, Dulú nu ne-a dat nici o clipă de răgaz. A luat-o în goana mare înainte făcîndu-ne semne să-l urmăm îndeaproape. N-a încetinit nici cînd a trecut cotitura văii şi putea fi văzut de cei din faţă ; dimpotrivă, alerga nebuneşte, fără să se sinchisească, pentru a scurta cît mai mult distanţa dintre el şi convoi. Uneori întorcea capul strigîndu-ne cu însufleţire :

— Bam-bam ! Ted, bam-bam !

Firește, nu se putea ca pînă la urmă să nu fim văzuţi. Primul care a dat cu ochii de noi a fost un străjer de pe o latură a convoiului. A strigat speriat şi toţi, la porunca lui El Bahir, s-au azvîrlit pe pîntece deschizînd foc înteţit asupra noastră. N-am avut încotro şi cîteşitrei am făcut la fel. Singur Dulú alerga mereu înainte ca deşucheat. Am ţipat din răsputeri la el să se oprească şi să se arunce la pămînt. Cînd a făcut-o, am crezut pentru o clipă că fusese lovit.

Lupta era descumpănită, potrivnică nouă. În afară de faptul că erau două arme împotriva a patru, ei ţinteau în noi în timp ce Trifly şi Gill trăgeau în vînt, pe deasupra, de teamă să nu nimerească în grămada de negri aflată în spatele oamenilor lui El Bahir.

Eu, neavînd armă, eram doar privitor. Mă învinuiam amarnic de nechibzuinţă, că m-am lăsat

dus de nas de niște băietani fără pic de minte... cînd s-a petrecut ceea ce nu-mi trecuse prin cap, deși lucrul era cît se poate de simplu : El Bahir cu ai lui, prinși în focul luptei, aproape că uitaseră de negrii din spatele lor. Cei 18 flăcăi au mai așteptat puțin, ca bătălia să se încingă, și deodată, la un îndemn, toți ca unul, s-au săltat și, așa legați cum erau, s-au năpustit în cîrca celor patru trăgători, izbindu-i cu călcîiele, cu coatele, cu capetele, zgîriindu-i sau mușcîndu-i.

În primele clipe nu ne-am dat seama de ce se întîmpla în fața noastră, atît doar că nu se mai trăgea și că se iscase o învălmășeală. Ne-a dezmeticit chiotul lui Dulú care s-a repezit glonț înainte făcîndu-ne semn să-l urmăm.

Nouă nu ne-a mai rămas nimic de făcut, El Bahir și cîrdașii săi, însîngerați, zdrobiți de loviturile primite, se găseau dezarmați și neputincioși. Băieții fuseseră strașnici !

După ce i-am dezlegat, cu greu i-am putut opri să nu-și verse din nou năduful împotriva foștilor stăpîni.

Dintre toți, cel mai stîlcit părea să fie El Bahir. Zăcea cu fața la pămînt, în nesimțire. L-am întors, abia mai răsufla. De unde să știm că era prefăcătorie ? Pe cînd ne îngrijeam de băieți — printre ei se găseau doi-trei cu zgîrieturi adînci — El Bahir, folosindu-se de neatenția noastră, a sărit în picioare și a rupt-o la fugă în josul văii. Trifly și Gill au tras cîteva focuri după el fără să-l nimerească ; iar cîțiva, cu Comba în frunte, s-au luat pe urmele lui ; însă nu l-au putut ajunge, El Bahir se ducea ca zvîrlit din praștie.

Pe lîngă dezrobirea băieților mai aveam un cîștig care nu era nici el de lepădat. Acum eram stăpîni pe încă patru arme. Muniție aveam din

belşug. Ne bucuram fără să bănuim cît de preţioase vor fi în curînd toate astea.

O armă am oprit-o eu, alta i-am întins-o lui Mahó, singurul dintre băieţii negri care ştia s-o mînuiască ; iar celelalte două, descărcate şi cu piedicile puse, le-am dat în păstrare lui Dulú. Lui Comba, care îmi ceruse şi el una, ca să-l împac, i-am încredinţat muniţia.

Apoi, fără a mai întîrzia, am luat cu toţii drumul întoarcerii. Cei trei răniţi, oamenii lui El Bahir, i-am lăsat acolo, să se descurce cum or şti şi dacă vor fi în stare.

Băieţii îmi făcuseră o targă, cînd piciorul începea să mă doară, eram purtat pe ea.

Priveam în jurul meu cu mulţumire. Tinerii din cele două triburi nu se mai ţineau departe unii de alţii. Faptul că trecuseră laolaltă prin spaima înrobirii şi că tharakanii luaseră parte, primejduindu-se, la eliberarea samburienilor, îi făcea pe aceştia din urmă să uite vechea vrăjmăşie. Acum mergeau cu toţii de-a valma, împrieteniţi. Era un început bun şi mă gîndeam cît ar fi avut de cîştigat amîndouă triburile dacă ar fi ajuns la împăciuire şi bună vecinătate ! Dar rădăcina dezbinării se afla în altă parte şi nu vedeam în ce chip ar putea fi smulsă...

Pe seară, flămînzi, osteniţi, am hotărît să facem un popas mai îndelungat. Trifly şi Gill, rămaşi în urmă, s-au pus la pîndă lîngă un vad şi norocul nu i-a ocolit ; au vînat o gazelă.

Pînă au jupuit-o şi s-a aprins focul, a căzut noaptea. Strînşi cerc în jurul jăraticului, deasupra căruia sfîrîia carnea, eram toţi numai ochi pofticioşi şi nări înfoiate. Dar n-am apucat să ne înfigem dinţii în prima bucată că de peste albie, de

pe malul celălalt, s-a auzit un glas ascuţit care striga :

— Hei, voi albilor, mă auziţi ?

Am întors surprinşi capetele într-acolo. Glasul a continuat cu mai multă putere :

— Să nu credeţi că veţi scăpa de mînia lui El Bahir ! Nici voi şi nici negrii voştri ! Mă jur !

Gill a sărit în picioare gata să-şi descarce arma. L-am prins de braţ.

— Nu-ţi prăpădi plumbii pe ameninţări deşarte !

Am aşteptat, însă glasul nu s-a mai auzit. Peste noapte se aşternuse iarăşi liniştea.

Mi-am reluat locul în faţa focului. Foamea îmi trecuse, de asemenea şi voia bună. Îmi dam seama că El Bahir nu bătuse atîta drum pe urmele noastre doar ca să ne strige cîteva vorbe fără noimă...

CAPITOLUL V

În preajma urgiei

Am fost primiţi în trib cu multă însufleţire. Kisimu nu ne-a întrebat nimic — poate pe băieţi — şi se purta cu noi la fel de binevoitor.

Trifly şi Gill începuseră iarăşi să facă planuri de plecare ; însă mie nu-mi da inima ghes, parcă ceva îmi spunea că ar trebui să mai întîrziem o vreme. Poate şi din pricina că oricît aş fi încercat să le alung, să nu mă gîndesc la ele, ameninţările lui El Bahir îmi sunau mereu în urechi : „Nu

veţi scăpa de mînia mea nici voi, nici negrii voştri !"

Trifly, care nu-mi împărtăşea temerile, găsea necontenit prilejuri ca să-mi spună în glumă sau cu înţeles :

— Am început să mă îngraş... Încă puţin şi n-am să mă mai pot urni din loc ! Ce-ar fi să ne împămîntenim aici ? Trai ca în rai ! Doar neveste ne lipsesc !

Gill îşi petrecea aproape tot timpul cu tinerii de-o seamă cu el, meşterind arcuri şi suliţe, mergînd la vînătoare sau săpînd capcane, nişte gropi adînci, cu pereţii drepţi, acoperite cu crengi şi cu ierburi. Le făceau departe de sat, pe locuri bătute de animale.

Într-una din aceste gropi au găsit într-o zi un pui de gazelă. L-au adus cu ei şi l-au legat cu o funie de un ţăruş în mijlocul satului. În cîteva zile puiul n-a mai fost sperios, mînca din mîinile noastre. Dezlegîndu-l, n-a fugit, ba se ţinea după noi ca un căţeluş.

Curînd, băieţii au prins puiul unei leoaice. Acesta s-a obişnuit mult mai repede cu vecinătatea noastră ; însă slăbiciunea lui era mica gazelă. Se hîrjoneau toată ziua de-ţi era mai mare dragul, sau se odihneau înghesuiţi unul în altul.

Peste cîteva nopţi am fost treziţi de nişte răgete puternice. Am pus mîinile pe arme şi am privit pe furiş afară. Leoaica venise să-şi ia puiul. A rupt funia cu colţii şi a plecat cu odrasla după ea şi cu mica gazelă între fălci.

*

Presimţirile nu mă înşelaseră.

S-ar putea spune că frămîntările, apoi necazurile noastre au pornit din ziua cînd Gill şi cei cîţiva

tineri care plecaseră la vînătoare pe locuri îndepărtate, spre valea Lakderei, s-au întors mai curînd decît erau aşteptaţi aducînd cu ei trei oameni.

Erau samburieni şi într-o stare jalnică : răniţi, plini de praf, flămînzi şi osteniţi că abia se mai ţineau pe picioare. Ceea ce m-a turburat însă mai mult a fost spaima fără seamăn ce li se citea pe chipuri.

Aşa cum era de aşteptat, în primele clipe faptul a stîrnit în sat vîlvă şi multă bucurie. Tharakanii socoteau că le picase din senin prizonieri buni pentru schimb ; dar, pe măsură ce nenorociţii îşi spuneau păsul, bucuria se transforma în nelinişte şi îngrijorare.

Nu pricepeam ce i se istorisea lui Kisimu, care se întunecase la faţă, însă îmi dam seama că era vorba de ceva neobişnuit. Mahó şi Dulú m-au dumirit repede.

Povestea era pe cît de scurtă pe atît de cumplită : Cu cîteva nopţi în urmă aşezările samburienilor fuseseră cotropite de către oamenii lui El Bahir împreună cu o altă ceată de nelegiuiţi, la fel de numeroasă, de oameni albi, mînată de un bărbat roşcovan, mătăhălos. Pîrjoliseră totul, mulţi oameni căzuseră ucişi sau răniţi, dar şi mai mulţi fuseseră prinşi. Cei care izbutiseră să scape pribegeau acum care încotro.

Cînd au sfîrşit, o parte din cei de faţă au rămas ca încremeniţi, alţii îşi şuşoteau înfioraţi.

Aşadar Joe Rinoceru reapăruse şi laolaltă cu El Bahir porniseră de astă dată la atacuri pustiitoare.

Mi-am amintit din nou de ameninţările lor. Amîndoi erau încredinţaţi, desigur, că mă aciuasem în tribul Samburu — acolo mă întîlnisc El Bahir — cînd scosesem din mîinile lui pe oamenii lui Oniaca. Atacul avusese două ţeluri : Primul,

cel mai de seamă, înrobirea unui număr cît mai mare de negri, marfă de preț ; al doilea, pedepsirea mea și a prietenilor mei care le făcuserăm multe zile grele, încurcîndu-le de atîtea ori socotelile.

M-am întors spre Trifly.

— În curînd ne va veni rîndul !

Mi-a răspuns dînd numai din cap.

Nu puteam ști cînd va porni iureșul împotriva noastră a tuturora. Peste o noapte, peste două ? Nici vorbă, cît de curînd, pînă nu apucăm să prindem de veste ; și va fi la fel de cumplit. Oare Kisimu își da și el seama despre ce ne așteptă ?

I-am tras după mine pe Trifly și pe Gill și, apropiindu-ne de șeful tribului, i-am făcut semn că vrem să-i vorbim. Am intrat în colibă luîndu-i cu noi, ca tălmaci, pe Mahó și Dulú.

Toate stăruințele noastre au fost de-a surda. Kisimu se încăpățîna în credința că tribul său nu va fi cotropit. Susținea întruna că între el și El Bahir erau statornicite legături negustorești de bună înțelegere care nu puteau fi încălcate ; și mai ales că anumite semne arătau vădit că tharakanii se găseau în acel răstimp sub oblăduirea duhurilor binevoitoare.

— N-ai ce face, cu căpățînoșii n-o scoți la capăt ! a oftat Trifly.

Cred că îndărătnicia lui Kisimu izvora din spaima de a privi adevărul în față. Totuși, pînă la urmă, am izbutit să-i smulg două încuviințări ; a treia, cea mai de seamă, aveam s-o capăt mai tîrziu.

Trifly și Gill socoteau planurile mele îndreptățite. Dealtfel, oricît ne-am fi bătut capul, altceva mai acătării nu puteam găsi. Erau destul de firave, e drept, dar singurele noastre mijloace de apă-

rare ; şi cînd n-ai de ales, te mulţumeşti cu puţin.

Urgia ne bătea la uşă, nici o clipă nu putea fi pierdută. Prima grijă a fost să trimitem departe de sat, la cîteva mile în jurul lui, oameni care să pîndească potecile, să ne înştiinţeze de îndată ce vor zări picior de duşman. Nu ne puteam lăsa năpădiţi pe neaşteptate.

Cum am mai spus, aveam acum şase arme pentru patru trăgători (eu, Trifly, Gill, Mahó) două rămînînd nefolosite. Alegerea acelora care să înveţe să le mînuiască a fost destul de grea. S-au înghesuit mulţi, toţi bătîndu-se cu mîinile în piept, fălindu-se fiecare că ar fi cel mai destoinic. Mă gîndeam cu amărăciune la armele smulse cu timp în urmă de la oamenii lui Joe şi înecate într-unul din lacurile Lakderei. Ce bine ne-ar fi prins acum !... M-am oprit la patru tineri dintre foştii „mateloţi" de pe „Clemenţa", printre care, bineînţeles, nu lipsea Comba. Îndrumarea lor a rămas în sarcina lui Trifly, într-o poiană învecinată. Armele aveau să le primească aceia care se vor dovedi mai dibaci.

Totodată Trifly trebuia să găsească sau să întemeieze în preajma satului, de jur împrejur, adăposturi ferite şi ascunse, din care suliţaşii şi arcaşii să întîmpine vrăjmaşul ; într-un cuvînt să organizeze apărarea aşezării.

Eu şi cu Gill am pornit la o altă treabă. Nu puteam şti ce roade va da. Era o încercare şi orice piedică, oricît de mică, în calea cotropitorilor însemna un cîştig.

Am adunat toată omenirea, bărbaţi şi femei, i-am ales pe cei în puteri, i-am împărţit în cîteva cete pe care le-am scos apoi cam la o milă în jurul satului.

Munca era istovitoare, cu atît mai mult cu cît nu aveam unelte potrivite, doar toporişti, lopeţi şi cazmale cioplite în pripă din lemn. Totuşi, cu sîrguinţa tuturora, treaba mergea.

Săpam din loc în loc, de-a curmezişul potecilor ce veneau spre sat, un şir de capcane, întocmai ca cele folosite de băieţi la prinderea animalelor ; acum pentru oamenii lui Joe şi ai lui El Bahir. Le făceam cît mai adînci, iar pe fundul lor aruncam bolovani şi şomoioage de ghimpi ca acei care vor nimeri în ele — şi aş fi dorit cît mai mulţi — să nu poată ieşi lesne şi nevătămaţi. Gropile trebuiau apoi acoperite în aşa fel încît să nu fie bănuite, iar pămîntul scos şi împrăştiat departe.

Kisimu a trecut odată ca să ne urmărească munca. S-a învîrtit printre noi fără să spună nimic. Se vedea bine că era frămîntat şi că nu-şi găsea locul. I-am dat pace văzîndu-mi de treburi.

S-a lucrat, fără răgaz, pînă a doua zi în zori. Se mai găseau multe locuri bune pe care s-ar fi putut săpa gropi, dar oamenii erau istoviţi, aşa că i-am îndemnat să meargă la odihnă.

Seara şi în timpul nopţii pîndarii mai aduseseră cîteva pîlcuri de fugari, la fel de înspăimîntaţi. Nici ei nu ştiau cum izbutiseră să scape. Povestea lor era aceeaşi. Mă gîndeam încrîncenat la mulţimea de oameni răpusă, hăituită sau înrobită. În acele clipe aş fi tras cu mîinile mele, fără mustrare de cuget, de frînghiile care să salte în spînzurători pe Joe, pe El Bahir şi pe toţi cei de-o teapă cu ei.

Totuşi în sat mă aştepta şi o faptă care să-mi aducă o undă de mulţumire. Nefericiţii pribegi nu păreau a fi socotiţi prizonieri ; nu fuseseră nici legaţi, nici supuşi vreunei silnicii. Au fost duşi la o milă depărtare de sat, către vest, într-o vale

de unde pornea urcușul spre munte și lăsați acolo să se rostuiască așa cum vor ști. E drept, în jurul lor, la oarecare distanță, se aflau cîțiva străjeri ; lucru însă de prisos, oamenii erau prea sleiți de puteri și prea buimaci ca să încerce vreo nesăbuință.

Oare, în fața nenorocirii, vechea dușmănie să fi făcut loc milei și înțelepciunii ? Mi-am arătat mulțumirea față de Kisimu clătinînd din cap și zîmbindu-i.

Ajuns în colibă, Trifly mi-a explicat, zgîriind cu un băț pe pămînt, planul de apărare al satului. Mi s-a părut destul de bun, însă adăposturile luptătorilor trebuiau înmulțite.

Abia mă întinsesem pe salteaua mea de frunze cînd am fost trezit de larmă.

— Ce se întîmplă ? l-am întrebat pe Gill care privea afară.

— E învălmășeală, nu-mi dau seama... Cred că au mai sosit cîțiva pribegi.

Da, fuseseră aduși alți trei samburieni, unul dintre ei, purtat pe brațe, plin de zgîrieturi și cu glezna umflată. Îl găsiseră în fundul unei gropi. Așadar nu trudiserăm zadrnic, capcanele noastre arătau a fi bune... păcat însă că dovada se făcuse pe pielea unui biet nevinovat !

L-am recunoscut de îndată, era un tînăr dintre cei de pe „Clemența". Deși avea dureri mari, încerca, pe cît putea, să se stăpînească. Zdreliturile nu erau adînci, mai mult mă îngrijora glezna. I-am înfășurat-o într-o cîrpă udă îndemnîndu-l să țină piciorul întins.

De la el am aflat lucruri care nu numai că ne îndreptățeau temerile, ba ni le și sporeau : Samburienii înrobiți fuseseră îngrămădiți într-o vîlcea de pe malul nordic al Lakderei, iar Joe cu El Ba-

hir şi oamenii lor lucrau cu zor la mărirea şi întărirea lagărului. Tînărul văzuse toate astea cu ochii lui cu cîteva seri în urmă cînd pornise înainte ca să iscodească dacă au drum deschis.

Era limpede. Ce nevoie avea Joe Rinoceru să-şi statornicească tabăra cînd firesc ar fi fost să-şi care prada — desigur destul de bogată — cît mai degrabă spre ocean ca s-o îmbarce ? Asta dovedea că hotărîse să mai zăbovească pe aceste locuri, şi pentru ce altceva decît să încerce să înrobească şi tribul tharakan ?

L-am dus pe tînăr în faţa lui Kisimu îndemnîndu-l să repete cele povestite. Ne-am lovit de aceeaşi încăpăţînare. „Nu, tribul său nu va fi cotropit !“ ne dădea de înţeles căpetenia. Simţeam că-mi ies din sărite. M-am îndepărtat repede trăgîndu-mi după mine prietenii.

— Spusele băiatului ar putea, pe de-o parte, să ne mulţumească. Prins de alte treburi, Joe îşi va întîrzia sosirea cu cîteva zile.

Trifly avea dreptate.

— Astfel ni se dă răgaz să ne pregătim mai bine apărarea.

Nici vorbele lui Gill nu erau lipsite de temei. Totuşi trăgeam încă nădejdea că lui Kisimu, pînă la urmă, îi va veni în cap judecata sănătoasă şi se va hotărî să facă ceea ce îl îndemnasem. Dacă va stărui în îndărătnicia sa, nu vom avea încotro, vom fi siliţi să trecem peste el, să luăm măsurile cuvenite, cele gîndite în primele clipe.

*

După două-trei ore de odihnă — mai mult nu-mi puteam îngădui — am ieşit afară din colibă ca să strîng oamenii, să pornim din nou la treabă ; dar

n-am apucat s-o fac pentru că pîndarul cel mai îndepărtat, dinspre nord, venea în goana mare cu o veste : În fața lui se iviseră doi oameni. Unul dintre ei părea să fie El Bahir care îi făcuse semn că ar vrea să se apropie ca să-i vorbească.

În prima clipă, crezînd că ne sosise sorocul, am pus mîna pe armă.

Gill era cel mai uimit.

— În amiaza mare... și atît de curînd ? Băiatul acela parcă zicea că Joe și El Bahir...

— Asta se întîmpla acum cîteva zile.

— O fi venind ca sol... să ne spună sau să ne ceară ceva...

— Vom vedea.

Cu Trifly m-am înțeles din ochi.

Kisimu părea tare mulțumit. Își închipuia că ne soseau vestitori de bună pace. Privirea ce mi-a aruncat-o parcă voia să zică : „Vezi ? Ce-ți spuneam eu !“ Apoi a îndemnat cîțiva oameni să iasă în întîmpinarea noilor veniți. I-am oprit făcîndu-i să înțeleagă că „musafirii“ trebuiau aduși pe drum ocolit pentru a nu ne descoperi capcanele. În acest timp Trifly i-a chemat pe Mahó și pe Dulú. Băieții știau ce aveau de făcut, împreună cu un pîlc de tineri să intre în adăposturile din jurul satului și să rămînă acolo de veghe.

Vedeam bine că lui Kisimu nu-i plăcea amestecul nostru, însă n-a zis nimic, numai s-a îmbufnat.

Am așteptat destul de mult pînă să apară El Bahir. S-a apropiat domol, plin de zîmbete, ca și cînd toate ar fi fost bune și frumoase. Mai întîi s-a ploconit în fața lui Kisimu, poate mai adînc decît s-ar fi cuvenit, iar nouă, mie și prietenilor mei, ne-a fluturat mîna ca și cum am fi fost în prieteșug de cînd lumea. După aceea a început să pălăvrăgească — ba în limba tribu-

lui, ba în limba lui ca să pot pricepe și eu — că venea cu gînduri pașnice, de bună înțelegere, ca și altă dată, că dorea ca aceste legături să se întărească din ce în ce, că pentru tribul Tharaka nutrea numai simțăminte alese, de prețuire... și alte multe verzi și uscate de felul acestora.

Am răbdat cît am răbdat pînă cînd nu m-am mai putut stăpîni și i-am aruncat :

— Față de tribul Samburu ai nutrit aceleași gînduri și simțăminte de laudă ?

Trifly m-a înghiontit cu cotul, însă prea tîrziu, vorbele fuseseră rostite.

El Bahir mi-a trimis pe sub sprîncene o uitătură cruntă, apoi, căutînd să și-o îmbuneze, a răspuns cu o prefăcută amărăciune :

— Spune și tu... Îl știi pe Joe cît de aprins e la mînie... O ceată de samburieni i-a ucis doi oameni prădîndu-i... Am încercat în toate chipurile să-l potolesc, să-l fac să înțeleagă că a fost o întîmplare nenorocită, dar n-am putut, voia cu orice preț răzbunare... E o poveste tare urîtă !... a oftat el cu privirile în pămînt.

De rîndul ăsta ghiontul lui Trifly a venit la timp oprindu-mă să-i răspund așa cum mi-era îndemnul.

După o scurtă tăcere El Bahir a continuat :

— Eu, unul, am încheiat socotelile cu Joe... Nu, nu vreau să mai am de-a face cu el ! Dealtfel a plecat cu oamenii lui spre ocean... Ducă-se !

Mă întrebam : „Oare ticălosul acesta ne credea chiar atît de înguști la minte încît să înghițim toate minciunile lui gogonate ? Nici vorbă, venise ca să iscodească, să ne adoarmă temerile ; iar în dosul zîmbetelor și vorbelor mieroase desigur că se ascundea cine știe ce viclenie. Și la vicleșug trebuia răspuns cu vicleșug".

El Bahir parcă îmi ghicise gîndurile pentru că mi-a vorbit de-a dreptul :

— De ce stai așa închiondorat ? Crezi că umblu cu vreo înșelăciune ? Să uităm ce a fost între noi !... Eu nu-ți mai port pică ! Și cu o mișcare neașteptată și-a zvîrlit arma la pămînt. Uite, fă la fel, semn că vrajba dintre noi s-a stins !

Mi-am proptit carabina de genunchi și l-am privit lung. Da, netrebnicul era totodată și plin de îndrăzneală, altminteri cum putea fi socotită venirea lui aici și felul în care se purta ?

— Bănuiesc că te-a adus la noi și unele treburi, nu numai ca să ne înșiri vorbe frumoase, i-am răspus tărăgănat.

— Da... firește... Gîndeam...

S-a oprit chibzuind, apoi a ridicat din umeri.

— Vorbește ! l-am îndemnat.

— Eh, acum, după cele întîmplate... nu se mai poate îndrepta nimic, nu-i așa ?... Dar negustoria rămîne negustorie... Ziceam că...

S-a oprit iarăși căutîndu-și parcă cuvintele.

— Te ascultăm.

— Desigur că s-au pripășit pe-aici destui fugari... oameni fără căpătîi... Am putea face, ca de obicei, un schimb... chiar foarte mulțumitor pentru voi...

M-am uitat la Kisimu. Părea frămîntat, ispita era mare. Cred că punea în cumpănă, măcar pentru cîteva clipe, un tîrg mănos cu îndatoririle de bună gazdă.

— Cîți aveți ? a întrebat El Bahir.

— Destui.

Trebuia să-i abat atenția, jucîndu-i chiar nițel în strună, să încerc să aflu ceea ce doream atît de mult.

— Știu eu ?... Da, s-ar putea ajunge la o învoială... am început cu glas nehotărît. Fugarii aceștia, oameni de pripas, cum spui, ne-ar putea aduce necazuri... prădăciuni și cine știe cîte alte rele...

— Fără îndoială ! s-a grăbit să încuviințeze el.

— Totuși să mai cumpănim, să vedem... însă să știi, nu ne vom mai mulțumi cu mărfurile de pînă acum, cîrpe, podoabe... fleacuri de felul acestora...

El Bahir mă urmărea încordat.

— Acum am vrea...

— Ce ? a întrebat el repede.

— Ce ți-a cerut și Oniaca altădată : arme.

Cel din fața mea a tresărit surprins.

— O armă în schimbul a 30 de capete, acesta e prețul, am încheiat eu negustorește.

El Bahir și-a plimbat de cîteva ori privirile de la mine la Kisimu, căruia îi făcusem semn hotărît să nu se amestece.

— Acum cu mine te tîrguiești !

— Arme ? a îngăimat El Bahir încă uimit.

— Da.

Era vădit, îl pusesem în grea încurcătură. I-am amintit înadins :

— Altădată ai refuzat.

— Să vedem, să vedem... Atunci era altceva.

A rămas pe gînduri timp îndelungat, părea că chibzuiește. Am așteptat răbdător. Era rîndul lui să-și facă jocul.

— Deh, știu eu ?... a spus el într-un tîrziu. Totuși ceri prea mult... Poate pe 60 de capete...

A urmat tocmeala după tipic :

— Nici ca mine, nici ca tine. Pe 45.

— Pe 55.

— Pe 50. E ultimul preț.

El Bahir a oftat din adînc.

— Fie, pe 50. Dar numai tineri și nevătămați.

— Pe alese. Iar armele încărcate cu cartușe bune, nu oarbe !

— Ești al naibii de afurisit ! mi-a șuierat el.

— N-avea grijă, nu te întrec.

Desigur că fiecare își dădea seama de fățărnicia celuilalt, însă nici unul nu putea ști ce se ascunde sub ea.

— Aș vrea să-i văd.

— Sînt duși departe de sat. Îi vei vedea cînd vei aduce armele, i-am răspuns hotărît.

A făcut o strîmbătură.

— Și cîte arme trebuie să aduc ?

— 5—6.

— Așa mulți sînt ?

— Poate mai pică și alții...

Venise timpul întrebării care mă frigea pe buze. I-am pus-o cît mai simplu, ca într-o doară :

— Cînd ne întîlnim pentru schimb ?

— Peste trei zile.

Era tot ce voiam să știu.

— Întîlnirea afară din sat, la cîteva mile spre nord, pe loc deschis, i-am spus vrînd să par încă temător.

— Prea bine.

— Și fără șiretlicuri.

El Bahir înțelegînd că întîlnirea luase sfîrșit, s-a aplecat în fața lui Kisimu, mult mai puțin ca la sosire, și s-a îndepărtat de data asta cu pas grăbit, uitînd să-mi mai fluture mîna.

Am îndemnat oamenii care îl aduseseră să-l petreacă din nou.

Kisimu mă privea întrebător. Prea multe nu pricepuse din discuția mea cu El Bahir, iar ceea ce apucase să înțeleagă erau frînturi pe care nu

știa cum să le lege. I-am făcut semn că vom sta de vorbă ceva mai tîrziu. În primul rînd trebuia să mă sfătuiesc cu Trifly și cu Gill.

— Ce spuneți ? i-am întrebat cînd am rămas singuri.

— Mare pramatie ! a exclamat Trifly. A descărcat o întreagă căruță de minciuni !

— Scopul venirii ?

— E limpede, să spioneze, să ne amăgească, a răspuns Gill.

— Singura greșeală făcută, dacă n-o fi cumva o viclenie, hotărîrea întîlnirii de peste trei zile.

— Asta ce înseamnă ?

— Că Joe cu oamenii amîndurora se găsesc acum destul de aproape, pe undeva dincoace de valea Lakderei, la cale de cel mult o zi și jumătate de noi.

Gîndeau la fel ca mine. Am șoptit :

— Așadar mîine sau poimîine noapte...

Trifly a dat din cap.

— Mai mult nu pot întîrzia.

Afară se petrecea iarăși ceva deosebit. Se stîrnise un murmur prelung.

— Veniți să vedeți ! ne-a îndemnat Gill care se repezise la ieșire.

În mijlocul satului, în fața colibei lui Kisimu, mulțimea se frămînta ciudat înconjurînd un pîlc de oameni, desigur alți fugari. Mi-am făcut loc cu coatele.

N-aș putea spune care din două a fost mai mare, uimirea sau bucuria. La cîțiva pași de Kisimu se afla cel la care m-aș fi așteptat mai puțin : Oniaca. Mai-mai să nu-l recunosc. Plin de praf și de zgîrieturi, grăsimea și cărnurile curgeau parcă de pe el ; iar ochii, mai bulbucați ca oricînd, stăteau gata să-i iasă din orbite. Uneori se petrec lu-

cruri pe care mintea nu e în stare să le cuprindă dintr-o dată. Oare cum izbutise să scape din prigoană și să ajungă pînă aici, drum de cîteva zile, un om puhav și greoi ca el ?

Stors de puteri, era sprijinit de subsuori de doi tineri. Unul dintre ei, Keno.

Cele două căpetenii se aflau acum față în față privindu-se adînc, în tăcere, poate făcînd fiecare în gînd socoteala anilor de vrăjmășie, a pierderilor și suferințelor pricinuite sau îndurate în decursul lor.

Amuțise și mulțimea, doar cîte o șoaptă ici-colo.

Pînă la urmă, încărcat de obidă, Oniaca a plecat capul. În aceeași clipă, Keno, zărindu-mă, a dat să facă un pas spre mine ; iar taică-său, rămas fără reazem pe o parte, s-a lăsat pe un genunchi. Însă numai puțin pentru că Kisimu s-a grăbit să-l ridice.

Fie că mișcarea lui Oniaca aducea cu un gest de pocăință, fie că a lui Kisimu se asemuia cu una de împăciuire, mulțimea a fremătat îndelung. Să spun drept, mă simțeam și eu tulburat.

Oniaca și Keno au fost îndrumați către o colibă apropiată. M-am dus după ei.

Primul, culcat în mijlocul încăperii, văzîndu-mă a făcut un semn moale cu mîna, parcă ar fi vrut să-mi spună ceva ; însă a renunțat. M-am aplecat asupra lui. Răsufla greu, gîfîit ; picioarele îi erau umflate, mai ales la încheieturi. Prea multe nu aveam a-i face decît să-i spăl zgîrieturile și să i le oblojesc, unele fiind destul de adînci. De partea cealaltă, Keno mă urmărea cu ochii lui mari, acum plini de amărăciune.

Li s-a adus demîncare. L-am îmbiat și pe Oniaca, dar n-a primit ; în schimb a cerut să bea. A

tras cîteva înghiţituri zdravene din băutura aceea tare. Nu l-am oprit gîndindu-mă că asta îl va înviora ; curînd însă s-a întors pe o rînă şi a adormit.

L-am lăsat să se odihnească şi am ieşit afară cu Keno. Mai din semnele lui, mai prin mijlocirea băieţilor, am aflat cum scăpaseră din urgie. Stătuseră ascunşi o noapte întreagă într-o tainiţă aflată chiar sub coliba lui Oniaca, pe care cotropitorii n-o dibuiseră, în timp ce deasupra lor ardea întreg satul. Cînd pîrjolul s-a potolit, au ieşit de acolo aproape înăbuşiţi. Lungul drum pînă pe pămînturile tharakanilor l-au străbătut furişîndu-se numai noaptea.

Keno mi-a mai spus un lucru care dovedea temeinicia bănuielilor noastre : zărise şi el lagărul de pe valea Lakderei, iar cu două seri în urmă, cam la jumătatea drumului între această vale şi noi, o ceată numeroasă de oameni albi, ascunsă într-o poiană. Puţin a lipsit ca să fie prins.

Da, totul era deplin lămurit.

L-am îndemnat pe tînăr să se întoarcă lîngă tatăl său, iar noi ne-am împărţit ca şi cu o zi înainte : Trifly cu îndrumarea trăgătorilor şi întărirea adăposturilor de luptă, eu cu Gill la săparea capcanelor...

De rîndul ăsta ne-am întrerupt lucrul mai devreme. Toţi eram osteniţi din cale afară.

Ultima groapă a fost săpată după ce i s-a ales locul cu multă chibzuială, mai la o parte de celelalte, ferit, în mijlocul unui hăţiş des de mărăcini ; nici prea adîncă şi nici prea largă, atît cît să încapă în ea, înghesuiţi, cinci oameni în picioare. Ideea îmi venise atunci cînd ascultasem păţaniile lui Keno şi ale lui Oniaca.

La intrarea în sat m-a întîmpinat Trifly care mi-a spus că dintre tinerii instruiți în mînuirea armelor alesese doi, pe Comba și pe altul numit Cubi. Aceștia se dovediseră cei mai dibaci. Am mai aflat că Oniaca, după o odihnă de cîteva ore, ceruse să fie dus între ai lui, iar Kisimu poruncise să i se îndeplinească voia.

Dar ce era mai de seamă aveam să văd cu ochii mei.

Se spune că vestea rea are picioare mai grăbite decît cea bună. Locuitorii așezărilor învecinate aflaseră de amenințarea care plutea deasupra tuturora. În loc să se împrăștie cît mai departe, începuseră să vină, în cete dese, spre satul nostru ca să se încredințeze dacă cele auzite erau zvonuri cu sau fără temei. Satul devenise un adevărat furnicar și toți se frămîntau cu spaima în suflet. Nici că se putea mai rău ! Joe ar fi putut acum să înrobească întreg tribul.

I-am îndemnat pe Mahó, pe Dulú și pe Comba să șoptească în dreapta și în stînga, la cîți mai mulți, să fugă, să ia calea pribegiei ; dar toată suflarea aștepta cuvîntul căpeteniei. Și Kisimu continua să tacă.

Nu se mai putea, chiar și răbdarea are un capăt ! Aproape că i-am strigat :

— Trifly, mîine dimineață — dacă vom mai apuca ziua de mîine — vom trece peste Kisimu ! Așa cum am hotărît, vom face noi ceea ce el trebuia să facă demult, din prima clipă cînd l-am îndemnat !

*

M-am trezit la revărsatul zorilor după un somn ca de plumb. Pe cînd îmi dam cu apă pe față

ca să mă dezmeticesc, a sosit, venind dinspre munte, unul dintre oamenii puși de pază în preajma taberei samburienilor. Ne aducea o veste tristă : Peste noapte Oniaca își dăduse sfîrșitul.

A doua veste, care o precumpănea pe prima, era aceea că obștea îl hotărîse ca urmaș la cîrma tribului pe Keno.

Ni se vestea de asemenea că acesta, în fruntea alor săi, rămășițele tribului Samburu, care mai numărau acuma doar cîteva zeci de oameni, veneau în grabă spre sat.

Faptul a stîrnit nedumerire și îngrijorare. Pentru ce tînărul șef de trib, căruia i se dăduse cu atîta mărinimie găzduire, nu se supunea rînduielii hotărîte ? Putea fi socotit un semn de răzvrătire. Sulițașii lui Kisimu s-au adunat de îndată să facă față oricărei încercări.

Curînd, Keno cu ceata sa au ajuns în marginea satului. Erau neînarmați, totuși au fost opriți acolo. Keno a cerut să stea de vorbă cu Kisimu și cu mine.

A fost adus în fața noastră. Părea încordat, ochii îi scăpărau. Tînărul acesta îndeobște tăcut, s-a arătat acum destul de vorbăreț. Bănuiam despre ce era vorba din cele cîteva cuvinte pe care le înțelegeam și pentru că se pomenea adeseori numele lui Joe și al lui El Bahir. Îl vedeam pe Kisimu din ce în ce mai frămîntat. La început a clătinat din cap cu obișnuita-i îndărătnicie, apoi a încercat să-l oprească ; însă Keno nu s-a dat bătut. Kisimu s-a întors ca să plece, dar flăcăul a alergat după el așezîndu-i-se în față și continuînd să-i vorbească cu glas ridicat, de aspră dojană.

Mulțimea care se strînsese claie în jurul lor se frămînta asmuțită ; și, lucru ciudat, părea să

fie mai curînd de partea tînărului samburian decît de partea căpeteniei.

În cele din urmă, cînd Keno a sfîrşit, s-a aşternut o linişte adîncă. Privirile lui Kisimu au mai rămas un timp aţintite asupra tînărului, după aceea s-au rotit peste mulţime, ca apoi să se oprească la mine. M-am apropiat neslăbindu-l nici eu din ochi. Îi deslușeam zbuciumul după tremurul mîinilor şi răsuflarea gîfîită. Curînd, parcă neputînd să-mi mai înfrunte privirea, şi-a plecat capul. Cînd l-a ridicat, mi-a făcut cîteva semne domoale şi limpezi pe care le-am înţeles fără ajutorul nimănui.

Căpetenia tharakanilor îmi da în sfîrşit dezlegarea mult aşteptată, de a hotărî ce voi crede de cuviinţă. Keno izbutise ceea ce eu nu fusesem în stare ; ori, poate, aşa cum li se întîmplă unora, lui Kisimu îi reveniseră minţile în cap în ceasul de apoi.

Nu mai era nici o clipă de pierdut, mai aveam înainte o zi, cel mult două. Cu ajutorul lui Mahó şi al lui Dulú i-am făcut pe oameni să-mi înţeleagă îndemnul : să-şi strîngă ce aveau mai de preţ şi toată suflarea, cu mic, cu mare, să ia neîntîrziat calea spre munte, cît mai departe de sat. Socoteam — şi prietenii mei erau de aceeaşi părere — că Joe şi El Bahir nu se vor încumeta să pornească în urmărirea lor pe locuri prea puţin umblate şi pline de primejdii, neştiind încotro să apuce, ce distanţă îi despărţea de fugari şi dacă aceştia nu se împrăştiaseră aşa cum se mai întîmplase cîndva.

— Cred că Joe va turba cînd îşi va da seama de renghiul ce i s-a jucat ! a chicotit Gill.

Trebuie să mărturisesc că-i împărtăşeam cu aceeaşi mulţumire speranţele.

Am ţinut iarăşi sfat cu prietenii mei. Deşi eram înţeleşi asupra celor ce aveam de făcut — şi planurile noastre, după cum se va vedea mai tîrziu, erau destul de îndrăzneţe — deocamdată mai trebuiau hotărîte cîteva amănunte. Aşa, de pildă, ne-am învoit ca să rămînă cu noi doar doi băieţi, dintre cei mai voinici şi dîrji, Keno şi Comba, bineînţeles dacă vor primi. Tot atîta de potriviţi ar fi fost Mahó şi Dulú — la ei ne-am gîndit întîi — însă pînă la urmă am socotit că era mai nimerit ca aceştia să însoţească şi să îndrumeze mulţimea pe drumul de bejenie. Se bucurau de încrederea ei, erau căliţi în greutăţi şi se descurcaseră cu vrednicie altădată în împrejurări asemănătoare.

I-am chemat pe cîteşipatru la noi făcîndu-i cunoscute fiecăruia îndatoririle. Mahó şi Dulú, aflînd că se vor despărţi de noi, şi-au plecat feţele întristaţi, însă fără împotrivire ; Comba, cu firea lui focoasă, mai-mai să chiuie de bucurie ; în schimb Keno a clătinat uşor din cap. Cred că era singurul care îşi dăduse bine seama de greutăţile şi primejdiile ce le avea de înfruntat. Cubi trebuia să însoţească gloata fiind necontenit la ordinele lui Mahó. Cele două arme purtate de aceşti tineri nu însemnau mare lucru într-o înfruntare faţişă cu oamenii lui Joe, dacă din nefericire i-ar fi întîlnit, însă aveau darul să inspire gloatei mai multă încredere.

Odată înţeleşi, am ieşit cu toţii afară. Aici ne aştepta o harababură fără seamăn. Oamenii, cuprinşi de spaimă, încurcîndu-se unii pe alţii, îşi încărcau în spinări şi pe tărgi întreg avutul. S-a pierdut destulă vreme pînă să-i facem să înţeleagă că totul trebuia săvîrşit cu chibzuinţă şi rînduială, că era o nesăbuire să se împovăreze prea mult la un drum lung şi greu, că în primul rînd

se cuvenea să se îngrijească de arme și de merinde.

Kisimu a încercat să ne vină în ajutor ; dar, din păcate, își pierduse autoritatea față de oameni, acum aceștia dînd mai degrabă ascultare lui Mahó sau lui Dulú. Văzînd asta, s-a tras deoparte, lîngă colibă, și s-a așezat jos ca doborît. Îmi era milă de el, însă în același timp eram bucuros să știu în fruntea mulțimii doi tineri destoinici, îndrăzneți.

Totuși, cînd rînduiala s-a statornicit, m-am dus la el, l-am luat de braț și l-am pus în fruntea tuturora, între Mahó și Dulú, încercînd astfel să-i redau cît de cît încrederea oamenilor și, poate, totodată, încrederea în sine însuși. În chipul ăsta mai voiam să se știe că, alături de Kisimu, trebuia să se dea ascultare și băieților mei.

Un amănunt mi-a adus pe buze un zîmbet : ca din întîmplare, Njeri își găsise loc chiar în spatele lui Dulú. Mi-am trecut degetele, mîngîietor, peste obrajii fetei.

Clipele dinaintea plecării au fost grele. Citeam pe chipurile tuturor îngrijorarea față de necunoscutul către care porneau, împerecheată cu tristețea de tot ce lăsau în urmă. Privind-o, mi-a trecut prin minte — și m-am cutremurat — ce pradă îmbelșugată ar fi însemnat pentru Joe și El Bahir toată omenirea asta !

Am făcut semn de plecare încercînd să par liniștit și încrezător. Trifly și Gill își dădeau aceeași silință. Am mers în urma mulțimii pînă la ieșirea din sat, apoi am însoțit-o cu privirea. Mă întrebam cu inima strînsă : Ce soartă o aștepta ? Iar nouă, celor rămași ca să înfruntăm urgia, ce ne era hărăzit ?

Trifly, simțind și el greutatea clipelor, a încercat să le destrame cu o glumă :

— Ei, acum, că ne-am rărit, putem răsufla mai în voie !

Din pricina grijilor și a forfotei uitasem de pîndari. I-am trimis pe Gill, Keno și Comba să-i îndemne să ia și ei drumul spre munte ; iar băieții să rămînă de veghe în locul lor, cu ochii în patru, și să zboare să ne dea de veste de cum vor zări picior străin. Întîlnirea — afară din sat, în preajma gropii mici din mărăciniș.

Socoteam să mai avem cîteva ore de răgaz, iureșul năpăditorilor nu putea veni decît pe întuneric. Am intrat în colibă și m-am întins pe salteaua mea — cine știe cîte zile de trudă și de nesomn ne așteptau de-aici înainte ?! L-am povățuit pe Trifly să facă la fel ; însă acesta, după ce mi-a cerut briceagul, a ieșit afară ca să meșterească ceva.

Frămîntat de gînduri mă perpeleam pe toate fețele. Ah, dacă Joe și El Bahir ar mai întîrzia măcar o zi, una singură, răstimp în care convoiul să se îndepărteze !... Apoi am început să înșir în minte cele plănuite. Totul mi se părea destul de bine ticluit, cu un singur cusur : era clădit pe ceea ce socoteam că va face Joe. Dacă acesta va folosi alte mijloace și șiretlicuri, totul se va duce pe rîpă.

Pe Trifly nu-l vedeam, ședea într-o latură a ieșirii. Auzeam din cînd în cînd scrijelitul briceagului ; după aceea pesemne că s-a ridicat pentru că au răsunat cîteva bocăneli mai îndepărtate. Oare cu ce se îndeletnicea ?

După vreo două ore au trecut prin sat pîndarii care fuseseră înlocuiți. Voiau să capete de la mine întărirea celor spuse de băieți. I-am întîmpinat

făcîndu-le semn să nu zăbovească, să caute să ajungă convoiul.

Abia după plecarea lor am descoperit ce năzbîtie meșterise Trifly. În mijlocul așezării, în fața colibei lui Kisimu, sta înfiptă în pămînt o suliță veche, iar în vîrful ei legată o coajă de copac pe care era scris cu cărbune :

Prea iubiții noștri
Joe și El Bahir,
ne pare nespus de rău că nu vă putem primi așa cum s-ar fi cuvenit, dar sîntem plecați cu toții la plimbare.
Pe altă dată !

Am pufnit în rîs. Trifly nu-și pierdea nicicînd pofta de șotii. Lîngă astfel de oameni poverile sau amărăciunile îți par mai ușoare. L-am privit recunoscător.

Era timpul să pornim către locul de întîlnire. Se apropia înserarea, puteam fi oricînd căutați de băieți. Ne-am luat armele, ceva merinde, un vas cu apă și am ieșit din sat. Ajungînd, ne-am așezat sub un copac răzleț, la cîțiva pași de groapă.

Ziua se stingea repede într-un amurg învăpăiat...

Noaptea ne-am petrecut-o tot acolo făcînd de veghe pe rînd, deși nici unul dintre noi n-a ațipit măcar un minut.

Dimineața s-a scurs la fel de liniștită, nici un semn de nicăieri. Pe de-o parte mă bucura faptul că ivirea vrăjmașului întîrzia, pe de alta începusem iarăși să-mi fac gînduri negre. Dacă...

I-am șoptit înfiorat lui Trifly :

— Dacă Joe și El Bahir, care se întrec în viclenie, au născocit cine știe ce...

— Ce anume ?

— Știu eu ? Să zicem, alt plan...

— Ce plan ?

— Unul la care pe noi nu ne-a dus capul... Poate că mai întîi vor ataca altă așezare tharakană...

— Asta e cea mai de seamă, aici se află căpetenia tribului și tot aici ne aflăm și noi. Ca să înrobească întreg satul nu au decît un singur mijloc, același folosit față de samburieni : să-l înconjoare pe departe, să strîngă apoi cercul și să-și ia prada ca din oală.

— Atunci s-ar putea...

— De ce te-ai oprit ? Sfîrșește-ți vorba.

— ... S-ar putea, înconjurînd satul pe departe, cum spui, să fi întîlnit mulțimea pornită spre munte și...

M-am înfiorat din nou. Trifly mi-a răspuns după cîteva clipe de gîndire :

— Da... n-ar fi cu neputință... S-a oprit iarăși ca să cumpănească, apoi a încheiat : Totuși nu cred, ar fi scăpat cîțiva care să caute să ne dea de știre !... Deocamdată nu ne rămîne altceva decît să așteptăm.

A tăcut, îl vedeam însă că nu-și găsea nici el liniștea.

Așteptarea și nesiguranța făceau ca orele să ni se pară tot mai lungi.

Trifly s-a apucat să-mi istorisească pățanii din copilărie — era fiul unui fermier din Arizona —, apoi altele din tinerețe și de pe vremea cînd fusese circar. Alegea numai povestiri vesele și le spunea cu mult duh. Îmi dam bine seama că o făcea ca să-mi abată gîndurile și, totodată, să se lepede de ale sale ; dar între două povestiri, și chiar în timpul lor, mintea ne mergea amîndurora în altă parte.

În sfîrșit, într-un tîrziu, către înserare, am zărit gonind spre noi un om. Era Comba. Firește, am înțeles despre ce era vorba înainte de a ne face vreun semn. După el, la scurtă vreme, a sosit Gill. Amîndoi văzuseră cîte un pîlc de oameni înaintînd spre sat.

Deși știam că de-acum începea greul, am răsuflat ușurați.

Chibzuiala lui Trifly se potrivea cu a mea :

— Băieții au venit de la locurile lor de pîndă alergînd, în schimb vrăjmașul nu se poate apropia decît încet, cu fereală... așa că va ajunge aici abia peste un ceas.

Totuși ne-am strecurat în desișul de mărăcini așezîndu-ne pe marginea gropii.

Întîrzierea lui Keno ne neliniștea pe toți. Dacă în fața lui nu apăruse nimeni ? Însemna că el, neștiutor, se găsea încă pe locul de pîndă, rămînînd astfel răzlețit de noi. Sau dacă a fost încolțit pe neașteptate ?

Nu mai puteam aștepta, odată cu înnoptarea am intrat cîteșipatru în groapă și am tras deasupra noastră snopul de mărăcini.

Ascunzătoarea era mai strîmtă și mai puțin adîncă decît crezuserăm, ședeam înghesuiți, cu genunchii nițel îndoiți sau aplecați de spinări. Comba își lipise urechea pe unul dintre pereți și asculta.

A trecut, cred, mai bine de un ceas fără să se petreacă nimic, doar cîteva răgete îndepărtate.

— Asta ne-ar mai lipsi, să ne pomenim cu vreo lighioană peste noi ! mi-a șoptit Trifly.

S-a mai scurs un timp. Comba m-a strîns de braț. Mi-am lipit la rîndu-mi urechea de perete, însă n-am deslușit nimic, auzul meu era mult mai slab. Atît eu cît și prietenii mei ne-am dat

seama că se afla cineva în apropiere abia cînd ne-a venit un zvon ușor de glasuri urmat de un zgomot scurt, ca ciocnirea dintre două pietre. Ne-am ținut răsuflarea. Curînd s-a făcut iarăși liniște. Comba ne-a făcut semn că primejdia se îndepărtase.

Dar n-au trecut decît cîteva minute. O bufnitură și un vaiet înfundat. Știam ce se întîmplase.

Gill nu s-a putut stăpîni să nu ne șoptească :

— Una dintre capcane !

Nădăjduiam din toată inima că și altele își vor face datoria, erau atîtea în jurul nostru !

Gemetele s-au mai auzit o vreme, pînă a fost scos cel care se prăvălise în groapă ; apoi s-a așternut din nou liniștea. Ne temeam să înlăturăm mărăcinii și să scoatem capetele ; s-ar fi putut ca omul, în neputință de a mai umbla, să fi rămas prin apropiere și, zărindu-ne, să ne trimită cîțiva plumbi ; așa că, de voie, de nevoie, am așteptat în ascunzătoare încă o jumătate de ceas. Genunchii începuseră să ne tremure, simțeam că ne înăbușim. Totuși prea mult nu puteam întîrzia, ar fi însemnat să ne dăm peste cap toate socotelile.

Tocmai hotărîserăm să-l săltăm pe Comba afară ca să iscodească împrejur, cînd snopul de mărăcini de deasupra noastră a tremurat ușor. Am îndreptat țeava armei într-acolo cu degetul pe trăgaci. Mărăcinii s-au clătinat din nou, în același timp deslușindu-se un firicel de glas :

— Ted, Ted !

Ne-au venit inimile la loc.

Am dat binișor mărăcinii la o parte și i-am făcut semn lui Keno să rămînă nemișcat, după care l-am împins afară pe Comba.

S-au scurs alte cîteva minute. Tînărul s-a întors dîndu-ne de înțeles că nu era nici o primejdie. Totuși am ieșit din groapă pe rînd și cu cea mai mare grijă ; apoi ne-am tîrît pe burtă, printre mărăcini și ierburi, cîteva sute de pași. Ridicîndu-ne am mers tot cu fereală, de teamă să nu întîlnim vreun om al lui Joe lăsat de veghe în urmă.

Nu străbătuserăm nici măcar o milă, cînd, în spatele nostru, în depărtare, au răsunat împușcături : Joe Rinoceru pornise năvala asupra satului pustiu... M-a prins deodată cheful să rîd, să rîd tare ; dar mi-a trecut la fel de repede.

Întîi a pîlpîit o luminiță, care, tot mărindu-se, s-a preschimbat, pe zarea pînă atunci întunecată, într-o pată roșietică ce suia către naltul cerului.

Satul nostru ardea vîlvătaie !

PARTEA A DOUA

După furtună cerul se limpezește

CAPITOLUL VI

Freamătul de jale al Lakderei

Prea multe n-aș putea istorisi despre acel drum către valea Lakderei — îl străbăteam pentru a patra oară — atît numai că de data asta mi s-a părut mai lung și mai obositor ca oricînd. Dormeam și mîncam pe apucate. Trei ore de odihnă din douăzeci și patru le socoteam îndestulătoare, iar ca hrană ne mulțumeam cu rădăcini ori cu fructe culese în pripă, din mers. Un popas mai lung sau o vînătoare însemnau o zăbavă pe care nu ne-o puteam îngădui. Izbînda noastră atîrna de un fir de păr : Dacă Joe, furios de renghiul jucat, va face neîntîrziat calea întoarsă ? Singura noastră nădejde era că, încăpățînat și dîrz pe cîte îl știam, nu se va da bătut și își va încerca norocul și asupra altor așezări tharakane. Trebuia neapărat să punem între el și noi un răstimp de cel puțin 24 de ore.

În cele cîteva zile și nopți de drumeție am întîlnit trei-patru pîlcuri de samburieni pribegi. Cînd ne-au văzut mai-mai să nu-și creadă ochilor, parcă s-ar fi aflat în fața mîntuitorilor. Pe cei teferi i-am luat cu noi, pe cei betegi i-am povățuit să se abată către vest, ferindu-se cît mai mult de potecile bătătorite.

Acum, numărîndu-ne, ajunseserăm la cincisprezece. Am găsit că ar fi mai bine să nu rămînem

grămadă, așa că ne-am împărțit în trei cete de cîte cinci inși, punînd între noi o distanță de o jumătate de milă. Eu cu cei patru băieți ai mei am rămas la mijloc ; și astfel ne-am continuat drumul spre nord.

*

Era în primele ore ale dimineții. Cel care ne-a vestit că ne apropiaserăm a fost Keno care mai tot timpul mersese înaintaș. Am trimis de știre lui Trifly și lui Gill și am înaintat spre albia Lakderei cu multă grijă. Tînărul samburian mi-a făcut semn că nimeriserăm mai sus. Ne-am adunat iarăși laolaltă și am luat-o, înșirați unul după altul, de-a lungul malului, în aval.

Pe la amiază, deși nu zăream încă nimic, ne-am dat seama că ne găseam în apropiere. Pe firul văii parcă plutea un zvon molcom, surd. Pe măsură ce înaintam șopotul se întețea. Acum deslușeam în el vaiete și crîmpeie de glasuri. Vîntul sau ecoul aducea spre noi freamătul jalnic al lagărului.

Oprindu-ne, mi-am privit însoțitorii. Trifly și Gill păreau tot atît de tulburați ca și mine, negrii samburieni tremurau cu bărbiile în piept, în timp ce Keno și Comba se țineau drepți, cu pumnii și fălcile încleștate.

— De-acum trebuie să se strecoare careva ca iscoadă, mi-a șoptit Trifly.

I-am îndemnat pe ceilalți să se întindă la pămînt, iar eu cu Keno am pornit înainte, de-a bușilea printre grămezile de pietre, de rădăcini și crăci aduse de ape. Curînd am ajuns în fața lagărului. Pitulat în spatele unui buștean mare am ridicat binișor capul și am privit cu luare-aminte căutînd să memorez fiece amănunt.

Era așa cum mi se spusese. Dealul de pe malul celălalt se arcuia scurt, ca o potcoavă, alcătuind astfel o adîncitură rotundă, o văgăună cu o suprafață de vreo 200 de metri pătrați, pe care se înjghebase țarcul, o împrejmuire din trunchiuri de copaci și crăci. Între mine și lagăr erau cam 350 pași, dintre care jumătate trebuia socotit luciul apei. Pe aici nu se putea trece, locul fiind descoperit și apa destul de adîncă. De asemenea am mai observat că celălalt mal era ceva mai înalt și cobora dintr-o dată în albie, fapt care, în aceeași măsură, era și nu era în folosul nostru.

Am cercetat apoi lagărul. Negrii ședeau înghesuiți, legați doi cîte doi de cîte un picior și o mînă, după cum obișnuiau să-i țină Joe și El Bahir. Din murmurul necontenit al mulțimii se desprindea din cînd în cînd cîte un vaiet. Desigur că se găseau și cîțiva răniți. La 20 de pași de fiecare latură a îngrăditurii se afla un om cu arma ; iar ceva mai la o parte, sub un umbrar, tolăniți la odihnă, alți cîțiva. Socotindu-i pe toți, nu ieșeau la număr mai mulți de 10—12, destui de puțini pentru puzderia pe care trebuia s-o străjuiască.

Știam aproape tot. I-am făcut semn lui Keno și ne-am tîrît înapoi cu aceeași fereală.

Ajuns între ai mei, le-am spus ceea ce văzusem înfățișîndu-le totodată planul pe care îl ticluisem. Nici vorbă, era peste măsură de îndrăzneț ; dar, îmboldiți de grabă, nu puteam aștepta un prilej mai prielnic, treaba se cuvenea să fie împlinită cît mai repede.

După ce, cu destulă trudă, m-am făcut înțeles de băieți, i-am împărțit în două cete. Prima avea să treacă apa în susul văii ; a doua, după un ocol

mare, avea să facă același lucru devale, dincolo de tabără. Cu toții trebuiau să ajungă pe locurile lor, pe crestele dealului din spatele lagărului, înainte de înserare. Conducător le era Keno. Lîngă noi l-am oprit doar pe Comba.

La cîteva minute după plecarea băieților am intrat în apă împreună cu Gill și, cu armele deasupra capetelor, am trecut la rîndul nostru pe partea cealaltă furișîndu-ne pe sub mal. În aceeași vreme Trifly și Comba au pornit pe brînci către bușteanul după care stătusem eu ascuns mai devreme. Aveau datoria de a ne da de veste de ce se petrece pe mal, deasupra noastră, și de a ne veni în ajutor cu armele la timp de primejdie.

Cînd am socotit că ne aflam în fața lagărului, ne-am oprit în așteptare. La cîțiva pași de noi, malul se povîrnea repede cu o potecă. Desigur că pe aici coborau ca să ia apă oamenii de pază. I-am făcut semn lui Gill să treacă de partea cealaltă a povîrnișului ; apoi mi-am aruncat ochii peste albie. Bănuiam că Trifly și Comba ajunseseră în spatele bușteanului.

Timpul se scurgea fără să se petreacă nimic. Începusem să mă tem că sosiserăm prea tîrziu, cînd ne-a venit la urechi semnalul, acel șuier de pasăre. Trifly ne da de știre că se apropia cineva de mal ; dealtfel și zăngănitul găleților ne spunea același lucru. Ne-am strîns în mîini armele.

Întîi a coborît repede, îndemnat de povîrniș, un om ; apoi al doilea. I-am luat în bătaia carabinelor.

— Nici o mișcare și nici o vorbă ! le-am șoptit cu asprime.

Îndemn de prisos, oamenii erau prea buimaci ca să încerce să se împotrivească sau să strige. După chip și înfățișare păreau a face parte din

șleahta lui El Bahir. Mutra unuia îmi era cunoscută, mai avusesem de-a face cu el cînd cu eliberarea celor șaisprezece samburieni.

— Spune repede cîți sînteți ?

— Doisprezece, mi-a spus el clănțănind.

— Și cine e mai mare peste voi ?

— Un străin... om al lui mister Joe...

Prin minte mi-a trecut un gînd : „Ce-ar fi să împuținez numărul vrăjmașilor cu unul sau doi ? Totodată asta le-ar știrbi încrederea, curajul". Ba gîndul mi-a mers mai departe : „De ce n-aș încerca să pun mîna chiar pe căpetenie ?" N-am mai lungit chibzuiala și i-am poruncit celui din față :

— Faci așa cum îți spun : sui povîrnișul atît cît să fii văzut și chemi aici pe stăpînul tău. Stau cu arma ațintită, dacă încerci vreun vicleșug îți ciuruiesc pielea !

În vremea asta Gill îi legase celuilalt mîinile la spate și îl trîntise la pămînt cu fața în jos. M-a privit cu uimire vrînd parcă să-mi spună ceva. L-am oprit cu o mișcare și mi-am îmboldit omul.

— Ce mai aștepți ? Pornește !

Prizonierul a pășit tremurînd. Ajuns la jumătatea povîrnișului a ridicat un braț strigînd cu glas sugrumat către lagăr :

— Ahib ![1] Vino încoa !

Din depărtare i s-a răspuns, însă n-am înțeles ce anume. L-am îndemnat să mai cheme odată.

— Vino aici, repede ! a strigat el din nou.

După cîteva clipe l-am întrebat :

— Ce face ? Vine ?

— Da...

---

[1] Ahib — domn, stăpîn, în limba arabă.

I-am făcut semn să se întoarcă între noi și ne-am lipit cu toții de mal.

Dar socoteala mea nu s-a potrivit. Cel chemat n-a coborît pe povîrniș așa cum îmi închipuisem, ci s-a oprit sus pe mal, chiar deasupra noastră.

— Ce este ? i-am auzit glasul.

Am ridicat privirile și pentru o clipă ne-am zărit fețele, îndeajuns ca să-mi dau seama cine era : vechea mea cunoștință de pe Insula Robilor, Steller, șeful echipajului și mîna dreaptă a lui Joe.

M-a recunoscut și el pentru că a scos un „oh !" de uimire și s-a tras repede înapoi. M-am repezit spre povîrniș suindu-l din cîteva salturi ; dar grăsanul Steller s-a dovedit a fi mult mai iute de picior decît aș fi crezut. Ajunsese destul de departe și începuse să țipe cît îl ținea gîtlejul către paznicii lagărului.

— Hei ! La arme ! Săriți !

Am tras două focuri. S-a aruncat pe burtă continuînd să-și strige oamenii. Aceștia nu s-au lăsat prea mult îndemnați și au prins să-și descare armele spre mine. M-am trîntit la rîndul meu la pămînt, dîndu-mă apoi de-a rostogolul pînă la picioarele lui Gill. Am sărit în sus și i-am împins pe prizonieri și pe Gill înapoi pe sub mal.

Pesemne că gealații lui Steller înaintau spre albie, pentru că în curînd, de pe partea cealaltă, din dosul bușteanului, au pornit focurile dese ale lui Trifly și Comba. Căutau să stăvilească apropierea de mal a vrăjmașilor și să ne acopere fuga.

Cînd am socotit că ne îndepărtaserăm de primejdie, l-am pus capră pe unul dintre prizonieri și, cocoțat în cîrca lui, am înălțat capul peste buza malului. Da, deocamdată Trifly izbutise să-i țină în loc. La primul vad întîlnit am trecut apa ;

apoi, cu aceeaşi grabă — mai cocoşaţi de spate, mai în patru labe — am făcut cale întoarsă pe celălalt mal.

Toată această vînzoleală înainte şi înapoi, pe un mal şi pe altul, a luat destul timp. Pînă să ajungem din nou în preajma lui Trifly şi a lui Comba, care continuau să tragă, împrejurările se schimbaseră. Steller cu ai lui, dîndu-şi seama că focurile de peste apă nu porneau decît din două arme şi dintr-un singur loc, prinseseră îndrăzneală şi se tîrîseră pînă aproape de mal.

Ascuns în spatele unui morman de pietroaie şi rădăcini, am privit cu luare-aminte căutînd să judec cît mai limpede. Mai întîi i-am numărat. Erau şase. Firește, nu puteau fi mai mulţi, patru trebuind să rămînă de pază în jurul ţarcului, iar restul de doi aflîndu-se între mine şi Gill, neputincioşi. Deci nu ne întreceau prea mult ca număr şi putere de foc ; în schimb ei erau nevoiţi să stea pe loc în preajma lagărului, în neîntreruptă apărare şi nesiguranţă, pe cînd noi aveam libertate în mişcări. Şi ei mai aveau un necaz : freamătul celor înrobiţi se înteţise, ceea ce însemna că aceştia, văzînd schimbul de focuri şi înţelegînd că stăpînii lor se aflau la ananghie, începuseră să se frămînte neliniştitor. M-am gîndit cît de repede, cît de uşor s-ar putea încheia totul dacă între negri s-ar găsi — ca altădată — cîţiva care să-i dumirească şi să-i îndemne la răzmeriţă !

Da, izbînda noastră atîrna de întîrzierea lui Joe şi de cît de repede vom şti să ne descurcăm. Trebuia, deci, să pornesc la treabă neîntîrziat.

L-am îndemnat pe Gill să deschidă focul odată cu mine. Luaţi dintr-o coastă, surprinşi, cei din faţă şi-au rărit tragerea. Folosindu-mă de prilej,

l-am înșfăcat de ceafă pe unul dintre prizonieri, l-am ridicat în picioare și, cu el pavăză în față, am pășit înainte.

— Steller, apropie-te ca să-ți dau o veste ! Nu te teme, nu voi trage ! am strigat din răsputeri.

Focul a încetat din amîndouă părțile. Ajunseserăm pînă la genunchi în apă. Între noi și celălalt mal nu mai erau decît vreo sută și douăzeci de pași.

— Mă auzi, Steller ? Vreau să-ți vorbesc ! am strigat din nou.

În sfîrșit cel chemat s-a învrednicit să-mi răspundă :

— Vorbește de unde te afli, te aud... Spune repede ce vrei și nu încerca vreun vicleșug !

Încă nu-mi dam seama unde se afla. Căutîndu-l bine cu privirea, l-am zărit adăpostit în spatele unui bolovan, între doi oameni de-ai lui. Mă întrebam cu îndoială : Oare se va prinde ? Totuși trebuia să încerc. Mi-am înăsprit glasul și am strigat :

— Steller, vă cer să zvîrliți armele — puteți păstra doar una singură pentru vînătoare — și să părăsiți cît mai neîntîrziat aceste locuri ! Făgăduiesc că nu ne vom atinge de voi.

De peste apă s-a auzit un hohot de rîs.

— Ne vrei armele ? Poftește aici să le iei !

Am continuat cu aceeași hotărîre :

— Îmi pare rău că trebuie să-ți stric cheful, Steller ! Îți spun doar atît : Nu-ți mai aștepta stăpînul că n-ai să-l mai vezi ! Nici pe El Bahir și nici pe ceilalți !... Au căzut în mîinile tharakanilor, iar acum capetele lor stau înfipte în vîrful cîtorva sulițe !

A urmat o tăcere destul de îndelungată. De astă dată Steller n-a mai rîs, iar glasul îi era tremurat.

— Poveşti de adormit copiii !... Nu se prind ! a spus el.

— Tot una e dacă crezi sau nu ! Oricum, n-aş vrea să fiu în pielea ta... negrii au început să se frămînte. Ce te faci dacă se vor răzvrăti ?

— N-avea grijă, îi potolim cu cîţiva plumbi !

Se părea, totuşi, că vorbele mele îl cam puseseră pe gînduri pentru că a ieşit din ascunzătoare şi s-a tîrît pînă la buza malului fără a se feri prea mult. Dealtfel şi întrebarea lui arăta acest lucru :

— Ce dovadă îmi dai că e aşa cum spui ? M-ai înşelat şi altă dată !

— Un smoc de păr din barba lui Joe ? Uite că nu m-am gîndit la asta ! În schimb îţi pot dovedi că sînteţi la cheremul nostru. Pe deal, în jurul taberei, din zece în zece paşi, se află cîte un om înarmat care vă pîndeşte ! Veţi răpune unul, doi... cît încărcătura unei arme... apoi veţi primi fiecare cîte 15-20 de suliţe în spinare !

În timp ce spuneam toate astea am făcut un semn cu mîna înapoi, către Trifly şi Comba. În spatele buşteanului a licărit pîlpîiala slabă a unui foc care curînd a înălţat o dîră groasă de fum. Comba îşi îndeplinise întocmai sarcina. Mă întrebam : Oare Keno şi băieţii lui ajunseseră pe locuri, şi vor răspunde potrivit înţelegerii ? Spre mulţumirea mea, n-au întîrziat prea mult, pe creasta dealului din jurul lagărului s-au înşirat zece focuri.

I-am strigat celui din faţă :

— Steller, priveşte înapoia ta ! Cei care vă pîndesc îmi dau de ştire că sînt gata. Cînd vor vedea al doilea foc, se vor năpusti !

Am tras aer în piept și am așteptat. Steller n-a răspuns, desigur că atît vorbele mele cît și focurile de pe deal îl puseseră în cumpănă. Seara se lăsa repede și peste cîteva minute avea să fie întuneric. Trebuia să grăbesc sfîrșitul.

— Steller, e ultimul îndemn : Leapădă armele, așa cum ți-am spus, și pornește cu toți ai tăi în josul văii ! Nu vă vom sta în cale și veți trece nevătămați ! N-o fac din mărinimie — m-aș bucura să te văd în streang — ci pentru că vreau să împiedic vărsarea de sînge !

Dar grăsunul continua să tacă chitic. Începusem să-mi pierd răbdarea. În sfîrșit i-am auzit glasul :

— Trebuie să chibzuiesc... Dă-mi răgaz pînă mîine dimineață...

Asta n-o puteam face, aș fi dovedit slăbiciune ; iar în decursul nopții s-ar fi putut întîmpla multe.

— Nici gînd ! Îți las doar două ore. Și cu asta, basta !

Am strîns de ceafă omul din față și cu el mereu pavăză m-am tras înapoi, la adăpost, lîngă Gill.

Înnoptase. Am lăsat prizonierii în paza tînărului și m-am strecurat spre bușteanul după care se găsea Trifly. Împreună cu el am întors lucrurile pe toate fețele. Păreau destul de încurcate. Nu știam cît crezuse Steller din povestea cu Joe sau din aceea cu negrii înarmați care îl înconjurau, însă un fapt era sigur : ivirea noastră neașteptată îl pusese în încurcătură. Firesc ar fi fost să încerce să iasă din ea cît mai repede, în decursul celor două ore de răgaz. Pe de altă parte dacă noi, după scurgerea timpului, nu-l vom ataca, își va da seama că totul nu fusese decît un vicleșug neizbutit și va continua să ni se împotrivească.

Trifly a mormăit înciudat :

— Adevărul e că deocamdată Steller tremură de frica noastră, după cum noi dîrdîim de frica lui Joe !...

L-am trimis pe Gill devale, la vreo 300 de paşi dincolo de Trifly şi Comba, în timp ce eu am luat aceeaşi distanţă în susul văii. Măsură nimerită pentru că, destul de curînd, în stînga mea, am auzit apa clipocind uşor. Deşi noaptea era întunecoasă şi nu puteam zări nimic, am îndreptat arma într-acolo şi am tras două focuri unul după altul. Clipocitul s-a înteţit, depărtîndu-se. Nu ştiam dacă fusese om sau dihanie. M-am dumirit curînd pentru că din partea cealaltă a văii, dinspre Gill, au răsunat alte două împuşcături urmate de un vaiet. Tînărul irlandez fusese mai norocos. Da, oamenii lui Steller încercaseră să ne ia pe neaşteptate din coaste.

M-am întors în faţa lagărului şi, cu palma pîlnie la gură, am strigat spre malul celălalt :

— Astîmpără-te, Steller, altminteri vă vînăm ca pe şobolani !

Dar glasul mi s-a pierdut în noapte, fără răspuns.

Timpul se scurgea încet. Îmi frămîntam mintea ca să găsesc o dezlegare. Dacă Steller se va încăpăţîna să reziste ? O zi, două, trei... mai mult n-ar fi fost în stare. Controlam apa şi nu putea ieşi la vînat, însemna să flămînzească şi să se usuce de sete. Dar aceeaşi soartă îi aştepta şi pe nefericiţii din ţarc. Şi dacă în acest răstimp... Chipul lui Joe îmi apărea mereu înaintea ochilor ca o sperietoare.

În restul nopţii nu s-a mai petrecut nimic. Abia către dimineaţă.

Înainte de ivirea zorilor freamătul lagărului s-a iscat din nou. La început molcom ca în cîteva minute să se înteţească, să se prefacă într-o adevărată larmă. Ne dam seama că dincolo de apă se petrecea ceva, însă nu puteam înţelege ce anume. Şi larma creştea din ce în ce, parcă se apropia de mal.

Comba, care acum se afla lîngă mine, ciulea urechile ca să prindă înţelesul strigătelor ce se desprindeau din hărmălaie. Curînd a sărit în picioare cu chipul înveselit şi a început să-mi facă semne. Înţelegeam, stăpînii lagărului dispăruseră, iar negrii ieşiseră din ţarc. Comba s-a repezit spre apă. L-am strigat să vină îndărăt temîndu-mă să nu fie o cursă ; şi am rămas pe mai departe la pîndă cu ochii în toate părţile.

Odată cu primele raze de lumină am zărit malul celălalt. Era înţesat de negri care ne strigau fluturîndu-şi braţele deasupra capetelor. Freamătul jalnic, de mai înainte, al celor înrobiţi se schimbase acum într-un chiot însufleţit de bucuria libertăţii.

Mă întrebam nedumerit : Oare Steller cu şleahta lui să fi dat bir cu fugiţii ? Parcă totul se încheiase prea repede şi prea uşor ca să fie adevărat. Simţeam că îmi încolţeşte în inimă un fir de îndoială ; totuşi am împins prizonierii înainte şi cu toţii am trecut apa înot.

După ce am pus oleacă de rînduială, iar pe prizonieri — legaţi burduf — i-am dus într-un colţ mai ferit, ne-am apucat să scoatem cătuşele oamenilor.

În prima clipă voisem să-i îndemn să urce dealul din spate şi să se împrăştie care încotro, însă Trifly m-a oprit. Avea dreptate.

— Înlănțuiți așa, doi cîte doi, nu pot fugi și nici nu vor fi în stare să se apere la nevoie. Ar fi lesne vînați.

Ne mai îndeletnicisem odată cu ceva asemănător, însă atunci avuseserăm la îndemînă cele trebuincioase. Steller nu ne lăsase acum nici o unealtă și ne chinuiam cu pietre sau cu țevile armelor. În răstimp de o oră nu izbutiserăm să descătușăm decît cîteva perechi ; și nu pe de-a întregul, unui om îi rămînea lanțul la picior, celuilalt la o mînă. Dacă treaba asta am fi continuat s-o facem doar eu cu Trifly — pe Gill și pe Comba îi trimisesem să stea de veghe pe malul apei — ar fi însemnat ca abia după 2-3 zile să ajungem să-i descătușăm pe toți. Pe cei eliberați i-am îndemnat ca la rîndul lor să se străduiască să elibereze alții.

Lucrul începuse să meargă bine și nădăjduiam să isprăvim pînă spre seară ; dar n-am avut parte de pace pentru că de peste vale s-au pornit curînd împușcături. Am alergat într-acolo. Gill și Comba, adăpostiți pe după bolovani, răspundeau în aceeași măsură.

Da, situația se răsturnase. Acum noi eram cei atacați, chiar de pe locurile pe care ne aflaserăm cu cîteva ceasuri în urmă. Căzuserăm în capcană. Trebuie să mărturisesc că la început m-am cutremurat la gîndul că de astă dată aveam de-a face cu Joe. M-am liniștit cînd am auzit glasul lui Steller :

— Hei, tu, istețule ! ai crezut că am să-ți înghit toate gogoșile ? Acum eu îți cer să arunci armele și să te predai !... altminteri ai să te usuci acolo de sete și de foame !

Am înghițit în sec ; totuși n-am răbdat să nu-i răspund :

— Păstrează-ţi firea, Steller ! Încă nu ştii ce bucurii te mai pîndesc !

Trifly se tîrîse în urma mea.

— Deocamdată nu stăm chiar atît de rău, mi-a spus el. Avem de înfruntat doar zece oameni, sau nouă dacă îl scădem pe cel nimerit de Gill azi-noapte ; deci încercuirea lor e destul de firavă, se poate străpunge uşor. Spatele cred că ne este liber. Dacă s-ar fi cocoţat careva pe dealul dimprejur, ar fi dat peste Keno cu băieţii lui şi s-ar fi auzit focuri de armă. Dolofanul încearcă numai să ne întîrzie cu speranţa în întoarcerea lui Joe.

Tot aşa socoteam şi eu. L-am lăsat şi pe Trifly pe mal ca, împreună cu Gill şi cu Comba, să ţină piept celor de peste apă ; iar eu m-am întors între negrii din ţarc. Trebuia să zoresc descătuşarea lor, abia după aceea vom vedea cum ne vom descurca.

Acum treaba mergea iarăşi anevoios pentru că, de teamă să nu fim nimeriţi de vreun plumb rătăcit, eram nevoiţi să lucrăm culcaţi la pămînt sau înghesuiţi pe după bolovani.

Se înserase şi încă nu isprăviserăm, mai rămăseseră încătuşate cîteva perechi. I-am lăsat să mîntuie treaba pe băieţii care se dovediseră iscusiţi ; iar eu, luîndu-mi carabina, am pornit de-a buşilea spre mal. Focurile încetaseră şi de-o parte şi de alta. Fără îndoială că, odată cu înnoptarea, Steller va încerca ceva.

După ce s-a întunecat am aşteptat puţin, apoi m-am tîrît binişor pînă la buza malului, am culeş pe bîjbîite cîteva pietre şi, săltîndu-mă într-un genunchi, le-am azvîrlit cît mai departe în apă. La clipocitul stîrnit cei de dincolo au reînceput să tragă. Am urmărit cu atenţie gurile de foc. Drept înaintea mea trăgea doar o singură armă

și tot cîte una de-a dreapta și de-a stînga. Asta voiam să știu. Așadar în fața lagărului se găseau acum numai trei inși. Dar ceilalți șase ? Desigur că se răsfiraseră ca să treacă apa și să încerce să ne lovească din lături, la fel ca în noaptea trecută.

M-am strecurat repede lîngă ai mei ca după aceea să ne împărțim. Eu am pornit de-a lungul malului în sus, unde dealul se apropia de potecă gîtuind valea ; în timp ce Gill și Comba au plecat, în același chip, în jos, tot pe firul potecii. În fața lagărului a rămas doar Trifly. Pe aici era mai greu de trecut apa, iar cei trei de pe partea cealaltă n-aveau de unde ști că ne părăsiserăm locurile.

Stam la pîndă culcat lîngă potecă. Să fi trecut aproape o jumătate de ceas cînd în fața mea am deslușit un tîrșîit ușor. Om sau dihanie ? Am pus degetul pe trăgaci și am așteptat. După cîteva clipe zgomotul s-a repetat, însă de astă dată în dreapta mea. M-am gîndit cu îngrijorare : Nu cumva fusesem pîndit la rîndul meu și acum mă aflam încolțit ?

Totul s-a desfășurat repede. N-am apăsat pe trăgaci pentru că mi-am dat seama că se petrecea ceva neobișnuit și nu eram eu cel atacat. Mai întîi am auzit o bufnitură înfundată și un vaiet ; apoi un foc de armă, cîteva strigăte și pași ce se îndepărtau în graba mare.

Cine altul ar fi putut să-mi vină în ajutor ? L-am strigat cu jumătate glas :

— Keno !

În fața mea au apărut trei umbre, iar în dreapta alte două.

— Ted ! Ted !

Era tînărul samburian cu băieții săi. La picioarele lor unul dintre oamenii lui Steller. Nu mai aveam ce-i face. M-am aplecat să-i iau arma și cartușiera.

Din partea asta nu mai era deocamdată nici o primejdie. Trebuia să mă întorc în lagăr pentru că focul de armă de-aici stîrnise altele. Cei trei din fața lui Trifly trăgeau acum de zor ; de asemenea, se auzeau împușcături și devale, dinspre Gill și Comba. Acolo nu puteam ști ce se întîmplase, deși Keno îmi făcea mereu semne de liniștire. Poate că pe ceilalți cinci băieți să-i fi trimis într-acolo. Da, tînărul acesta se arăta a fi tare isteț și dîrz, însușiri de seamă pentru un șef de trib. Samburienii puteau să-și pună toate nădejdile în el.

Întins lîngă Trifly, am slobozit și eu cîțiva plumbi ca să nu se creadă că rămăsese singur ; pe urmă m-am tras înapoi, către țarc. Băieții isprăviseră treaba, toți erau descătușați și așteptau cu neliniște îndrumările mele. Cu ajutorul lui Keno i-am făcut să înțeleagă că de-acum trebuiau să urce cît mai în liniște dealul din spatele lagărului și să se împrăștie apoi către nord, repede și cît mai departe.

L-am lăsat pe Keno să le vegheze plecarea, iar eu m-am întors lîngă Trifly. Am mai tras cîteva focuri ca după aceea să mă furișez pe potecă în jos. Devale împușcăturile răpăiau din plin. Pesemne că pe acolo încerca Steller cu oamenii lui să străpungă apărarea noastră.

Am sosit la timp, Gill și Comba erau încolțiți între focuri.

După cum mi s-a povestit mai tîrziu, la început au avut în față doar doi potrivnici. Doi contra doi, se descurcau destul de bine ; însă curînd lu-

crurile au luat o întorsătură neașteptată. Alți doi pușcași se strecuraseră pe sub mal venindu-le în spate. Gill și Comba nu mai pridideau să tragă fiecare în cîte o direcție. Balanța se înclinase, unul împotriva a doi.

N-am apucat să le vin în ajutor pentru că iarăși s-a petrecut ceva neobișnuit : niște zgomote ciudate, ca o răpăială. M-am dumirit abia cînd totul a fost pe sfîrșite. Ceilalți cinci băieți ai lui Keno, ascunși ici-colo în întuneric, abătuseră o adevărată grindină de pietre asupra pușcașilor aflați între mine și Gill. Focurile lor au încetat dintr-o dată, apoi iarăși un vaiet, pași ce alergau spre mal și clipocitul apei. Oamenii își găsiseră scăparea printr-o baie pe de-a îmbrăcatelea. Ceilalți, din capul văii, speriați, neștiind ce se întîmplase, au isprăvit-o în același chip.

— Bravo, băieți !

Am cules de pe mal alte două arme, i-am chemat pe toți și ne-am întors în lagăr.

Nici Trifly nu stătuse degeaba în lipsa noastră, trebuise să facă față celor de peste apă.

Întins lîngă el, mi-a venit cheful să strig :

— În cîți oameni și în cîte arme ai mai rămas, Steller ?... Ține-te bine ! Abia de-acum îți vor începe adevăratele necazuri !...

Țarcul era pustiu. Keno m-a întîmpinat dîndu-mi de înțeles că mulțimea plecase. Pentru a se îndepărta cît mai mult, ferind-o astfel de primejdii, trebuia cu orice preț să-l ținem pe Steller în loc încă vreo cîteva ore. Bănuiam că acesta nu simțise nimic, focul lui îndîrjit cum și încercările de a ne face fel de fel de greutăți nu aveau alt scop decît să ne împiedice să eliberăm sclavii.

Cred că ne aflam la miezul nopții. Ne-am răspîndit pe mal în evantai. Aveam acum trei arme

mai mult ; în schimb — lucru îngrijorător — muniția ni se împuținase. Mi-am adus aminte de cartușiera luată de la cel răpus de băieții lui Keno, însă gloanțele nu se potriveau la arma mea. Am schimbat-o cu cea capturată, iar plumbii ce-i mai aveam i-am împărțit celorlalți.

Acum trăgeam cu cumpătare, temîndu-ne ca Steller să nu adulmece lipsa în care ne aflam...

Am blagoslovit clipa în care Keno mi-a făcut semn că se apropiau zorile. Am mai tras fiecare cîte două-trei focuri, apoi ne-am retras repede către dealul din spate. L-am urcat dintr-o răsuflare și am ajuns sus odată cu primele licăriri ale zilei.

Ne-am oprit o clipă ca să ne tragem sufletele. De pe creastă puteai cuprinde cu vederea întreg ținutul către sud. Keno a întins mîna. Departe, la cîteva mile dincolo de albia Lakderei, prin abureala dimineții parcă se zărea ceva. Cînd am înțeles ce ne arăta tînărul, am tras un chiot de bucurie.

I-o luasem înainte, Joe întîrziase cu cîteva ore !

CAPITOLUL VII

De-a mița cu șoarecii

Trifly mi-a amintit că n-ar fi încă timpul să mă bucur, mulțimea nu se găsea prea departe, iar Joe cu El Bahir și haita lor, destul de numeroasă, o puteau lesne ajunge din urmă și vîna. E drept,

mulţi ar fi scăpat, ar fi fost cu neputinţă să-i prindă pe toţi ; totuşi le-ar fi căzut în mîini o bună parte, iar alţii — cine ştie cîţi ? — care s-ar fi împotrivit, ar fi fost răniţi, ucişi.

— Nu ne rămîn decît două mijloace...

— Să găsim un vicleşug care să-i ţină în loc ! a continuat Gill.

— Sau care să-i abată pe altă cale, a adăugat Trifly.

— Întocmai.

L-am ales pe al doilea.

Şi jocul cu primejdia a reînceput, de astă dată mai vîrtos. N-aveam de unde să ştim cît de afurisit va fi. Viaţa mea şi a prietenilor mei a atîrnat zile în şir în grea cumpănă.

Am înconjurat dealul pe creastă pînă la locul în care acesta cotea către vest, de-a lungul Lakderei. Înainte să coborîm am mai privit odată cu atenţie. Dincolo de vale, spre sud, ceata lui Joe se vedea acum bine. Sub noi, în potcoava lagărului, Steller cu oamenii săi forfoteau ca deşucheaţi. În primele minute încercaseră să suie în urmărirea noastră, însă se lăsaseră curînd păgubaşi dîndu-şi seama că noi aveam o poziţie mult mai bună şi i-am fi putut uşor secera.

Coborîşul l-am făcut încet, cu fereală ; apoi am năvălit cu toţii pînă în marginea lagărului împroşcînd plumbi asupra celor care se găseau acolo. Atît numai. Pînă ca ei să se trezească din uluială şi să pună mîna pe arme, noi o luaserăm la sănătoasa pe potecă în sus.

Toate acestea avuseseră ca scop să-i arate lui Steller direcţia în care porniserăm ; iar lui Joe, care desigur auzise împuşcăturile, să-i dea de veste că ceva nu era în rînduială în lagăr. Mai fusese cîndva o împrejurare asemănătoare şi Joe

ne urmărise cu îndîrjire. Speram că și acum va face la fel.

Eram laolaltă trei albi și patru negri. Pe lîngă Keno și Comba mai rămăseseră cu noi încă doi tineri care nu voiseră nici în ruptul capului să plece după ceilalți. Alergam toți șapte din răsputeri ca să punem o distanță de cel puțin două mile între noi și cei care nădăjduiam că ne vor urmări.

Abia către amiază am făcut popas — sub un colnic ce străjuia valea. Prima grijă a fost să mă sui pe coamă ca să privesc înapoi de-a firul potecii. Nici eu și nici Keno care se afla lîngă mine n-am zărit nimic care să ne îndreptățească speranțele. Am coborît cu inima îndoită. Oare Joe să nu fi prins momeala ?

Mi-am privit prietenii, aveau fețele supte și ochii adînciți în orbite. Desigur că și eu arătam la fel. Ne-am dus pe mal și am vîrît capetele în apă.

Culmea colnicului era un loc bun pentru pîndă, așa că am hotărît să prelungim popasul. Pe cei doi băieți noi i-am trimis sus pe vîrf să stea de veghe, în timp ce Gill și Comba au trecut pe partea cealaltă ca să încerce să vîneze ceva. Nu le era îngăduit să se îndepărteze prea mult și, la auzul unei împușcături, trebuiau să se reîntoarcă în mare grabă. Keno, după ce a aprins un foc de vreascuri, s-a suit lîngă pîndari. Cu el acolo eram liniștit.

A trecut un ceas, apoi altul... Nici eu și nici Trifly n-aveam chef de vorbă, însă fără îndoială că gîndurile noastre se întîlneau cufundate în aceeași amărăciune : încercarea noastră neizbutită. Ne mai gîndeam la hăituiala ce avea să pornească — dacă n-o fi pornit — împotriva fuga-

rilor fără apărare !... Cum le puteam veni în ajutor ?

— Dacă pînă spre seară nu se ivesc, ne întoarcem... a zis Trifly.

— Desigur.

— ...Şi vom încerca să-i hăituim.

— Da, altceva nu ne rămîne.

Pe la mijlocul după-amiezii Gill şi Comba au adus un ied. În aşteptarea unei fripturi bune, gîndurile parcă ni se mai îndulciseră.

Dar n-am avut parte să-i simţim gustul. Nici nu-l jupuisem bine că de pe culme s-a auzit un chiot. Băieţii ne vesteau că zăriseră ceva. Aşadar Joe prinsese momeala !... L-am privit pe Trifly cu mulţumire.

Iedul s-a căsăpit la repezeală şi fiecare băiat s-a încărcat cu cîte o pulpă. Ne plăcea să credem că totuşi ne vom înfrupta din el. N-am stins focul, l-am lăsat înadins aşa ca Joe să ştie că se afla pe drumul bun şi că cei pe care îi urmărea se găseau destul de aproape. Totodată, ca să-i întărim credinţa că vrem să-l întîrziem, trebuia să începem a-l hărţui. Dar asta n-o puteam face decît pe noapte.

Din semnele lui Keno înţelesesem că pîlcul care încerca să ne ajungă nu era prea numeros, doar de vreo şapte-opt oameni. M-am gîndit că aceştia puteau fi înaintaşii, restul strecurîndu-se pe malul celălalt cu scopul de a ne învălui. Adevărul era însă altul şi aveam să-l aflu mai tîrziu.

Am iuţit pasul ca să-l ajung pe Trifly care se găsea în capul şirului. Ne-am înţeles din mers. De peste apă nu-i puteam ataca, distanţa între maluri era destul de mare şi, în afară de asta, acolo s-ar fi putut — cum am mai spus — să dăm nas în nas cu alţii. Ca să ne ascundem, să-i

lăsăm să treacă și să-i lovim pe la spate ar fi fost la fel de primejdios. Poate că alt pîlc se afla în urmă și ar fi însemnat să fim luați între două focuri.

— De pe deal, a spus Trifly.

Așa socotisem și eu. De-a lungul coamei drumul era peste măsură de anevoios și ar fi fost cu neputință ca cineva să meargă pe acolo ținînd pasul celor de jos, de pe potecă. Din partea aceea n-aveam de ce ne teme. Trebuia însă să căutăm un loc prielnic.

L-am găsit către seară. Dealul se apropia iarăși de albie și avea coborîșul destul de repede. I-am îndemnat pe băieți să meargă înainte, lîngă noi s-ar fi primejduit și pe deasupra ne-ar fi încurcat.

Am urcat coasta cu greutate, printre bolovani și tufărișuri, și ne-am așezat la pîndă. Priveam de sus ca în oală poteca pe o întindere de vreo 150 de pași. Între potecă și noi cam aceeași distanță. Către est, dincotro ne așteptam potrivnicii, vederea ne era stăvilită de o muche o dealului.

Se întunecase, ceea ce ne venea la socoteală ; în schimb acei pe care îi așteptam întîrziau. Nu mai încăpea vorbă că făcuseră popas. Mă întrebam cu ciudă : Dacă vor înnopta acolo și vor porni la drum abia a doua zi ? Începusem să cred că așa se va întîmpla.

Luptam din greu cu somnul și desigur că Trifly și Gill erau la fel de chinuiți ; demult nu mai apucaserăm un strop de odihnă.

Către zori, mă bătea gîndul să mă las păgubaș, să-mi strig prietenii și să plecăm — pe lumină n-ar fi fost nimic de făcut — cînd, dîn stînga mea, dinspre Trifly, am auzit un șuierat scurt. În același timp, jos, sub noi, zgomot înfun-

dat de pași, șoapte. Din dreapta, Gill mi-a trimis același semnal. Îmi căzneam zadarnic ochii ca să pătrund întunericul.

Primul a tras Trifly, după el Gill și cu mine. Ne-am descărcat armele orbește în direcția potecii ; apoi am făcut cîteșitrei un salt în dreapta, de-a lungul coamei, și am tras iarăși. De jos s-a pornit o răpăială de plumbi. Trăgeau și ei tot la nimereală. Nu le-am mai răspuns și ne-am tîrît înainte. Știam că cel puțin pînă se va lumina vor rămîne țintuiți locului.

Am coborît pe potecă la vreo milă mai sus, odată cu ivirea zorilor ; iar după o oră de mers i-am reîntîlnit pe băieți.

Ne așteptau vîrîți într-un loc mai ascuns și, ocrotiți de lumina zilei, aprinseseră un foc mic ca să perpelească pulpele iedului. N-am mai găsit timp pentru mulțumiri. Am împărțit hălcile frățește și în mai puțin de cinci minute au rămas din ele doar oasele. Cred că a fost cel mai îndestulător și mai scurt prînz.

M-am ridicat ca să plecăm — nu puteam ști cît de repede pornise Joe pe urmele noastre — însă a trebuit să mai zăbovim nițel pentru că Trifly se apucase de o treabă ciudată. Împreună cu băieții rostogolea, de lîngă albia apei, un coșcogea bolovan. L-a potrivit în mijlocul potecii, a așezat alături, grămadă, ciolanele iedului ; iar pe partea netedă, întoarsă cu fața în sus, a scris cu cărbune, cu litere mari, cît mai citeț :

MAI MULT NU VĂ PUTEM DĂRUI...
TOTUȘI, POFTĂ BUNĂ !

Ghidușul Trifly îi lăsa lui Joe o nouă epistolă.

Am mers iarăși toată ziua ținîndu-l pe Joe la 3—4 mile în coada noastră. Făceam popas cînd

făcea şi el. Din cînd în cînd iscodeam dacă nu cumva distanţa dintre noi se micşorase. Păşeam repede nu numai ca să nu ne ajungă, totodată ca să nu dăm timp cîtorva voinici din ceata lui să ne întreacă pe malul celălalt şi să ne iasă apoi în faţă.

A fost o goană nebună, învinsul urmînd a fi cel care îşi va slei primul puterile. Băieţii negri, Gill şi chiar Trifly se ţineau bine. Cel care a început să-şi tragă paşii din ce în ce mai greu am fost eu — piciorul drept îşi adusese aminte de vechea-i meteahnă — însă n-am spus nimic şi îmi dădeam silinţa să nu se bage de seamă.

Totuşi, pe la mijlocul după-amiezei, am cerut popas.

— Piciorul ? m-a întrebat grijuliu Trifly.

— Nu, l-am mînţit eu, dar trebuie să ne cruţăm puterile... Cine ştie cît va mai ţine alergătura asta !...

La cîţiva paşi mai sus, lîngă potecă, zăcea doborît un copac tînăr. Trifly mi-a cerut briceagul şi s-a apucat să scrijelească pe coaja lui. Cînd a isprăvit, l-a împins de-a curmezişul potecii.

M-am apropiat să citesc :

NU TOATE MÎŢELE POT PRINDE ŞOARECI !

— Uite aşa, îl voi pisa cu răvaşe de-amor pînă îl voi da gata ! a rostit hîtru Trifly.

Însă aceasta avea să fie ultima lui epistolă către Joe ; din păcate, ceea ce a urmat n-a adeverit zicala înscrisă pe coaja copacului.

Am pornit din nou. Aşteptam căderea serii căutînd totodată un loc potrivit ca să repetăm isprava din noaptea trecută.

Mă întreb şi astăzi cum am putut săvîrşi asemenea nesocotinţă şi cum nu ne-am dat seama de

ea nici unul dintre noi, măcar în ultima clipă ? Pesemne aveam mințile aburite din pricina oboselii. Joe era prea viclean și prea încercat ca să fie păcălit de două ori în același chip.

Dealtfel această nouă încercare nici nu-și mai avea rostul, îl tîrîsem pe Joe după noi două zile în șir. Îndeajuns. De-acum ar fi fost mai cuminte să trecem dealul și să ne pierdem în ținutul sălbatic din spatele lui, să ne aciuăm pe undeva așteptînd să treacă iureșul. Pînă cînd Joe să-și dea seama că a fost tras pe sfoară ar mai fi trecut o noapte, poate și o zi ; apoi alte două-trei, drumul de întors. Deci patru-cinci zile zăbavă, destul răstimp ca mulțimea să fi ajuns mult prea departe ca să mai fie găsită.

Dar așa a fost de cînd lumea, omul să-și strîngă cu mîinile lui belelele pe cap !...

Întrucît se apropia înnoptarea, n-am avut de ales. Locul nu era tot atît de bun, mai îndepărtat de potecă iar coasta dealului mai puțin povîrnită ; în schimb aveam deschidere largă asupra văii. L-am oprit lîngă noi și pe Comba, o armă mai mult nu strica. Ne-am înșirat pe creasta dealului în altă orînduială : Primul Comba, care avea ochii mai obișnuiți cu întunericul ; alături eu ; apoi Trifly și Gill.

Așteptarea a fost mult mai scurtă. Comba m-a înghiontit cu cotul șoptindu-mi :

— Ted ! Ted !

Am mai întîrziat nițel, pînă am socotit că ajunseseră în fața noastră. Abia atunci am tras. După mine și ceilalți ; apoi am făcut cu toții saltul înainte, de-a lungul coamei, culcîndu-ne iarăși la pămînt. De jos, de pe cărare, a pornit un snop de plumbi ; însă — lucru ce m-a surprins — nu asu-

pra locului pe care îl părăsisem, ci chiar către acela pe care ne aflam.

Joe ne prinsese șiretlicul. Dîndu-mi seama de asta, am simțit totodată că ceva nu era în ordine. Focurile celor din vale porneau doar din trei-patru arme, mult mai puține decît în noaptea trecută. Am căutat să mă liniștesc spunîndu-mi că acum aveam de-a face cu înaintașii lui Joe.

Am așteptat ca tirul să se domolească și am poruncit :

— Salt înainte !

L-am făcut cu toții deodată, apoi am tras fără să ne mai mișcăm de pe locuri. Împușcăturile celor de jos se îndreptau acum la 10—15 pași înainte, acolo unde bănuiau că ne avîntaserăm din nou. Îmi venise și mie rîndul, vicleșug la vicleșug.

Am poruncit iarăși :

— Foc și salt înapoi !

S-a săvîrșit întocmai. Oamenii de pe potecă intraseră în încurcătură, nu știau încotro să mai tragă. Unii își descărcau armele spre locul pe care îl părăsiserăm, alții înainte.

Dar n-am avut timp să-mi rîd prea mult în barbă că, de la mai puțin de o sută de pași, din stînga noastră, chiar de pe creastă, am fost luați pe negîndite în bătaia susținută a cîtorva arme. Eram prinși între două focuri, din față și dintr-o coastă. Joe mă întrecuse în isteține ! Ne aflam într-o împrejurare cum nu se putea mai rea.

— Scapă fiecare cum poate !

Salvarea o puteam găsi numai prin fugă : ori de-a lungul coamei, înainte, ori în partea cealaltă a dealului. Am ales-o pe ultima.

Întîi m-am tîrît pe burtă, apoi am mers de-a bușilea, după aceea am alergat îndoit de spate,

ca pînă la urmă, ajuns pe buza povîrnișului, să mă dau de-a berbeleacul pînă jos.

M-am oprit cu șoldul într-o buturugă. Asta mai lipsea, să-mi fi betegit și piciorul celălalt. De frică, aproape că nu-mi venea să mă ridic.

Sus, pe coama dealului, împușcăturile nu conteniseră, însă acum erau mai rare. În căzătură carabina îmi sărise din mîini. Am căutat-o împrejur. Degeaba, cu neputință să zărești ceva în întunecimea aceea. M-am învîrtit apoi în genunchi în jurul buturugii. Tot zadarnic, arma nicăieri.

Nu mai puteam întîrzia, fiece clipă pierdută sporea primejdia. Afurisindu-mi nenorocul, am dat să mă ridic, dar a trebuit să mă lipesc iarăși la pămînt. De sus se pornise pe povîrniș alt rostogol. Îmi venea un prieten sau un dușman ? S-a poticnit la cîțiva pași de mine. Stam gata să mă reped asupra lui, dacă era vrăjmaș să-l iau prin surprindere.

— Ted, Ted !

Am blagoslovit cerul, era Comba ; și o bucurie mai mult : el își păstrase în mîini arma.

De pe marginea crestei s-a auzit un glas :

— Hei, băieți ! Pe aici au luat-o !

L-am împins pe Comba înainte.

— Fugim ! Repede !

Alergam amîndoi din răsputeri, eu mai anevoie pentru că acum mă durea și șoldul stîng, cel cu care mă proptisem în buturugă. În urma noastră se mai auzea din cînd în cînd cîte o împușcătură. Așadar Trifly și Gill nu fuseseră prinși, încă se împotriveau. Ah, de-ar izbuti și ei să scape !

Trebuia să ne folosim de întuneric ca să ne îndepărtăm cît mai mult. Pe cît îmi dam seama,

ne aflam pe firul unei văi strîmte care suia în aceeaşi direcţie cu Lakdera.

L-am tras pe Comba de mînă.

— Vino !

Şi am luat pieptiş coasta dealului din dreapta. Locurile astea din apropierea Lakderei erau primejdioase, odată cu lumina zilei vor fi primele cercetate de haita lui Joe. Abătîndu-ne spre nord eram mai feriţi. Mă mai gîndeam — nu fără strîngere de inimă — că totodată mă îndepărtam de Trifly şi Gill. Ei ce cale aleseseră ? Dacă vor scăpa şi ei, cum ne vom regăsi în ţinutul ăsta sălbatic şi nesfîrşit ?

Am trecut dealul, apoi altul. Zorile ne-au prins la cîteva mile spre nord. Simţeam că nu mai pot. M-am întins pe pămînt. Eram aşa de istovit încît ajunsese să-mi fie totuna dacă voi fi prins sau nu, ori dacă voi mai ieşi cîndva din pustietatea asta...

O oră de somn m-a pus iarăşi pe picioare. Trezindu-mă, am sărit ca ars. Comba cred că nu aţipise nici o clipă măcar, veghease la căpătîiul meu.

Am încercat să-mi adun gîndurile. N-aveam de ce să mă mai tem, mi-am zis, mă îndepărtasem îndeajuns şi, în afară de asta, lui Joe — deşi ar fi dat oricît să pună mîna pe mine — îi ardea mai mult de negrii scăpaţi. Nici vorbă, pe mine m-a lăsat în plata Domnului ca să gonească de-a lungul văii în urmărirea gloatei.

Dar socoteala asta era a mea ; aceea a lui Joe, la fel de îndreptăţită şi la care nu m-a dus mintea, era alta.

Totuşi am pornit mai departe în căutarea unui loc cît mai ferit şi pe lîngă o apă, să ne aciuăm acolo un timp, pînă va trece greul ; apoi să ne

întoarcem pe valea Lakderei ca să încerc să-mi regăsesc prietenii... dacă scăpaseră de ghearele lui Joe şi mai erau teferi.

Ne aflam pe la amiază. Străbăteam o întindere frămîntată, năpădită de tufărişuri şi de ierburi înalte. Comba, care mergea înainte, s-a oprit deodată, s-a răsucit pe călcîie în dreapta şi în stînga adulmecînd parcă ceva. Am crezut că era vorba de vreo jivină care ne da tîrcoale şi, săltînd arma, am vrut să mă apropii de băiat ; dar el mi-a făcut semn să stau pe loc. A mai rămas cîteva clipe într-o nemişcare încordată, rotindu-şi doar privirile, apoi a strigat ceva în limba lui. Drept răspuns, numai foşnetul frunzişurilor în adierea vîntului. Comba a strigat iarăşi. Acelaşi lucru. Tocmai îmi spuneam că de data asta simţurile tînărului dăduseră greş, cînd, la vreo cincizeci de paşi în jurul nostru, ierburile s-au legănat ceva mai mult şi printre vîrfurile lor au apărut cîteva capete negre şi ascuţişuri de sulițe.

Eram înconjuraţi. Cu un foc-două de armă desigur că i-aş fi împrăştiat la repezeală, dar bubuitul lor ar fi putut ajunge şi la urechile altor nedoriţi. Dealtfel oamenii, vreo cincisprezece la număr, nu păreau să aibă gînduri războinice, ne priveau cu o uimire amestecată cu teamă şi curiozitate. Comba a încercat să le spună ceva, bănuiam că îşi da silinţa să-i convingă că sîntem drumeţi paşnici. Poate le mai cerea apă şi demîncare, însă toţi parcă erau surzi şi muţi, şedeau ca încremeniţi, cu ochii holbaţi, îndeosebi asupra mea. Cred că vedeau pentru prima oară un om alb şi îl socoteau drept o minune.

Am pornit agale înainte cu Comba după mine. Cei din jurul nostru s-au urnit şi ei cu acelaşi pas. După cîteva minute m-am oprit. S-au oprit

și ei. Am repetat asta de cîteva ori, mereu același lucru ; și totul se petrecea într-o liniște desăvîrșită, sub aceleași priviri holbate.

— Boran ? l-am întrebat pe Comba.

Tînărul, după ce a clătinat din cap, mi-a răspuns cu oarecare îndoială :

— Gabbra.

Desigur numele altui trib.

Curînd am ajuns la așezarea însoțitorilor noștri, un cătun cu bordeie, ascuns într-o vîlcea. Am fost întîmpinați de femei, bătrîni și copii care nici ei n-au îndrăznit să se apropie. Mă priveau numai din depărtare la fel de uimiți și tăcuți.

Istoviți cum eram, n-am mai stat la chibzuială și, strecurîndu-ne în primul bordei, ne-am aruncat pe culcușul de frunze. Eu, unul, am adormit de cum am pus capul jos.

*

Cînd m-am trezit eram atît de buimac încît nu mai știam dacă era dimineața sau seara, nici măcar unde mă găseam și cum ajunsesem aici. Comba făcuse și el ochi și ședea în capul oaselor.

Mi-am adunat cu greu mințile. Prin deschizătura intrării, lumina, alburie, cădea pieziș. Am socotit că era dimineața, devreme. Afară nu se vedea țipenie de om și nu se auzea nici un zgomot, cît de mic. Parcă mă aflam într-o lume împietrită a tăcerii și a neființei. M-am scuturat ca să mă trezesc de-a binelea.

Comba, nemișcat, își plimba privirile în toate părțile. Pînă la urmă am înțeles despre ce era vorba : în fiecare perete se găseau sfredelite, ici-

colo, găuri în dosul cărora pîndeau ochi curioși.

M-am sculat repede și am ieșit afară. Din spatele și din laturile bordeiului s-a împrăștiat, ca alungată de stihii, o droaie de negri. S-au oprit la vreo cincizeci de pași pitulîndu-se fiecare pe unde a nimerit ; totuși nu se puteau înfrîna să nu-și scoată capetele ca să mă privească. Le-am făcut semne cît mai deslușite că vreau demîncare și de băut. Nu s-a clintit nici unul. Am reintrat amărît în bordei.

Pe cînd îl îndemnam pe Comba să se ridice ca să plecăm în căutarea hranei, în fața intrării s-au oprit, venind de-a dura, două nuci mari de cocos ; apoi a apărut, împinsă dintr-o latură cu o prăjină lungă, o împletitură de nuiele, un fel de coș, în care se aflau de-ale gurii. Sperioasele noastre gazde ne tratau ca pe ciumați. Dar nu ne-am făcut inimă rea din pricina asta și în cîteva minute am înghițit tot ce ni se dăruise. După aceea, ghiftuiți, am mai lenevit două-trei ore.

Mă gîndeam să ne folosim de această ospitalitate — chiar așa ciudată cum părea — întîrziind aici cîteva zile, pînă va trece prigoana, ca după aceea să ne întoarcem pe valea Lakderei cu speranța să-mi regăsesc prietenii.

Către amiază ne-am hotărît să cercetăm împrejurimile, să știm ce avem de făcut în caz de nevoie. Ne-am strecurat nestingheriți de nimeni ; totuși la ieșirea din cătun au apărut, ca răsăriți din pămînt, cei cincisprezece sulițași. Păstrau față de noi aceeași distanță de cincizeci de pași și ne priveau cu aceeași uimire. Ne-am prefăcut că nu-i luăm în seamă.

Ne aflam pe firul unei vîlcele care se scurgea spre vest, de-o parte și de alta dealuri mărunte,

pietroase. Ţinutul avea aici înfăţişarea unei pustietăţi neprimitoare, cu vegetaţie puţină, tufe spinoase în pîlcuri rare. De unde îşi aduceau hrana oamenii acestor locuri ?

Ne-am învîrtit în jurul cătunului vreo oră. Îmi simţeam inima grea, apăsată parcă de prevestiri rele. Gîndurile îmi zburau mereu la Trifly şi Gill. Comba mă urma tăcut, nici el nu părea a fi în toate apele.

La întoarcere, fără să ne dăm seama cînd şi cum, însoţitorii noştri au dispărut, de astă dată ca înghiţiţi de pămînt. Ca şi mai înainte, în cătun nimeni ; însă simţeai că după fiecare bordei, stîncă sau tufă te pîndesc o pereche de ochi.

M-am oprit deodată. În lipsa noastră se petrecuse ceva : în mijlocul cătunului sta acum înfipt un par gros, iar în jurul lui un strat de vreascuri peste care se aşezase altul mai înalt de crăci uscate. Părea un rug. Cînd fusese clădit şi în ce scop ? M-am uitat la Comba care părea la fel de uluit şi îngrijorat. Nu cumva... Am controlat încărcătorul armei, apoi am numărat cartuşele din buzunar. Mai aveam doar patru. Oricum, îmi voi vinde scump pielea !

În bordei ne aştepta altă surpriză. În mijlocul lui, dichisite pe frunze mari, ca de mîinile unor gazde grijulii, nuci de cocos, fructe, rădăcini coapte şi o halcă de carne crudă. Nu ştiam ce să mai cred.

De data asta am mîncat — cum se spune — cu noduri, cu ochii în patru şi cu arma la îndemînă. Rugul de afară, pe care îl zăream prin gura bordeiului, începuse să-mi chinuiască mintea. Chibzuiam în fel şi chip cum să ne luăm cît mai repede tălpăşiţa fără prea multă zarvă şi necazuri.

Dar n-apucasem să iau o hotărîre cînd un şomoiog mare de paie, aprins, a zburat din spatele unui bordei, a făcut o boltă prin aer nimerind drept în mijlocul rugului. Ramurile şi crăcile uscate au luat foc de îndată, iar în cîteva clipe totul s-a prefăcut într-o pară de flăcări. Dogoarea îmi frigea obrajii. Şi, ca uimirea să-mi sporească, gazdele noastre, pînă atunci mute, au prins glas. Din dosul pălălaiei s-au pornit chiote care creşteau şi se înmulţeau necontenit, stîrnite de bătaia unui tam-tam îndîrjit. Era o larmă să-ţi spargă urechile.

M-am întors spre Comba, care privea la fel de buimac, strigîndu-i :

— Fugim !

Şi am ridicat arma să trag două focuri, ca, în zăpăceala iscată, să dăm buzna afară ; dar n-a mai fost nevoie să apăs pe trăgaci pentru că larma s-a potolit dintr-o dată. După aceea s-au auzit cîteva strigăte răzleţe şi toată omenirea, ca mînată de-o spaimă cumplită, a luat-o razna spre ieşirea dinspre vest a cătunului. La început n-am înţeles ce se petrecea. Am priceput abia mai apoi cînd mi-au ajuns la urechi cîteva împuşcături — pesemne mai fuseseră şi altele pe care nu le auzisem din pricina zgomotului. Cineva mi-o luase înainte. Cine, nu era greu de ghicit.

— Haide ! Repede ! i-am strigat lui Comba.

Şi am gonit împreună de-a lungul vîlcelei, pe urmele mulţimii.

Poate, dacă aş fi ţinut calea asta, printre tufe şi bolovănişuri, ar fi fost mai bine ; însă, cu gîndul că vom găsi locuri mai acoperite, am avut nefericitul îndemn să trecem dealul. Ajunşi pe creastă am întors capul. În spate, pe cealaltă coastă a văii, coborau cîţiva oameni. Îi zăream ca pe

niște mogîldețe, dar destul de bine. Unul s-a desprins de grup și, cocoțîndu-se pe moțul unei stînci, a ridicat brațele fluturîndu-și-le. Nici vorbă, era Joe care îmi făcea semne că mă văzuse.

Cîtă strășnicie încăpea în omul acesta !... Mă simțeam copleșit. Am coborît coasta împins de Comba.

În fața noastră se deschidea altă vîlcea, mai adîncă, la fel de anevoioasă, ce suia spre nord-vest. N-aveam de ales și am pornit pe firul ei sărind peste bolovani, ocolind stavilele. După vreo milă ne-am oprit să răsuflăm. În spate, Joe cu ceata sa cobora dealul. Am avut din nou simțămîntul acela de sfîrșeală și de neputință.

— Fugim, fugim ! mi-a zis Comba.

Și am pornit iarăși. Pietrele încinse de arșiță ne frigeau tălpile, în jurul nostru dogorea totul. Gîfîiam lac de sudori, dar mergeam, mergeam mereu înainte lungindu-ne cît puteam pașii. Din cînd în cînd întorceam capul. Pe Joe nu-l mai zăream, ar fi fost greu prin locurile astea atît de întortocheate și pline de opreliști. Nădăjduiam totuși să-l fi lăsat mult în urmă.

Către seară speranțele mi s-au năruit. Joe cu trei-patru oameni după el apăruse din nou pe creasta dealului din dreapta noastră. Pesemne, pe-acolo drumul era mai lesnicios. Cîștigase din distanță și acum se găsea la mai puțin de o jumătate de milă de noi.

Ne-am avîntat spre coama din stînga ; în urmă, de pe cealaltă, Joe își flutura iarăși mîinile — cred mai degrabă că își zbătea amenințător pumnii.

Drumul de-a lungul acestei creste era mult mai greu. Cei din spate cîștigau mereu din dis-

tanță. Încercam zadarnic să mă scutur de spaima ce mi se strecurase în suflet.

La vremea asfințitului Joe se afla în dreptul nostru, ne despărțea numai vîlceaua. Și-a ridicat pumnii și mi-a strigat :

— Oprește-te, afurisitule ! De-acum ești al meu !

I-am răspuns încrîncenat, din răsputeri :

— Încă nu !

Și sorții au fost de partea mea. În aceeași clipă, ultima sclipire a soarelui a coborît sub orizont învăluindu-ne dintr-o dată întunericul... De pe partea cealaltă a vîlcelei s-a auzit o sudalmă și au scăpărat cîteva focuri de armă.

L-am smucit de mînă pe Comba.

— Pe-aici ! Repede !

Am coborît povîrnișul orbește, căzînd și ridicîndu-ne, împleticindu-ne sau dîndu-ne de-a rostogolul, și tot așa pînă jos în vale cu bolovănișul grămadă peste noi. M-am ridicat primul și de data asta am luat-o pe firul văii înapoi, către sud, gîndind că astfel voi înșela urmăritorii. Socoteala n-ar fi fost rea, însă...

Comba, care de obicei noaptea mergea înainte avînd vederea mai deprinsă cu întunericul, acum se ținea în spatele meu. Îl așteptam mereu să mă ajungă și îl auzeam gîfîind din greu. M-am oprit.

— Ce este ?

Tînărul a scuturat din cap și a trecut în față, dar pasul său nu mai era atît de sprinten.

— Ce este, Comba ? l-am întrebat din nou.

Se părea că băiatul înțelesese pentru că și-a arătat șoldul. I l-am pipăit, era umed... de ceva lipicios. Sînge ! Îl lovise un plumb ori și-l zdrobise în vreo căzătură ? Nu-mi puteam da seama cît de grav era rănit. Am închis ochii respirînd

adînc. Parcă, pentru cîteva clipe, bătăile inimii mi se opriseră.

Totuşi era cu neputinţă să rămînem pe loc, Joe se afla pe aproape. I-am luat un braţ pe după gît şi l-am sprijinit de subsuori.

— Înainte, băiatule !

Am mers aşa, înlănţuiţi, o oră, două, poate chiar mai mult... nu mai ştiu. Îl simţeam din ce în ce mai greu... pînă cînd ne-am prăbuşit amîndoi.

Tînărul a şoptit arătîndu-mi piatra pe care căzuse :

— Comba... aici. Ted... fugit !

Aproape am strigat :

— Nici gînd, băiatule, fugim împreună !

Comba s-a întins moale pe piatră. Respira des strîngînd pumnii ca să nu geamă. I-am şters cu palma fruntea îmbrobonată de sudoare. Era totodată o mîngîiere. Biet tînăr, tînăr viteaz !

Am căutat pe dibuite şi am găsit un ungher mai ferit între două stînci. L-am tras acolo şi i-am pus capul pe genunchii mei.

A fost o noapte lungă. Deşi istovit n-am închis ochii, gîndurile îmi alergau năuce cînd la Trifly şi Gill, cînd la bietul Comba, cînd la Joe şi la primejdia de moarte în care ne aflam. Oare vom scăpa ? Nu mă puteam plînge, pînă acum norocul mă proteguise, trecusem în ultimul timp prin atîtea împrejurări grele şi tot de-atîtea ori izbutisem să ies la lumină. Dar acum ?

O boare de vînt mi-a răcorit fruntea. Răsărea luna. N-o vedeam încă din pricina dealului din faţă, însă vîrfurile lui dinţate începuseră să prindă o lumină palidă...

Gîndul mi s-a întors la Joe. Fără îndoială, nu mai putea fi vorba de urmărirea fugarilor. Joe

ne ghicise vicleşugul, ştia că mulţimea se împrăştiase demult în altă direcţie. Goana asta aprigă era numai după mine — „răpciugosul", cum mă numise în primele zile — cel care îi pricinuise atîtea necazuri, pagube, umilinţe şi care îi mai putea aduce încă şi altele. Trebuia să fiu vînat cu orice preţ, să încheie pentru totdeauna socotelile cu mine.

La primele licăriri ale dimineţii m-am ridicat binişor. Comba părea că doarme. Am privit împrejur. Ne găseam într-o vale adîncă şi strîmtă, de-o parte şi alta cu maluri stîncoase, înalte, aproape drepte — un fel de jgheab sau chei. Ar fi fost greu să ieşim din ea. Trebuia de mers înainte — înapoi nu putea fi vorba — ca să găsim o spărtură sau un povîrniş. Aveam simţămîntul că ne aflăm într-o cuşcă, din acelea lungi, de şoareci.

M-am întors spre Comba. Mă privea încercînd să-mi zîmbească.

I-am cercetat rana. Pielea îi fusese sfîrtecată de un colţ ascuţit de stîncă. Sîngele se oprise. Poate, totuşi, nu era prea grav şi odihna să-i fi împrospătat puterile.

— Fugim ! mi-a spus băiatul încercînd să se ridice.

L-am ajutat. Ca şi peste noapte, i-am încolăcit un braţ pe după umerii mei şi l-am săltat de subsuoară.

La cîteva sute de paşi valea cotea spre stînga. Comba a mers un timp binişor, apoi din ce în ce mai anevoie. Nu se mai putea stăpîni şi gemea la fiecare pas. După ce am trecut cotul a cerut să-l las jos.

A spus din nou, cu glas sugrumat :

— Comba... aici, Ted... fugit !

Nu i-am mai răspuns și am dat să-l ridic. În aceeași clipă a răsunat o detunătură. În urma noastră, pe creastă, un om.

Am strigat :

— Haide ! Și l-am înșfăcat pe băiat cum am putut.

Au fost minute în șir ca de coșmar. Îl săltam, îl tîram, îl purtam în brațe amestecîndu-ne gîfîielile și gemetele. În spatele nostru, pe firul văii, Joe cu cîțiva după el ; sus, pe creastă, alți doi. Și distanța dintre noi se micșora mereu... O nouă cotitură și apoi...

Valea se înfunda pe neașteptate. În fața noastră un perete de piatră. Dădusem de capătul cuștii !

Ajunși sub perete, l-am întins pe Comba în dosul unui bolovan, iar eu m-am ascuns lîngă el pe după altul. Am controlat arma. Două cartușe. Alte două în buzunar. Am așteptat.

Joe se apropia domol, cu mîinile în șolduri. Nu se grăbea, parcă își prelungea bucuria unei apropiate plăceri. Cînd a ajuns la o sută de pași, am ridicat arma, însă tot atît de repede Joe s-a culcat la pămînt. Plumbii s-au pierdut în gol. Oamenii de lîngă Joe, ca și cei de pe înălțime, au tras și ei, dar într-aiurea, numai de sperietură, mult pe deasupra mea. Am înțeles : Joe mă voia viu.

Am încărcat arma din nou. Două cartușe pe țevi, nici unul în buzunar...

Doi oameni de lîngă Joe, desigur la porunca acestuia, s-au răzlețit, unul spre dreapta, altul spre stînga, ca să mă ia din coaste. Au mai trecut cîteva minute. Primul a făcut un salt înainte. Nu l-am nimerit. Apoi s-a avîntat celălalt. Am auzit un vaiet, pe acesta îl lovisem. Ar fi trebuit să

mai aştept, poate că unul dintre ultimii doi plumbi ar fi ajuns la Joe !

Am aruncat arma care nu-mi mai era de nici un folos şi m-am repezit la peretele de piatră. Aici un colţ, dincolo altul. Am încercat să mă caţăr. Mă săltam binişor cînd un glonţ ţintit deasupra capului mi-a împroşcat fruntea şi ochii cu fărîme de piatră. M-am prăvălit mototol la rădăcina peretelui. Joe, cu mîinile în şolduri, venea spre mine rîzînd cu gura pînă la urechi...

Şi atunci s-a petrecut ultimul fapt, pe cît de măreţ pe atît de înfiorător : Comba, adunîndu-şi parcă toate rămăşiţele de puteri, a ţîşnit în picioare şi a zvîrlit o piatră care a trecut la cîteva degete de ţeasta lui Joe. Cinci focuri de armă şi băiatul s-a rostogolit la picioarele mele.

Am strigat ca scos din minţi :

— Fiarelor !

Joe Rinoceru, la trei paşi în faţa mea, mi-a şoptit dulceag :

— Bun găsit, „prietene“ !

Şoricelul ajunsese în ghearele pisicii.

CAPITOLUL VIII

Joe înnoadă iţe

Da, eram pentru a doua oară prizonierul lui Joe Rinoceru.

M-au lăsat să-l îngrop pe Comba sub un morman de pietre şi să mai rămîn la căpătîiul lui un timp. Biet tînăr viteaz !...

Ceea ce mi s-a părut ciudat a fost faptul că Joe n-a încercat să mă lovească şi nici nu m-a batjocorit, aşa cum o făcuse altădată. Poate pentru că ştia că de-acum nu-i voi mai pricinui nici un necaz, poate de mulţumire că mă vedea, în sfîrşit, în mîinile lui, ori poate...

Ne-am odihnit numai cîteva ore. Mi s-a dat să mănînc din puţinul din care au mîncat şi ei, iar către seară am pornit pe drumul de întoarcere. Pentru mai multă siguranţă fusesem împins în mijlocul şirului, cu mîinile legate. Trebuia să ţin pasul lor şi Joe părea destul de grăbit.

Unul din şleahtă, cel pe care îl nimerisem cu ultimul plumb — îi zdrelisem niţel pielea între coaste — se tot ţinea în spatele meu şi, cînd nu era auzit şi văzut decît de cei de lîngă el, care făceau haz pe înfundate, mă umplea cu ocări sau îmi scăpa cîte un pat de carabină în spinare. La o lovitură mai zdravănă m-am întors îmbrîncindu-l. Gealatul, furios, mi-a pus ţeava armei în piept. Noroc că Joe a sărit la timp.

— Jos arma, neisprăvitule ! a strigat el. Nu trage nimeni. Plăcerea de a-i veni de hac o păstrez pentru mine ! Şi cînd voi crede eu de cuviinţă !

— Ia-l de-aici ! i-am cerut. Mă loveşte mereu !

Joe a grohăit scurt. Aducea a rîs.

— Doar n-ai vrea să te alinte ! A năduşit destul din pricina ta !

Totuşi l-a îndepărtat rămînînd el alăturea, în dreapta mea. Mergeam cot la cot şi îl furam cu coada ochiului. Matahala asta era uimitor de sprintenă şi neobosită. Mai slăbise. Ochiul teafăr avea acum cearcăn vînăt, iar părul de pe cap şi barba ajunseseră adevărate clăi roşcate. Din cînd

în cînd mă privea și el, parcă gînditor. Ce mai clocea ?

S-a făcut un popas mai lung abia în „cătunul tăcuților". Bineînțeles, era pustiu.

Oamenii lui Joe au scotocit prin bordeie și au scos afară tot ce au găsit demîncare, îndeajuns ca să-i sature ; apoi roșcovanul le-a făcut un semn și s-au așezat cu toții în jurul bucatelor. Mi s-au dezlegat mîinile și m-au tras între ei.

I-am privit pe rînd. Erau șapte, oameni voinici cu fețe aspre, aleși pe sprînceană. Joe sta în fața mea, mînca tăcut, cu mișcări domoale. Pe cît de vioi era cînd se afla în picioare, pe atît de greoi și leneș părea acum, tolănit. Continua să-mi arunce căutături pe sub geană. M-am întrebat din nou : Pentru ce, odată cu Comba, nu-mi făcuse și mie de petrecanie ? Ce gînduri avea cu mine ?

Pe măsură ce se simțeau îndestulați, oamenii se ridicau și se trăgeau mai deoparte. Joe, sătul și el, s-a lăsat, suflînd greu, pe o rînă. Tocmai mă pregăteam să-i pun cîteva întrebări care mă frigeau pe inimă cînd i-am auzit glasul. De astă dată mă privea fățiș.

— Dunga aia de pe obraz o ai de cînd, pe insulă, te-am croit cu nuiaua ?

Am dat din cap.

— Din vina ta, prea făceai pe grozavul ! Și rîzînd a adăugat : Iar eu golisem o sticlă întreagă de rom ! Ghinionul tău !

Joe nu era omul pe care să-l iei cu ocolișuri, așa că l-am întrebat de-a dreptul :

— Ce-i cu Trifly și cu Gill ?

— Gill ? E celălalt ?

— Da.

— De unde, naiba, a mai răsărit și ăsta ?

— De pe insulele Seychelles.

— Seychelles ? s-a mirat el. Ce tot bîigui acolo ?

I-am înşirat pe scurt povestea lui Gill şi întîmplările de pe insula Mahé. Joe a şuierat printre dinţi.

— Mare noroc aţi avut !

L-am întrebat din nou :

— Trifly ?

Joe s-a răsucit pe rîna cealaltă şi mi-a răspuns oţărît :

— Nu ştiu... A rămas să-l vîneze El Bahir. N-avea grijă, o să pice el ! Şi cu el am o socoteală !

Şi a izbit cu pumnul în pămînt. Joe reintra în toane rele. Totuşi i-am pus şi a doua întrebare :

— Cu mine ce ai de gînd ?

Joe a clipit des şi mi-a răspuns cu întîrziere :

— Ai destul timp să afli ! Apoi sărind sprinten în picioare : Şi acum, hai, şterge-o de-aici ! Te sfătuiesc să te odihneşti... că vei mai avea multe de tras !

M-am ridicat la rîndu-mi şi am intrat mofluz în bordeiul în care mai poposisem. Nu ştiam nimic mai mult decît înainte...

*

Peste o zi am ajuns iarăşi pe valea Lakderei şi am luat-o pe firul ei în jos, iar peste încă una ne găseam în faţa lagărului.

Am fost întîmpinaţi de El Bahir şi de Steller care, dînd cu ochii de mine, şi-au frecat mulţumiţi mîinile ; apoi amîndoi au rămas îndelung la sfat cu Joe.

În ţarc se aflau 30—40 de negri, cei care avuseseră nenorocul să fie vînaţi, în lipsa lui Joe, de către Steller şi de El Bahir. Trecînd prin faţa lor, băieţii s-au ridicat în picioare frămîntîndu-se.

— Ted ! Ted !

Le vedeam chipurile buimace, deznădăjduite. Ultima lor speranţă se spulberase, eram un biet prizonier ca şi ei.

Oamenii în seama cărora fusesem dat m-au îmbrîncit sub umbrar ; apoi, trîntindu-mă jos, mi-au legat şi picioarele. Curînd s-au strîns în jurul meu şi ceilalţi făcînd haz pe socoteala mea sau împroşcîndu-mă cu batjocuri. Am băgat de seamă că trei dintre ei şchiopătau, şi destul de binişor ; de asemenea, erau plini de zgîrieturi şi de vînătăi. Desigur cei care cunoscuseră fundul capcanelor. Mi-am zis fără nici o căinţă : „Păcat că nu sînt mai mulţi !"

Păţania de pe drum părea că se repetă. Gealaţii, tot hlizindu-se şi ocărîndu-mă, se întărîtaseră din ce în ce ajungînd pînă la urmă să-mi scape cîte un pumn sau un călcîi în piept, în coapse, pe unde nimereau. Cei mai înverşunaţi erau, firește, cei trei şchiopi împreună cu rănitul la coaste. Îşi plăteau cu toţii datoriile mai vechi sau mai noi !

A apărut Steller. Speram că va interveni, dar ţi-ai găsit, s-a oprit mai la o parte prefăcîndu-se că nu vede. Avea şi el o datorie de plătit !

Întîi, scrîşnind din dinţi, am închis ochii şi am răbdat ; apoi, cînd loviturile s-au înteţit, m-am văicărit în gura mare. Bătăuşii s-au împrăştiat repede, îşi aduseseră aminte că eram sub ocrotirea lui Joe.

Şi totuşi în suflet îmi mijea o fărîmă de mulţumire amestecată cu un strop de nădejde : pe Trifly, pe Gill sau pe Keno nu-i zărisem pe nicăieri. Poate că ei fuseseră mai norocoşi !.

Ni s-a dat răgaz de odihnă o zi.

Deşi legat fedeleş şi ţinut mai deoparte, eram numai ochi şi urechi. Am numărat atît pe oamenii lui Joe cît şi pe ai lui El Bahir. Primii, unsprezece ; ceilalţi cu patru-cinci mai mulţi. Toţi bine înarmaţi. Am observat din capul locului că nu se amestecau unii cu alţii, fiecare ceată sta răzleţită de cealaltă şi se gospodărea singură. Ciracii lui Joe mai gălăgioşi şi neastîmpăraţi, bineînţeles cînd temutul roşcovan nu se afla în preajma lor ; ai lui El Bahir tăcuţi, închişi. Aceasta poate şi din pricină că cei de peste ocean îi priveau de sus, cu dispreţ făţiş, punîndu-i să îndeplinească toate corvezile : căratul apei, pregătirea şi împărţirea hranei negrilor — rămăşiţele de la masa stăpînilor. Căpetenia tuturor era, firește, Joe. Părea a fi în bună înţelegere cu El Bahir, totuşi pe ascuns îşi aruncau priviri iscoditoare, prea puţin prieteneşti.

*

Pregătirile au început cu mult înainte de plecare şi ca pentru un drum lung.

În ce direcţie vom porni ? Tare mult doream să mă înşel, să nu fie aceea pe care o bănuiam ; dar chiar într-acolo ne-am îndreptat, către sud, spre fostele aşezări tharakane. Mă întrebam nu ştiu pentru a cîta oară : „Ce plănuia Joe ?“ De asemenea, mă neliniştea gîndul că mulţimea, crezînd că primejdia se împrăştiase, să se fi întors pe meleagurile ei.

Se înainta destul de încet din pricina celor care şchiopătau, trei dintre oamenii lui Joe, la care se adăugau, spre mulţumirea mea, alţi doi de-ai lui El Bahir. Aşadar nu trudisem de prisos la săparea capcanelor !

Joe părea să se afle în toane bune. Glumea, făcînd haz mare, cu El Bahir, Steller şi cei din jurul lui.

La primul popas am pîndit clipa cînd a rămas singur, m-am apropiat de el şi i-am zis ca într-o doară :

— Intrasem la griji... Îmi închipuiam că mă vei amesteca printre negri ca să mă scoţi la mezat împreună cu ei !

Joe m-a privit pieziş, apoi a pufnit în rîs.

— Eşti cam bătrîn... şi şchiopătezi de un picior... N-aş căpăta prea multe parale pe tine !

— Oricum mai mult decît pe o piele tăbăcită !

Roşcovanul m-a privit din nou, de astă dată pătrunzător.

— Nu, nu... Eşti mai preţios în alt chip. S-ar putea să cîntăreşti cît o mie de negri !

— Eu ?

Pesemne că făcusem o mutră tare năucă pentru că Joe a grohăit iarăşi :

— Demult n-am mai văzut un cap atît de nătîng !... Apoi s-a oprit deodată şi, înciudat, s-a răstit : Cum, naiba, m-a putut duce de nas un neisprăvit ca tine ? !

M-a luat gura pe dinainte :

— Tocmai de aceea... că m-ai socotit întotdeauna drept ceea ce zici că sînt !

Deşi vorbele mele nu spuseseră mare lucru, atît i-a trebuit. M-a înşfăcat cu o mînă de piept şi m-a zgîlţîit de-mi auzeam dinţii clănţănind.

— Şi nu eşti ? a ţipat el. Te crezi isteţ, hai ? Ia să te vedem ! Mai scapă şi acum !

Ochiul teafăr i se bulbucase şi bărbia îi tremura. Joe îşi ieşise din ţîţîni. Aşteptam din clipă în clipă să-mi mute cu pumnul celălalt o falcă ; însă

s-a mulțumit să mă îmbrîncească la picioarele lui și să-mi pună călcîiul pe grumaz.

— Vierme, tu mi i-ai împrăștiat, tot tu ai să mi-i aduni ! Ai să joci cum îți voi cînta eu ! Și pe urmă am să te stîlcesc, uite așa !

Și suta de kilograme de deasupra mea se lăsa tot mai greu, gata-gata să-mi taie răsuflarea. Cînd a slăbit nițel apăsarea n-am știut cum să mă ridic mai repede și să mă îndepărtez.

M-am așezat mai la o parte și, frecîndu-mi beregata, repetam buimac ultimele cuvinte ale lui Joe : „Tu mi i-ai împrăștiat, tu ai să mi-i aduni !“ Le spusese la furie, e drept, totuși nu se putea să nu cuprindă un sîmbure de adevăr. Nici vorbă, avea un plan, de aceea mă cruțase și acum mă tîra după el spre meleagurile tharakane. „Ai să joci cum voi cînta eu !“ mai spusese el. Voia să mă folosească drept momeală ? Cum mă putea sili la asta și în ce chip socotea s-o fac ? Degeaba îmi spărgeam țeasta, nu puteam găsi un răspuns.

Dealtfel nu voi avea prilejul să-l aflu nicicînd, pentru că, după cum se va vedea, întîmplările care au urmat i-au pus o stavilă de nepătruns.

La alt popas, spre seară, s-a petrecut încă un fapt ce da de gîndit. Se vădea vrajba, pînă atunci mocnită, dintre cele două cete.

Totul a pornit de la Steller care, la o neînțelegere mărunță, l-a îmbrîncit, batjocorindu-l apoi cum i-a venit la gură, pe unul din oamenii lui El Bahir. Acesta din urmă s-a repezit să-i ia apărarea. Steller, furios, i-a turnat și lui cîteva. Iute și el din fire, El Bahir a scos jungherul de la cingătoare. Steller s-a tras doi pași îndărăt ; iar ceilalți, și de-o parte și de alta, au pus mîinile pe arme. Puțin a lipsit ca scînteia să se prefacă în

vîlvătaie. Pentru cîteva clipe uitaseră cu toţii de Joe.

Dar roşcovanul a făcut repede rînduială. Întîi l-a repezit pe Steller cît colo cu un pumn.

— Cap sec ! i-a strigat el. Apoi întorcîndu-se către El Bahir : Iar tu, stîrpitură, bagă cuţitul la loc !

Porunca lui Joe cădea greu, peste ea nu se putea trece. El Bahir i-a îndeplinit-o fără a cîrti, însă în silă ; în timp ce Steller, frecîndu-şi falca, s-a tras mohorît între ai lui. Au lăsat jos armele.

— Aţi căpiat ? a mai ţipat Joe tuturor. Vă arde de gîlceavă tocmai acum ? Dacă mai prind pe vreunul îi sucesc gîtul, oricine ar fi !

Această întîmplare mai arăta că toţi, peste măsură de istoviţi, ajunşi la capătul puterilor, nu-şi mai puteau înfrîna pornirile...

Joe ne-a îndemnat din nou la drum şi ne-a purtat pînă tîrziu în noapte.

Popasul cel lung, pentru mîncare şi odihnă, s-a făcut într-o poiană ascunsă, lîngă un foc molcom. Ne-am potolit cît de cît foamea cu o căprioară vînată peste zi şi perpelită acum pe jăratec. S-a mîncat în tăcere, nimeni n-a scos o vorbă.

După ce Joe a pus cîte un paznic în cele patru laturi ale poienei, oamenii s-au tolănit pentru odihnă. El Bahir cu ai săi s-au tras mai la o parte.

— Nu aşa ! Laolaltă ! a poruncit Joe.

Toţi s-au adunat tăcuţi în jurul focului, totuşi fără a se amesteca, fiecare între ai săi.

M-am întins şi eu pe pămînt cu capul sprijinit pe o buturugă. Bineînţeles că mîinile şi picioarele mi se legaseră din nou. De-a dreapta şi de-a stînga mea cîte un om ; Joe în faţă, de partea cealaltă a focului.

Deşi ostenit, nu puteam adormi, mai mult moţăiam cu mintea cînd trează cînd înceţoşată, uneori gîndurile învălmăşindu-mi-se cu crîmpeie de vis. Poate de aceea n-am fost în stare să-mi dau seama dacă mi se păruse sau era aievea, cînd, mult după miezul nopţii, mi-a sunat în urechi, ca din depărtare, şuieratul bine cunoscut.

M-am ridicat binişor în capul oaselor ascultînd cu atenţie, însă n-am mai auzit nimic decît răsuflarea grea sau sforăielile cîtorva din jurul meu. Şuieratul ar fi putut porni de la unul dintre aceştia sau chiar de la o pasăre.

— Ce faci ? a mormăit aspru cel din dreapta mea.

M-am întors spre el. Omul sta proptit într-un cot şi mă privea.

— Nu pot să dorm, i-am răspuns.

— Stai potolit !

Şi m-a culcat la loc cu un ghiont zdravăn, după care mi-a controlat cu grijă legăturile.

Restul nopţii l-am petrecut cu ochii la stele şi cu urechile ciulite ; dar ceea ce aşteptam cu atîta dorinţă nu s-a mai repetat. Şi nici în nopţile sau zilele următoare.

*

Am ajuns în vecinătatea fostei aşezări tharakane pe întuneric. Aşa o potrivise Joe. Ultimele mile s-au străbătut mai mult tîrîş, într-o linişte deplină.

Singura dată cînd tăcerea s-a curmat a fost atunci cînd unul dintre înaintaşi, pe nume Norton, cel care mă miluise în două rînduri cu atîtea lovituri, a nimerit într-o capcană. Dar n-a durat mult, cît l-au scos din groapă, pentru că pe ur-

mă Joe i-a astupat gura cu palma lui mare și grea șoptindu-i :

— Ține-ți fleanca, nătîngule !

Norton se pricopsise, pe lîngă julitura dintre coaste, și cu o gleznă scrîntită. Să spun drept, nu i-am plîns deloc de milă. Acum se numărau printre noi șase schilozi. Da, nu se trudise de prisos la capcane !

Joe m-a săgetat cu privirea.

— Ți-o trec și pe asta la răboj !

Noaptea ne-am petrecut-o acolo, lipiți de pămînt, fără foc și fără mîncare. Nu știu cum or fi dormit ceilalți, însă eu, unul, am dormit de data asta buștean...

În zori, Joe a trimis iscoade în toate direcțiile. Au zăbovit destul de mult. Pesemne că nu adulmecaseră nimic neliniștitor pentru că, îndată după întoarcerea lor, Joe ne-a îndreptat — acum cu mai puțină fereală — către fosta așezare tharakană.

Am intrat în ea pe la amiază. Totul era scrum și cenușă. Doar cîțiva pari înnegriți mai stăteau mărturie a ceea ce fusese cîndva aici. Priveam împrejur cu amărăciune și învrăjbire, întrebîndu-mă cum putea răbda pămîntul atîta ticăloșie ?

Joe și-a statornicit tabăra afară din sat, într-o coastă a lui, pe un loc mai ascuns, în mijlocul unui pîlc de copaci și tufe înalte, cu verdeața mai puțin pîrjolită.

De pe locul pe care fusesem trîntit, lîngă un trunchi, îl vedeam cum împărțea porunci sau urmărea lucrul fiecăruia. Pînă spre seară au clădit, din crăci și din rămășițele fostului sat, cîteva bordeie. Mă întrebam iarăși și mereu : „Pentru ce toate astea ? Ce născociri drăcești încerca acum să ducă la înfăptuire ?“

Cînd treaba a fost mîntuită, roşcovanul a venit de-a dreptul la mine. S-a aşezat alături şi m-a întrebat cu glas domol, ai fi zis prietenesc :

— Ce spui ? Cred că a sosit timpul să lămurim cîteva lucruri... N-are nici un rost să ne mai certăm, cînd tot acolo unde vreau eu vom ajunge ?

L-am privit lung.

— Hai-hai, lasă mofturile !... Spune-mi mai bine deschis : Încotro ai îndrumat gloata ?

I-am răspuns scurt :

— Nu ştiu.

Joe a rîs.

— Nu se poate, băieţaş, să n-ai nici măcar atîta ţinere de minte ! Te arătai isteţ ! a exclamat el. Ia gîndeşte-te niţel !

— Nu ştiu... pentru că oamenii s-au împrăştiat abia după plecarea mea din sat.

— S-au împrăştiat ? De unde ştii asta dacă nu erai de faţă ?

— Aşa m-am înţeles cu şeful tribului înainte să plec.

Joe a rămas cîteva clipe pe gînduri.

— Nu prea cred să se fi împrăştiat... Ăştia, cînd n-au primejdia în preajma lor, merg în turmă... ca oile.

— Poate că aşa or fi plecat...

— Încotro ?

— Am spus doar că nu eram acolo şi n-am de unde şti !

Joe Rinoceru n-a dat semne de supărare. S-a aşezat mai bine.

— Să lăsăm asta... a mormăit el. Apoi ca pentru sine : Dealtfel nu-i greu de aflat. Deşi au trecut destule zile de atunci, o mulţime care merge

laolaltă nu poate să nu lase urme... Voi cerceta mîine dimineață.

Îl priveam întrebîndu-mă cînd îi va sări țandăra, pentru că răspunsurile mele de mîntuială nu-i puteau fi pe plac, iar altele, mulțumitoare, nu-i puteam da.

— Spune-mi, a reluat el cu același glas pașnic, cîte capete negre să fie la un loc ?

— Știu eu ? N-am numărat niciodată oamenii satului.

— Ai satului ăstuia... cum și a celor învecinate... pe deasupra, poate, și mulți fugari veniți de peste vale, din tribul Samburu...

Oare de ce mă mai întreba dacă le știa pe toate ? Numai ca să-și bată joc de mine ?

— O mie ? Două ? a stăruit el.

Simțeam că-mi năvălește sîngele în cap.

— Cinci mii, zece !... Chiar toate triburile acestor biete pămînturi năpăstuite ! i-am strigat.

În locul lui Joe, eu eram cel care începuse să-și iasă din fire. Roșcovanului din față doar i-a sticlit ceva mai tare ochiul teafăr.

— Nu-ți dai seama, m-a dojenit el, că ceea ce faci acum e o vitejie fără folos ? Cu vorbe goale nu se poate cîștiga nimic !... Apoi m-a întrebat cu glasul de mai înainte : Cum sînt înarmați ?

Eram prea întărîtat ca să mă mai opresc și puțin îmi păsa dacă după aceea Joe mă va snopi.

— Cu arcuri și sulițe multe !... Cu topoare și ciomege !... îndeajuns ca să alunge și să nimicească o haită de ticăloși !

— Nu zău ! a făcut Joe.

— Chiar cu arme de foc ! am adăugat sperînd că asta îl va pune pe gînduri, îl va speria cît de cît.

Dar Joe n-a dat semne de spaimă, nici măcar de îngrijorare ; mai curînd s-a mirat.

— Arme de foc ? Ia uite !... Și se pricep să le mînuiască ?

— Firește, i-am învățat !

— De unde le-au căpătat ?

— Chiar armele voastre... cele pe care vi le-am luat, cu timp în urmă, pe dealul acela pleșuv !...

— Ah, da !

Părea puțin descumpănit. Îl priveam cu încordare.

— Hm, ciudat... Foarte ciudat !... a mai bolborosit el, ca apoi să mi-o trîntească deslușit : Parcă le-ai înecat în lacul acela adînc !

O știa și pe asta ! Afurisitul de Joe m-a lăsat cu gura căscată, sau, mai bine zis, mi-a închis-o dintr-o dată. Și ca totul să fie pe deplin lămurit, a întins mîna arătîndu-mi stiva cu armele oamenilor săi.

— Uite-le ! Apoi, ridicîndu-se alene și privindu-mă cu nespusă milă, a încheiat : Degeaba, oricîte ifose ți-ai da, tot un năvleg rămîi ! Și cu alde ăștia nu merită să-ți pierzi vremea și nici să te necăjești !

Mi-a întors repede spatele și s-a îndepărtat. Îmi venea să turbez de necaz !

*

Două zile nu s-a petrecut nimic deosebit. Oamenii trîndăveau tolăniți la umbră, jucau un fel de barbut sau se foiau fără rost printre bordeie. Parcă s-ar fi aflat într-o permisie ; doar străjile care se schimbau la 10—12 ore, așezate la cîteva mile depărtare în jurul satului. Se părea că latura cea mai păzită era aceea către munte. Desi-

gur că Joe cercetase și descoperise că mulțimea se retrăsese în direcția aceea.

Singurul care arăta neastîmpăr era el. Uneori se învîrteau de colo pînă colo îngîndurat, alteori dispărea ceasuri întregi. Controla pîndarii sau căuta el știa ce.

Mie mi-a dat pace, se prefăcea că nu mă vede — poate că nici nu mă vedea — deocamdată nefiindu-i de vreun folos.

În a treia zi, pe la amiază, străjile au adus un tînăr negru pe care îl prinseseră dînd tîrcoale împrejurimilor.

De unde mă aflam nu-i puteam vedea bine fața. Joe l-a înșfăcat repede și l-a îmbrîncit într-un bordei intrînd apoi peste el împreună cu El Bahir.

Au întîrziat acolo preț de o jumătate de oră. Ședeam ca pe ghimpi.

Cînd au ieșit, Joe l-a împins pe tînăr cîțiva pași înainte, spre mine, și m-a arătat așa legat cum eram și neajutorat. Flăcăul m-a privit lung, fără a clipi, în timp ce El Bahir îi înșira ceva pe limba lui. L-am cercetat și eu cu atenție, chipul îmi părea cunoscut. „Nu cumva era unul dintre tinerii care luaseră parte la atacul lagărului ? Ce se va întîmpla acum cu sărmanul băiat ?“ Îi căinam amarnic soarta ; dar, spre uimirea mea și mai ales spre marea mea bucurie, Joe l-a desfăcut din strînsoare și i-a făcut semn să se ducă. Tînărul m-a mai privit o dată lung, apoi s-a îndepărtat fără să se grăbească.

Ce înțeles aveau toate astea ? Nu, Joe nu-și putea închipui că acest tînăr ar fi fost în stare să convingă pe Kisimu și întregul convoi să se întoarcă în sat și să se dea, fără cîrtire, în mîinile lui. Desigur că țelele vicleanului Joe erau mult

mai întîlcite și înnodate, numai el știindu-le rostul !

CAPITOLUL IX

Fiarele se sfîșie între ele

Au trecut alte cîteva zile.

Se părea că Joe sta în așteptarea unui anumit fapt ; și pe măsură ce zilele se scurgeau fără să se întîmple nimic, devenea tot mai nestăpînit, nimeni nu-i mai intra în voie. Într-o seară a culcat la pămînt cu un pumn un om de-al lui care nu-i îndeplinise o poruncă așa cum ar fi dorit. Nenorocitul a rămas în nesimțire minute în șir și nici a doua zi nu era bine pus pe picioare. Altă dată s-a luat în colți cu El Bahir și puțin a lipsit să nu-l pocnească și pe acesta. Totodată se părea că începuse să-și piardă încrederea în sine, dîrzenia. Hachițele lui ajunseseră să-i molipsească și pe ceilalți. Toți erau încordați, nervoși, gata să le sară țandăra din mai nimica.

Năbădăile lui Joe au luat sfîrșit cînd tînărul a reapărut, tot pe la amiază.

Ca și de rîndul trecut a fost împins într-un bordei. De data asta Joe și El Bahir au stat mai îndelung de vorbă cu el, aproape un ceas. Ce puneau la cale ? Răscumpărarea mea ? Pe ce preț ?

Cînd au isprăvit, cîteșitrei au ieșit din nou la lumină. Deși acum mă aflam mult mai în apropiere, tînărul nu m-a privit decît în fugă, o clipă

numai ; şi, la îndemnul lui Joe, a plecat cu acelaşi pas domol, în aceeaşi direcţie, către munte.

Furiile lui Joe s-au mai potolit, l-am văzut chiar zîmbindu-i cîrdaşului său ; totuşi părea îngîndurat, căuta singurătatea. Poate că se temea de vreo capcană sau înşelătorie şi chibzuia cum s-o ocolească ori să întoarcă lucrurile în folosul său. Joe înnoda iarăşi iţe...

Dis-de-dimineaţă, cînd a dat plecarea, părea chiar vesel. S-a apropiat de mine spunîndu-mi :

— Hai, îngeraşule, să-ţi vedem norocul. Rămîi pe pămînt sau zbori către cer ?

Am pornit în suiş, către vest, peste locuri mai puţin cunoscute. Pămîntul era frămîntat şi mişunat de vietăţi. Călcam pe urmele mulţimii ; se deslușea bine asta prin poteca larg croită printre ierburi şi tufărişuri.

Ne-am oprit pe seară într-o poiană deschisă. Joe era prevăzător sau, poate, aici fusese învoiala ca să poposească.

Îl zărisem şi alteori, însă acum părea mai măreţ ca oricînd. În faţa noastră, departe, scăldat în ultimele raze ale soarelui, sclipea vîrful alb, înzăpezit, al muntelui Kenia, proteguitorul acestor meleaguri şi al oamenilor de pe ele. Dacă pînă acum o făcuse cu zgîrcenie, măcar de-aici înainte se va milostivi de ei ?

Aceasta aveam s-o aflu curînd pentru că întîmplările care au urmat, au venit în iureş nestăvilit ca şi puhoaiele Lakderei în ceasuri de răzvrătire...

*

Am rămas în poiană două zile încheiate.

Răbdarea lui Joe era din nou pusă la încercare. Ceea ce aştepta întîrzia iarăşi şi asta îi redeştep-

tase neastîmpărul și mînia. Îl urmăream cum se forfotea de-a lungul și de-a latul poienei, uneori oprindu-se pe neașteptate ca să privească încruntat, mereu în aceeași direcție, către munte. Parcă ar fi vrut ca privirile să-i pătrundă cît mai departe, chiar dincolo de zări...

A treia zi, înainte de amiază, ne-a poruncit să ne pregătim pentru un drum de cîteva ore. Avea un scop, ori, poate, simțea numai nevoia de a se mișca, de a se desprinde din starea de încordare în care se afla. A socotit că ar fi bine să nu se răzlețească de ceată, să nu se întîmple ceva în lipsa lui, așa că ne-a luat pe toți. Dealtminteri atît oamenii săi cît și ai lui El Bahir erau la fel de dornici să se scuture puțin de lîncezeală...

Joe a pornit în frunte însoțit de El Bahir, noi, ceilalți, împreună cu Steller, la cincizeci de pași în spatele lor. Urmam aceeași potecă largă, croită de mulțime, ce ducea în suiș spre munte.

După vreo trei ore de mers, Joe și însoțitorul său s-au oprit deodată privind nedumeriți cînd la stînga, cînd la dreapta. Ne-am apropiat. Ne aflam în fața unui urcuș repede, greu de luat pieptiș. Aici poteca se răsfrîngea în două, un fir pornind pe sub coastă către sud, celălalt spre nord.

Roșcovanul și-a rotit privirea întrebătoare de la El Bahir la mine. Am ridicat din umeri, nu mă dumiream nici eu. Potecile erau la fel de late și de bătătorite. Mulțimea să se fi despărțit ? De ce ?

Joe a ales firul ce se scurgea spre sud. Am mers alte două ore încheiate fără ca potecile să se reîntîlnească. Se găseau multe locuri pe unde cărarea putea sui cu ușurință costișa, însă ea ținea neabătut aceeași direcție. În drum am străbătut o mică așezare tharakană, bineînțeles pustie.

Îmi dădeam seama că Joe clocotea după cum croia, cu sete, cu nuiaua pe care o avea în mîini, tufele, mărăcinii, tot ce întîlnea în cale. Rămăsese singur înainte, nimeni nu îndrăznea să se apropie de el de teamă ca roşcovanului să nu-i vină chef să-şi verse în alt chip năduful.

Pe la jumătatea după-amiezei a trebuit să ne întoarcem, să nu ne prindă noaptea drumeţi. Am ajuns în poiana în care ne statornicisem tabăra odată cu înserarea...

Neastîmpărul lui Joe nu se potolea. A doua zi, de cu noaptea în cap, ne-a îndemnat din nou la drum. Am pornit iarăşi pe potecă în sus, în urma lui. La răscrucea de sub coastă, am fost îndrumaţi de astă dată pe firul ce cotea la dreapta, către nord.

Ce tot căuta Joe ? Ce voia să afle ?

După un timp, poteca a început să suie povîrnişul luînd calea către munte. Joe l-a chemat pe El Bahir. Acesta, deşi nu-l prea trăgea inima, a trebuit să se ducă. Îl vedeam pe Joe vorbîndu-i aprins. Curînd, acesta s-a întors între noi cu ochii în pămînt. Pesemne că nu se înţelesese cu Joe şi fusese repezit.

Trecuse de amiază şi ne avîntaserăm prea mult ; totuşi Joe n-a vrut să ne întoarcem pe acelaşi drum, ci printr-un ocol. Am coborît de-a dreptul. Potecă nu mai aveam, intraserăm pe locuri sălbatice, greu de străbătut. Ne dădeam seama că drumul bun se afla undeva în dreapta noastră, dar coasta era mult prea povîrnită ca s-o putem urca, iar Joe se încăpăţîna să ţinem calea asta.

Cum era de aşteptat, noaptea ne-a prins rătăcind încă ; apoi am bîjbîit pe întuneric. Ar fi

fost cuminte să ne oprim, să căutăm un loc potrivit pentru odihnă și să ne descurcăm a doua zi pe lumină. Dar cu Joe nu te puteai înțelege ; sau, poate, așa îl trăgea soarta.

Totuși cine ar fi putut bănui ce avea să se întîmple ? Îndeosebi năpasta vine cînd te aștepți mai puțin și dincotro nu te gîndești. La fel și acum, pe neașteptate și nefiresc de repede.

Joe ne-a dat un scurt popas, iar el împreună cu Steller au pornit să dea tîrcoale împrejurimilor în căutarea unei căi. Oamenii, osteniți, se lungiseră care pe unde au nimerit cînd...

Am auzit în stînga noastră — venind nu prea de departe — un răget, un țipăt și două focuri de armă. Toate deodată. Am alergat într-acolo, însă nu ne mai rămînea nimic de făcut decît să privim înfiorați :

Joe, molotol la pămînt, însîngerat ; alături panțera răpusă ; iar la doi pași Steller cu arma în mîini și cu ochii încă încărcați de groază.

(Pesemne că, orbecăind prin întuneric, dăduseră peste vizuina fiarei, sau aceasta îi pîndise socotindu-i o pradă ușoară.)

Joe a fost purtat pe brațe către un loc mai deschis. L-au întins pe iarbă. Nu se mișca și nici nu gemea, doar răsufla greu. Avea pieptul, umerii sfîșiați, cred că îi era frîntă și șira spinării.

Și-a dat duhul dimineața, cu ochiul teafăr ațintit asupra mea.

L-au îngropat sub un morman de pietroaie, într-o vîlcea învecinată.

Mă gîndeam cît de obscur a fost sfîrșitul acestui aprig om, care nu lăsa în urmă decît un șir de fărădelegi și suferințe. Nu căzuse nici măcar voinicește, în focul unei lupte. O fiară răpusese o altă fiară. Atît.

*

Am ajuns în poiana largă a taberei chiar în timpul dimineții. Ne aflaserăm mult mai aproape decît am fi crezut, într-o coastă a ei, la vreo milă și ceva.

Acum, în lipsa celui temut, care știuse s-o stăpînească și s-o îndrumeze, haita acestor nemernici părea descumpănită. Îndeosebi părtașii lui Joe ; ai lui El Bahir se țineau, ca și mai înainte, deoparte, tăcuți, pînditori.

Cine va lua comanda ? Steller ? El Bahir ? Firește, numai unul dintre aceștia doi. Și cum se vor împăca știută fiind dihonia dintre ei ?

Urmăream pe sub gene cele două pîlcuri.

Cîțiva de-ai lui El Bahir plecaseră la vînat ; nimeni nu mai pusese nimic în gură de aproape o zi. Cei rămași, cum am spus, ședeau liniștiți în jurul căpeteniei lor. În acest timp, în cealaltă ceată se iscaseră neînțelegeri. Nu auzeam ce își vorbeau, însă îl vedeam pe Steller frămîntîndu-se, tot trecînd de la unul la altul. Bănuiam că, între ei, cîțiva ar fi voit să se lase păgubași, să ia drumul înapoi ; iar Steller se zbătea să-i convingă să rămînă.

Se făcuse de amiază. Vînătorii s-au întors cu un ied, destul de puțin pentru atîtea guri înfometate. Au aprins focul și au început să-l jupoaie. Ai lui Steller priveau cu jind, gîndindu-se desigur că ar fi mai înțelept să fi lăsat cearta pentru mai tîrziu și să fi urmat pilda celor din față.

Cînd iedul s-a fript, El Bahir l-a tăiat în două și înaintînd spre Steller i-a întins una din jumătăți.

— Să-l împărțim frățește...

Nici vorbă, era o încercare de împăciuire ; însă Steller a refuzat să primească darul socotindu-l drept o jignire.

— N-avem nevoie de plocoanele unor prăpădiți ! a strigat el.

Cuvintele erau prea grele. El Bahir s-a întors între ai lui tremurînd de mînie.

Totuși, după-amiază, încă sub aceeași stare de încordare, căpeteniile celor două cete au hotărît să se întîlnească pentru a sta de vorbă. Mare greșeală, fiindcă la primele cuvinte au început să se înfierbînte, glasurile ridicîndu-se amenințătoare.

Și ceea ce părea de neînlăturat s-a petrecut : Steller, pierzîndu-și cu totul stăpînirea, l-a trimis, cu un pumn, cît colo pe El Bahir, cu nasul în țărînă. Acestuia i-a fulgerat atunci în mîini cuțitul ; însă n-a apucat să-l folosească pentru că un foc de armă l-a doborît din nou și pentru totdeauna. Isprava o săvîrșise Norton.

Oamenii lui El Bahir n-au mai avut timp să pună mîinile pe carabine.

— Nu mișcați ! le-a poruncit Steller, altfel o pățiți și voi !

Li s-au luat armele. Poate că Steller se gîndea să-i țină în slujba sa, folosindu-i de aici înainte drept călăuze, cărăuși sau pentru încercări grele.

— Luați stîrvul ! a mai spus el.

Oamenii, supuși, au ridicat trupul lui El Bahir ca să-l îngroape într-o margine a poienei... Și duși au fost ! Au dispărut ca înghițiți de pustietate.

Dîndu-și seama de nechibzuința sa, Steller a scrîșnit :

— Mai bine așa, altminteri ar fi însemnat să le purtăm mereu de grijă ! a încercat să se consoleze el.

Ar fi trebuit să iasă la vînătoare — desigur că erau tot atît de flămînzi ca și mine —, însă nu știu ce îi îndemna să n-o facă, să rămînă pe loc cu pîntecele goale. Teama de cei fugiți ? Nu, aceștia erau neînarmați. Atunci ? Poate că așteptau ce așteptase și Joe.

Pe seară au ținut iarăși sfat. Din cînd din cînd întorceau capetele spre mine și mă priveau lung. Însemna că în toiul discuției era pomenit adesea numele meu. Oare în ce fel îmi hotărau soarta ?

Pentru noapte s-au chivernisit în mijlocul poienei. Pe mine, legat cobză, că abia mai răsuflam, m-au vîrît între ei. De asemenea, prevăzători, în fiecare capăt al taberei pusescră cîte o strajă.

Muncit de gînduri, am ațipit tîrziu și pentru puțin timp fiindcă m-a trezit un strigăt jalnic. Toți, buimaci, au sărit în picioare.

Am aflat de îndată de la cine venise. Pîndarul de pe latura dinspre munte zăcea cu un cuțit înfipt în spate... și fără armă.

Bineînțeles că nimănui nu i-a tihnit odihna. Au rămas trezi, frămîntați, cu privirile încruntate sau încărcate de spaimă. Pierduseră un om și o armă. Dar nu numai atît. Cele petrecute prevesteau și alte întîmplări asemănătoare, poate chiar mai rele. Arătau că foștii oameni ai lui El Bahir nu fugiseră doar ca să-și apere pielea, ci ca să caute prilejuri să-și răzbune căpetenia răpusă în chip mîrșav cum și toate umilințele îndurate. De-acum Steller cu toți ai lui trebuiau să fie necontenit cu ochii în patru și cu carabinele la îndemînă.

Şi totuşi erau nevoiţi să pornească la vînătoare, foamea ajunsese de neîndurat.

În plină zi te temi mai puţin, întîmplările neplăcute sînt mai rare, le poţi ocoli mai uşor. Au plecat cinci, cu Norton în frunte ; Steller cu ceilalţi au rămas pe loc, pe lîngă mine. Nu-şi vorbeau, şedeau tăcuţi, cu capetele în piept. Cred că toţi se gîndeau la aceleaşi lucruri, la care, cu prea mici nepotriviri, mă gîndeam şi eu.

S-au întors pe la amiază, istoviţi, cu privirile mai întunecate ca oricînd, fără vînat... şi cu un om şi o armă mai puţin.

Povestea era scurtă şi au spus-o fără să se sinchisească de mine :

Unul dintre ei se desprinsese de ceată pentru a urmări o căprioară rănită. Au auzit o împuşcătură. „Desigur că animalul a fost ajuns şi ucis", şi-au spus. S-au grăbit într-acolo. Dar în mijlocul desişului nici urmă de vînat, ci omul lor întins la pămînt, cu un plumb în frunte. Arma nicăieri. Vînătorul fusese la rîndul său pîndit şi vînat.

Parcă nici nu mai îndrăzneau să se privească, de teamă să nu-şi citească în ochi ceea ce fiecare încerca să ascundă : spaimă amestecată cu deznădejde ; şi pe deasupra foamea.

Unul, mai slab de fire, nu s-a putut stăpîni, s-a prăbuşit gemînd :

— Destul ! Destul ! Trebuie să ieşim din iadul ăsta !

Printre cei care se ţineau mai bine erau Steller şi Norton ; totuşi ultimul şi-a dat în petic. Apropiindu-se de mine, după ce mi-a tras un picior zdravăn în coaste, a mîrîit :

— Numai din pricina ta ! Tu eşti piaza rea !...

Se isprăvise şi apa. Însetarea ar fi însemnat un chin mai mult.

Jumătate dintre ei, cei mai dîrzi, au luat găleţile şi, strînşi în mănunchi, cu degetele pe trăgace, au coborît într-o vîlcea apropiată, locul de unde de obicei cărau apa.

S-au înapoiat curînd, cu găleţile pline, totodată tîrînd după ei o căprioară. O găsiseră ucisă lîngă izvor.

Nu mai încăpea îndoială, vînatul fusese pus înadins acolo, în batjocură, de către ceilalţi ; dar acum nimeni nu s-a mai simţit jignit şi, ca şi cînd ploconul ar fi venit din partea unor prieteni dragi, s-au ospătat din plin. Mă întrebam ce însemna acest dar neaşteptat ? Poate voia să spună : „Îmbuibaţi-vă, prindeţi puteri pentru a îndura năpastele ce vor veni !“

Frunţile se mai descreţiseră şi, în timp ce mîncau, s-au înţeles ca a doua zi dimineaţa să ia hotărîri...

În noaptea aceea au rămas grămadă în mijlocul poienei făcînd cu schimbul, jumătate la odihnă, jumătate de veghe la trei paşi depărtare unii de alţii.

Deocamdată nu se putea petrece nimic deosebit, se luaseră toate măsurile ; însă simţeam, ştiam bine că pe cît de curînd — mîine, poimîine, cel mult în cîteva zile — jocul ăsta afurisit se va sfîrşi. Şi primul care va ieşi din el voi fi eu. Nelegiuiţii nu mă vor mai răbda mult. Dealtfel îmi încheiasem socotelile cu mine însumi. Adunasem şi scăzusem tot ce făcusem bun sau rău, ce nu izbutisem să fac şi ce aş fi putut face. Eram aproape chit. Acum stam liniştit şi împăcat...

În toiul nopţii s-au auzit deodată patru împuşcături. Două veneau din latura dinspre munte, două dinspre vale.

Toți au pus mîinile pe carabine și lipiți de pămînt au împrăștiat snopi de plumbi în direcțiile arătate. Fostele lor arme li se întorceau împotrivă. Totuși, în împrejurarea de față, puterea rămînea de partea acestora, douăsprezece carabine alături de două. O știau și ceilalți. Atunci ce rost avea înfruntarea de acum ? Poate o simplă amenințare, dacă nu cumva ascundea un vicleșug, o cursă, să-i despartă sau să-i atragă. Dar Steller cu ai săi nu s-au lăsat momiți și au rămas pe locurile lor.

Eram încredințat că totul va înceta odată cu ivirea zorilor. N-aveam de unde ști că sfîrșitul pe care îl simțeam apropiat avea să vină mult mai curînd, chiar în noaptea aceea...

Din pricina tirului de lîngă mine, nu le-am deslușit de la început ; abia într-un scurt răgaz de liniște.

Peste cele patru împușcături, două cîte două, ce răsunau din laturile poienei, s-au auzit, venind mai din depărtare, alte opt — le-am numărat bine — înmănuncheate tot două cîte două. Opt ? De la alte patru arme ? Ce putea să însemne asta ?

Inima mi-a zvîcnit. Războinicii au rămas ca încremeniți.

Apoi, s-a auzit un tam-tam. Creștea mereu, se înălța tot mai aprig. Venea din față, din spate, venea din stînga, din dreapta, parcă de pretutindeni ; nu unul, ci zece, o sută. Se părea că le bate toată suflarea acestor pămînturi, de vuiau munții și văile !

— Ei, comedie !... Ce o mai fi și asta ? a izbutit să îngaime unul.

— Potopul obidiților ! i-am răspuns.

Acum știam bine, cele patru arme însemnau Trifly, Gill, Mahó, Keno ; tam-tamul însemna mulțimea băștinașă.

Mi-am umflat pieptul cu aer, simțeam cum legăturile îmi intrau în carne.

Tam-tamurile au încetat deodată și în locul lor a izbucnit un strigăt prelung, scos din sute și sute de piepturi ; apoi pămîntul a început parcă să duduie sub tălpilei și călcîiele celor care veneau.

Nu știam ce se întîmplase cu ticăloșii lui El Bahir, îi vedeam însă pe cei din jurul meu. Cîțiva au zvîrlit armele încercînd să fugă. Dar unde ? Erau înconjurați de un cerc de nestrăpuns care se strîngea din ce în ce. Steller cu alți doi-trei au mai apăsat de cîteva ori pe trăgace, dar încotro să tragă mai întîi ? Potopul năvălea din toate părțile.

Curînd, în fața noastră a apărut sumedenie de umbre vii care alergau, se apropiau repede.

M-am pomenit strigînd din răsputeri :

— Mahó ! Dulú ! Keno !... Așa, băieți ! Peste ei ! Nimiciți-i ! Alungați-i pentru totdeauna !

Pe obraji îmi șiroiau lacrimile unei bucurii fără seamăn.

Da, oamenii acestor meleaguri atît de oropsite începuseră, în sfîrșit, să capete încredere în ei, ajunseseră să înțeleagă cine le era adevăratul dușman și acum, uniți în gînduri și puteri, știau că pot cuteza să-l înfrunte ! Și îl înfruntau !

Era ceea ce doream atît de mult și de atîta vreme.

CAPITOLUL X

care încheie peripețiile unchiului Ted dînd totodată cîteva amănunte suplimentare cititorilor curioși

Cred că nu mai este nevoie să insist spunînd că Trifly, Gill și Keno, care supravegheaseră lagărul, au fost apoi tot timpul pe urmele unchiului Ted și ale lui Joe Rinoceru, chiar de cînd aceștia au pornit spre pămînturile tharakane. De la ei venise într-o noapte șuieratul binecunoscut ; și tot ei l-au trimis pe tînărul acela ca să-l atragă pe Joe într-un loc mai prielnic pentru a fi atacat. Totodată, tharakanii nu voiau ca pămîntul pe care își vor reclădi satul să fie pătat cu sînge. Moartea lui Joe, apoi a lui El Bahir au simplificat lucrurile ; iar gloata stîrnită de ei cum și de Mahó și Dulú a cîștigat lupta mult mai ușor și cu puține pierderi...

Curînd, Keno cu samburienii săi au plecat spre meleagurile lor cu aceeași dorință : să-și refacă așezarea ; totuși nu înainte de a sărbători izbînda cîștigată împreună și de a lua parte la încă o petrecere, aceea prilejuită de nunta lui Dulú cu Njeri.

Despre despărțirea de oamenii triburilor Tharaka și Samburu — cînd și cum a fost — iarăși n-aș putea spune prea multe. Amintirile îmi sînt înnegurate, iar în însemnările unchiului Ted n-am găsit nici o frază care, cît de cît, să mi le limpezească. Desigur că despărțirea a fost grea, multe piepturi au suspinat cu întristare. Nici nu se putea altfel.

Ceea ce îmi amintesc clar e că Mahó și Dulú i-au însoțit pe cei trei prieteni : Ted, Trifly, Gill, cîteva zile, pînă au ajuns pe malurile fluviului Tana ; și poate i-ar mai fi întovărășit o bucată de drum, dacă unchiul Ted nu le-ar fi cerut cu stăruință să renunțe și să se întoarcă la ai lor.

Drumul către ocean, de-a lungul fluviului amintit mai sus, a fost lung, plin și el de peripeții — unele destul de primejdioase, altele hazlii. Cred că s-ar fi putut scrie încă un capitol, chiar două, despre toate cîte le-au întîmpinat drumeții noștri pînă să ajungă pe coasta Oceanului Indian, în micul port Kipini ; dar socotesc că am făcut bine că m-am oprit aici, cele ce au urmat neavînd nici o legătură cu tinerii lor prieteni și cu povestirea de față în totalitatea ei.

De asemenea, mi-a rămas în memorie — probabil că m-a impresionat deosebit — o mărturisire a unchiului Ted. După atît amar de vreme, cînd a avut prilejul să se privească într-o oglindă, și-a descoperit la tîmple primele fire de peri albi.

Îmi aduc aminte că într-o seară — una dintre acele minunate seri ale copilăriei mele — aflîndu-ne pe puntea corăbiei lui, mai bine zis a ciozvîrtei de corabie, improvizată în fundul curții, după ce unchiul Ted isprăvise de povestit — pentru a cîta oară ? — peripețiile de pe pămînturile Keniei, l-am întrebat dacă mai tîrziu, cîndva, se mai întîlnise cu oamenii cu care avusese de-a face, prieteni sau dușmani ?

Despre Trifly știa că își înjghebase o mică fermă în Arizona, că se însurase și avea doi copii. La început, din cînd în cînd, își scriau ; apoi și-au pierdut de urmă.

În schimb pe Gill l-a revăzut. O singură dată. S-au întîlnit, după mulți ani, într-unul din por-

turile africane de pe coasta mediteraneană. Deacum, bărbat în toată firea, Gill O'Gills era comandantul unui vas comercial. Întîlnirea a fost scurtă pentru că nava unchiului Ted trebuia să ridice ancora curînd. Totuşi, timp de aproape o oră, şi-au depănat amintirile în faţa unui pahar cu bere. Gill i-a propus să-l ia pe vasul lui, însă unchiul Ted n-a primit. Atunci, copil fiind, n-am înţeles pentru ce a refuzat ; acum, însă, da. Frumoasele amintiri trebuiau să rămînă intacte, nealterate de mărunţişurile cotidiene.

Şi pe Ahmed l-a întîlnit, tot o singură dată, pe cheiurile Port-Said-ului. Acesta s-a oprit privindu-l lung, dar unchiul Ted s-a prefăcut că nu-l recunoaşte şi a trecut mai departe. A aflat apoi că Ahmed era un armator de prin partea locului. Oare să fi izbutit să scoată aurul din ocean, din faţa Insulei Robilor ? Oamenii nu-l vorbeau deloc de bine, era socotit un om hain şi hrăpăreţ.

Cît despre Mahó, Dulú, Keno şi toţi ceilalţi n-avea cum să aibă veşti...

Astăzi, cînd scriu aceste rînduri, Kenia şi-a căpătat demult independenţa. E o ţară liberă, în plină prosperitate. La smulgerea de sub jugul colonialist s-a ajuns după ani îndelungaţi de lupte şi de suferinţe ; dar şi de izbînzi.

Mă gîndesc şi îmi place să cred — unchiul Ted s-ar fi bucurat nespus de mult să ştie — că, în rîndurile acelora care au luptat pentru făurirea Keniei libere, unite, s-au aflat şi oamenii triburilor Tharaka şi Samburu, iar printre aceştia tinerii de altădată, pe nume Mahó, Dulú şi Keno...

CUPRINS

PARTEA ÎNTÎI

Dinspre nord năpădesc nori negri

Capitolul I Cum ți se pot încurca uneori socotelile 6

Capitolul II Vraciul alb și vracii negri . . . 19

Capitolul III Prizonier sau oaspete? 40

Capitolul IV El Bahir nu se dă bătut 59

Capitolul V În preajma urgiei 82

PARTEA A DOUA

După furtună cerul se limpezește

Capitolul VI Freamătul de jale al Lakderei . . 110

Capitolul VII De-a mîța cu șoarecii 127

Capitolul VIII Joe înnoadă iețe 148

Capitolul IX Fiarele se sfîșie între ele . . . 163

Capitolul X care încheie peripețiile unchiului Ted dînd totodată cîteva amănunte suplimentare cititorilor curioși 175

Lei 5

Editura Ion Creangă